

2023-01-30

Handläggare
Roger Mellroth & Maria
Thomelius

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2023-02-16

Verksamhetsberättelse 2022 för Östermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Östermalms stadsdelsnämnd godkänner verksamhetsberättelse och bokslut 2022, inklusive bilagor, och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden godkänner att resultatenheternas nettoresultat inom förskola, parklek och äldreomsorg avsätts i resultatfond under eget kapital i balansräkningen.
3. Nämnden begär ombudgetering om 6,4 mnkr för klimatinvesteringar.
4. Nämnden begär ombudgetering om 2,7 mnkr för parkinvesteringar.

Jesper Ackinger
Tf. stadsdelsdirektör

Östermalms stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	10
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskknskaper är kort	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	23
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	32
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	46
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	58
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	58
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamhetens skiftande behov	60
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	62
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	64
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	72
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	79
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	79
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	80
Uppföljning av ekonomi	91
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	91
Resultatenheter	101
Investeringar	102

Försäljningar av anläggningstillgångar.....	104
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	104
Ombudgeteringar	104
Medel för lokaländamål	104
Analys av balansräkning.....	104
Övrigt.....	106
Särskilda redovisningar.....	106
Agenda 2030	106
Jämställdhet	108
Barns rättigheter.....	108
Nationella minoriteters rättigheter.....	109
Bedömning av nämndens interna kontroll	109
Systematiskt kvalitetsarbete.....	110
Övrigt	114

Bilagor

Bilaga 1: Ekonomibilaga SDN10 VB

Bilaga 2: Slutrapport Klimatinvestering VB 2022

Bilaga 3: Uppföljning öppen fritidsverksamhet

Bilaga 4: GDPR Årsrapport 2022

Bilaga 5: Uppföljningsrapport näringsliv - Östermalms stadsdelsnämnd

Bilaga 6: Dokumentation av arbetet med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen 2022

Bilaga 7: Innovationssatsningar VB

Bilaga 8: Uppföljning av intern kontroll

Sammanfattande analys

I verksamhetsberättelsen redovisas hur och i vilken omfattning nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och tillhörande tolv verksamhetsområdesmål. Bedömningen av måluppfyllelsen omfattar även underliggande nämndmål med tillhörande förväntade resultat, indikatorer och aktiviteter.

Arbetet med nämndens förvaltningsgemensamma fokusområden; *Stärkt trygghets- och säkerhetsarbete, Samverkan för barns och ungas välmående och skydd* samt *Äldrevänlig stad och utveckling av framtidens äldreomsorg* beskrivs under verksamhetsområde 1.2, 1.4 respektive 1.5.

Nedan redovisas kortfattat hur och i vilken mån nämnden under året bidragit till att uppfylla respektive inriktningsmål.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Bedömningen är att nämnden har uppfyllt inriktningsmålet då samtliga mål för underliggande verksamhetsområden bedöms ha uppnåtts.

Målet *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort* bedöms vara uppfyllt. Andelen vuxna och barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd är fortsatt låg. Antalet hushåll som söker ekonomiskt bistånd har minskat och färre söker stöd på grund av arbetslöshet. Trots en starkt arbetsmarknad har situationen för den som står långt från arbetsmarknaden varit svår och nämnden har därför fortsatt sitt arbete med att stötta personer som riskerar ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. En del i det arbetet har varit det utvecklade samarbetet med arbetsmarknadsnämndens Jobbtorg. Nämndens målsättning avseende antalet unga som haft ett feriejobb har överträffats. Nämnden har fortsatt prioritera unga med funktionsnedsättning och sociala skäl vid tilldelning av feriejobben.

Nämnden har under året haft fokus på ett starkt trygghets- och säkerhetsarbete. Platssamverkan har bland annat lett till konkreta insatser på Strandvägen som exempelvis permanenta bommar på parkeringen för att stävja ordnings- och trafikproblem som tenderar att uppstå under sommaren. Ytterligare en platssamverkan har startats kring Karlaplan. Arbetet med kontinuitetsplanering i nämndens verksamheter har fortgått liksom arbetet med att etablera två trygghetspunkter, en på Rio vård- och omsorgsboende och en på Östra Reals gymnasium.

Under året har en extra satsning för att göra Humlegården ännu mer trivsamt, prydligt och tryggt att vistas i genomförts. Bland annat har buskage skurits ned och naturstensytor lagts om. Trygghetsskapande ljusskulpturer i form av tre lysande ägg har placerats ut. En extra satsning har genomförts längs med Karlavägens mittstråk för att ge ett mer prydligt, stringent och omhändertaget intryck. Papperskorgar, bänkar, räcken, planteringar och gräsytor har setts över och dränering har grävts ner längs med gångstråket.

Målet *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige* bedöms vara uppfyllt. De kommunala förskolorna i stadsdelsområdet har fortsatt mycket höga resultat i förskoleundersökningen i jämförelse med staden i sin helhet och

resultaten är till och med högre resultat än föregående år. På grund av pandemin kunde årets planerade utvecklingsarbete startas först under andra kvartalet. Framtagande av och införandet av en språkmatrix för bedömning av kvaliteten i den språkundervisning barnen möter har prioriterats. Årets statsbidrag för språkutveckling har använts till kompetensutveckling för pedagogerna. Statsbidraget för kvalitetshöjande insatser har använts till personalförstärkning. I samband med stadens kulturfestival i augusti genomfördes en minikulturfestival för förskolornas äldsta barn i stadsdelens parklekar.

Målet *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet* bedöms vara uppfyllt. Ett förvaltningsgemensamt fokusområde har under året varit *Samverkan för barns och ungas välmående och skydd*. Arbetet har utgått ifrån den lokala överenskommelsen mellan förskola, skola och socialtjänst, inklusive prevention och fritid. Arbetet med skolsociala team har fortgått och nämndens skolsocionomer har samverkat med skolor kring elever med problematisk skolfrånvaro. Det familjecentrerade arbetssättet, med familjecentral som en komponent, har fortgått och har bland annat bidragit till att fler föräldrar efterfrågar råd-och stödsamtal. Arbetet vid familjecentralen sker i samverkan mellan socialtjänst, öppna förskolan och verksamheter inom Region Stockholm. Arbetet med att stärka barns rättigheter har fortgått och resultatet av indikatorn som avser mäta barns delaktighet visar att årets mål nås.

Målet *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande* bedöms uppfyllas. Bedömningen baseras på resultat gällande fullmäktiges indikatorer, arbetet med prioriterade områden i verksamhetsplanen samt på underliggande nämndmål med tillhörande indikatorer, aktiviteter och förväntat resultat. Jämfört med 2020 har resultaten i Socialstyrelsens brukarundersökning generellt förändrats i en negativ riktning på riksnivå. Det återspeglas i resultatet för staden som helhet och lokalt för Östermalms stadsdelsområde. Det treåriga projektet för att utveckla en äldrevänlig stad har fortgått med fokus på trygghet, delaktighet och självbestämmande. Inför omställningen till en Nära vård har kartläggning och analys enligt modell från Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, genomförts och en handlingsplan tagits fram. Flera verksamheter har arbetat med att bli Stjärnmärkta i demenskunskap och satsningen med språkstöd på arbetsplatsen har löpt under hela året.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Bedömningen är att nämnden har uppfyllt inriktningsmålet då målen för underliggande verksamhetsområden bedöms ha uppnåtts.

Samverkan med det lokala näringslivet kring trygghetsfrågor har fortgått bland annat genom att lokala fastighetsägare och näringsidkare deltagit i platsamverkan och trygghetsvandringar. Platsamverkan utökades med ett tredje område kring Karlaplan då näringsidkare i området upplevde ordnings- och trivselproblematik.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att tidigt i stadsutvecklingen beakta och samordna nämndens behov av förskoleplatser, bostäder med särskild service, vård- och omsorgsboenden, seniorbostäder samt parker och grönområden, i samverkan med övriga förvaltningar. Stadsutvecklingen i Norra Djurgårdsstaden har varit i fortsatt fokus under året. Förvaltningen har bland annat deltagit i programarbetet för Loudden tillsammans med

exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret, med fokus på de gröna kopplingarna till Nationalstadsparken som det nya bostadsområdet kommer angränsa till.

Verksamhetsmålet avseende effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet uppfylls helt. Nämndens verksamheter har genomfört resor och transporter på ett så hållbart sätt som möjligt. Fordon och arbetsmaskiner har drivits på ett miljövänligt sätt.

För att stärka möjligheten till lek har byggstart för flera upprustningsprojekt av lekplatser startat under året. I Ruddammsparken förnyas och utökas lekplatsen med bland annat en klätterställning, rutschkana, sandlåda och lekhus. Byggnation av Nobelparkens nya utflyktsmål i form av en naturlek med djurskulpturer och information om djur i Nationalstadsparken pågår. För Kaknäs lekplats har framtagandet av program för upprustningen inletts och upprustning planeras starta hösten 2023. I samverkan med miljöförvaltningen och fastighetskontoret har förvaltningen arbetat med att ta fram underhållsplan för stadsdelens parklekar och underhåll av lokalerna har påbörjats i Tessinparken och Gustav Adolfsparken.

Nämnden har under året arbetat för att bidra till ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som är tillgängliga för alla. Det har dels skett genom att erbjuda kulturaktiviteter inom ramen för nämndens egna verksamheter och dels genom ekonomiskt stöd till ideella föreningar. Vid fritidsgården Humlanhuset har särskild vikt lagts vid att öka de ungas möjlighet att påverka utbudet och vara med och utforma aktiviteterna.

Nämnden beviljades klimatinvesteringsmedel för fortsatt arbete med energieffektiviserande åtgärder. Ett energibesparingsprojekt initierades som bland annat omfattar handlingsplan, informationsmaterial samt inventeringsdokument av verksamhet och lokal. Energibesparingsmål har fördelats ut på verksamheterna och löpande uppföljningar medför att energifrågan hålls aktuell inom alla nämndens verksamheter. Det borgar för effektivare arbete med energibesparing. Antalet kemikalier som används inom verksamheterna har minskat och avfall som uppstår källsorteras och återvinns.

Förvaltningen har deltagit i miljöförvaltningens arbete med framtagande av innerstadens stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald, vilken kommer beslutas av miljö- och hälsoskyddsnämnden under 2023. Åtgärdsförslagen kommer fungera som en vägledning i förvaltningens arbete med att genomföra åtgärder för ökad biologisk mångfald i parker och grönområden. Arbetet med projektering av skyfallsmagasin i Humlegården har förskjutits till våren 2023 i väntan på att trafikkontorets pågående stadsgemensamma upphandling av konsulter för utredning och projektering av skyfallsåtgärder ska bli färdig.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Kopplat till inriktningsmålet finns två mål för verksamhetsområdet. Bedömningen att dessa kommer att uppnås görs med utgångspunkt i verksamhetsmässigt och ekonomiskt utfall. Bokslut visar överskott för driften om 38,0 mnkr, med hänsyn till resultatdisposition ett överskott om 34,1 mnkr medan investeringar visar överskott om 9,3 mnkr. För investeringar begärs ombudgetering i ärendet motsvarande 9,1 mnkr på grund av förseningar i projekten.

Resultaten i årets medarbetarundersökning var genomgående mycket goda. Förvaltningen låg i topp bland stadsdelsförvaltningarna med en svarsfrekvens på 96 procent och över stadens

snitt avseende Aktivt medskapande index. Arbetet med att stärka ledarskapet har fortgått. I chefsforum har chefer tillsammans arbetat med ledarskapet utifrån stadens nya chefsprofil med olika övningar, gruppdiskussioner och föreläsningar. Under året har chefer inom äldreomsorgen deltagit i forum för erfarenhetsutbyte och kollegialt lärande. Syftet har varit att erbjuda möjligheten att utvecklas i rollen som ledare samt att öka samarbetet för "En äldreomsorg på Östermalm". Utvärderingen visade att syftet uppnåtts och arbetet kommer att fortsätta under 2023, då samtliga deltagare önskar fortsatt möjlighet till utveckling. Samtliga verksamheter har under året arbetat med kompetensförsörjningsplaner som syftar till att säkerställa såväl det korta som långsiktiga kompetensförsörjningsbehovet.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har följts upp genom en enkät vars resultat har behandlats avdelnings- respektive förvaltningssamverkan. Den sammantagna bilden av resultaten är att det finns en tydlig systematik i arbetsmiljöarbetet. Arbetet med att möjliggöra, uppmuntra och stötta medarbetare att behålla och utveckla en god hälsa i syfte att bidra till ett hållbart arbetsliv har fortgått. Nätverksträffar för hälsocoacher har genomförts.

Nämndens prioriteringar under 2022 utifrån direktiv för samtliga nämnder och bolag Styrning, uppföljning och samverkan för effektiv verksamhet

Nämndens samverkan med andra stadsdelsnämnder har bidragit till att stärka möjligheterna att tillgodose olika gruppers behov av insatser. Verksamhet gällande ekonomiskt bistånd, samhällsvägledning, ungdomsmottagning och parkmiljö har bedrivits i samverkan med Norrmalm och Kungsholmen. Budget- och skuldrådgivning, Relationsvåldscentrum och verksamheten med personligt ombud har drivits gemensamt med Kungsholmen, Norrmalm och Södermalm.

Nämndens arbete för en budget i balans och god prognossäkerhet har fortgått. Budgetavvikelse som uppstått har bedömts löpande och åtgärder har vidtagits för att hålla budget. Konsulttjänster har använts restriktivt och med beaktande av kostnadseffektivitet. Arbetet med en kostnadseffektiv och ändamålsenlig lokalanvändning har fortgått under året. Nämndens resultat är budget i balans inom samtliga verksamhetsblock.

Samverkan för ett bättre företagsklimat

Nämnden har under året samverkat med Stockholm Business Region AB för att bidra till goda förutsättningar för näringslivet. Trygga och attraktiva stadsmiljöer är avgörande för ett fungerande näringsliv i hela staden. Under året har nämndens arbete med att stärka företagarperspektivet i trygghetsarbetet och säkerställa goda förutsättningar för företagande inom stadsdelsområdet fortgått bland annat genom platssamverkan.

Samverkan för ökad självförsörjning

Den återhämtning som pågått på arbetsmarknaden har lett till att antalet hushåll med ekonomiskt bistånd minskade under året. Trots en stärkt arbetsmarknad är situationen för dem som varit utan arbete under en längre tid fortsatt svår. För dessa personer ökar risken för ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Nämndens arbete med att erbjuda stöd och insatser anpassade utifrån individens behov har bland annat skett genom samverkan med arbetsmarknadsnämnden, genom stadens Jobbtorg.

I samverkan med arbetsmarknadsnämnden har nämnden tillhandahållit platser för Stockholmsjobb och feriejobb. Feriearbete till ungdomar med funktionsnedsättning och sociala skäl har prioriterats.

Samverkan för en trygg och säker stad

Stadsdelsnämnden har en central roll i stadens trygghetsskapande arbete. Arbetet innefattar såväl sociala förebyggande insatser som fysiska åtgärder i närmiljön. En nära samverkan med fackförvaltningar, lokalpolis, brandförsvaret, lokala näringslivet, fastighetsägare, föräldrar och föreningar har bidragit till att skapa förutsättningar för trygghetsarbetet. Inom ramen för samverkansöverenskommelsen med utbildningsförvaltningen och polisen har parterna, utifrån en gemensam lägesbild, enats om inriktning, fokusområden, mål och uppföljning för arbetet under året. De fyra fokusområden som identifierades var *Unga i risk för kriminalitet* och *Skolan som brottsplats*, *Riktat arbete mot avgränsade platser*, *Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer* samt *Avhopparverksamhet*. Arbetet beskrivs närmare under mål 1.2 och 1.4.

Trygghetsvandringar har genomförts tillsammans med bland annat trafikkontoret, polisen och invånare. Vid vandringarna framkom synpunkter på bland annat belysning, beskärning och till viss del renhållning. Synpunkterna har vidareförmedlats till berörda och åtgärder vidtagits. Arbetet med att upprätthålla och förbättra beredskapen för att hantera oförutsedda extraordinära händelser och bygga motståndskraft har fortgått.

Samverkan för hållbar stadsutveckling

Nämnden har samverkat med andra nämnder kring bostadsförsörjningen genom sitt deltagande i stadsbyggnadsnämndens, exploateringsnämndens och trafiknämndens arbete med utvecklingen av stadsdelsområdet i allmänhet och Norra Djurgårdsstaden i synnerhet. I arbetet har nämndens behov av förskola, specialbostäder, äldreomsorg, idrottsplatser, parker och grönområden framförts tidigt i stadsplaneringen.

Under samordning av äldrenämnden har nämnden bidragit till stadens arbete med en boendeplan för äldre. Socialnämnden har på samma sätt samordnat stadsdelsnämndernas gemensamma arbete med att årligen ta fram en plan för att klara behovet av särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL.

Nämnden har bidragit i arbetet med att inom ramen för SAMS samplanera utbyggnaden av nya skol-, idrotts- och förskolelokaler. Förvaltningens samarbete med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret i flera nätverk har fortgått under året.

Genom deltagande i styrgruppen Grönare Stockholm, som leds av stadsträdgårdsmästaren, har förvaltningen bidragit till samordningen av stadens gröna värden, samt skötsel och förvaltning av dessa. Nämnden har arbetat aktivt för att Norra Djurgårdsstaden ska förbli ett föredöme inom hållbar stadsutveckling. Förvaltningen har lett fokusgruppen *Leva och bo* som arbetar utifrån de mål som finns i Program för hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden.

Agenda 2030

FN:s globala mål spänner över flera samhällsutmaningar. Fram till 2030 har världens länder förbundit sig att tillsammans genomföra samhällsförändringar som leder till att uppnå målen och bidra till en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Nämndens bidrag

till stadens arbete för att nå de globala målen redovisas i verksamhetsberättelsen under relevanta verksamhetsområdesmål. I slutet av rapporten, under avsnittet Särskilda redovisningar, sammanfattas hur nämndens strategiska arbete med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 bedrivits.

Klimat- och miljöarbete

I verksamhetsberättelsen redovisas hur nämnden har bidragit till att staden når målen i Stockholms stads miljöprogram 2020–2023, Klimathandlingsplan 2020–2023 och andra handlingsplaner kopplade till miljöprogrammet. Nämnden har ett genomförandeansvar för ett stort antal etappmål och har utifrån dessa formulerat egna nämndmål och aktiviteter som syftar till att uppfylla miljöprogrammets mål. Nämndens samordnare för klimat- och miljöarbetet har i sitt uppdrag under året stöttat verksamheterna för ökad måloppfyllelse. Samordnaren har deltagit i nätverk tillsammans med övriga stadsdelsnämnders miljösamordnare.

Nämnden har bidragit till kommunfullmäktiges mål genom sitt arbete för miljömässigt hållbara verksamheter samt arbetet med att parker och grönområden ska bidra till en rik biologisk mångfald som bidrar till en ökad återhämtningsförmåga i ett klimat i förändring. Nämnden har under året beviljats klimatinvesteringsmedel för att finansiera insatser inom energieffektivisering och klimatsmarta transporter.

Staden som arbetsgivare

Nämndens arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare har utgått från stadens personalpolicy. Under året har nämnden fortsatt arbetet med att behålla, utveckla och attrahera kompetenta medarbetare som vill och kan vara med och utveckla verksamheten för att nå uppsatta mål. Nämndens kompetensförsörjningsplan, som reviderats under året, har varit ett verktyg i det arbetet. Nämnden har fortsatt arbetet med att erbjuda trygga arbetsvillkor, kompetensutveckling och en god arbetsmiljö fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. Under året har chefer och skyddsombud erbjudits utbildning inom arbetsmiljö som även omfattat diskrimineringslagens bestämmelser. Nämnden har i sitt arbete med att stötta och stärka chefer i sina uppdrag utgått från stadens chefsprofil. Inom ramen för chefsforum har fokus varit dialog kring ledarskap och medarbetarskap.

Lokalförsörjning

Med utgångspunkt i stadens fastighets- och lokalpolicy har nämnden arbetat för en effektiv lokalhantering med verksamheter som bedrivs i ändamålsenliga, moderna och area- och energieffektiva lokaler med hög flexibilitet. Östermalms höga hyresnivåer har fortsatt inneburit en utmaning. Avseende förskoleverksamhet har nämnden under året följt utvecklingen av barnantal per geografiskt område i syfte att planera för eventuella behov av åtgärder för att motverka överkapacitet.

Inköp

Nämnden har arbetat för att upphandlingar och inköp ska främja valfrihet, kostnadseffektivitet, miljö, klimat och social hållbarhet, i enlighet med stadens Program för inköp. Under året har upphandlingar avseende hemtjänst natt och larm, matlådor till

hemtjänsten samt måltidstjänster för särskilda boende genomförts. Därtill har lokala direktupphandlingar och avtalsförlängningar genomförts. Förvaltningen har också varit testpilot för den nya mobilanpassade inköpsappen. Förvaltningen har deltagit i stadens nätverk för upphandlare. Nätverket, som syftar till att främja informationsbyte mellan stadsdelar och fackförvaltningar, har bidragit positivt till arbetet kring upphandling.

Hög kvalitet genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering

Nämnden har under året arbetat med att utveckla verksamheternas innovationsförmåga. Digitala arbetssätt är ett sätt att öka effektiviteten inom verksamheterna, klara kompetensförsörjning och bidra till ökad kvalitet i välfärden. Nämnden erbjuder sedan 2021 IT-stöd till seniorer. Tjänsten har sedan start varit uppskattad och under året rekryterades ytterligare IT-stödjare för att möta behovet. Utifrån ett förslag från nämndens råd för funktionshinderfrågor breddades målgruppen för tjänsten under året att också omfatta personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen har tillsammans med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning deltagit som testverksamhet i SLK-IT:s införandeprojekt Säkra digitala möten och genom projektet Trygg senior har mervärdet av gemensamma videomöten mellan kund och medarbetare utforskats. Arbetet har bland annat omfattat informationssäkerhetsklassning och dataskyddsfrågor.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Inriktningsmålet om en modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla bedöms vara uppfyllt. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdena som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts. Nedan beskrivs målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen baseras på redovisat resultat för fullmäktiges indikatorer samt underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Antalet hushåll som söker ekonomiskt bistånd har minskat. I november erhöll 123 hushåll bistånd jämfört med 154 hushåll samma månad 2021. Färre hushåll uppstår ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet och minskningen förklaras delvis av den återhämtning som skett på arbetsmarknaden. Nämndens stärkta samarbete med arbetsmarknadsförvaltningens Jobbtorg har också bidragit till att fler hushåll klarar sin egen försörjning genom arbete eller studier. Enligt arbetsförmedlingen har utvecklingen med en sjunkande arbetslöshet bromsats

in. Myndigheten bedömer att arbetslösheten ökar under 2023 och första halvåret 2024 i takt med att konjunkturen försvagas. Det osäkra ekonomiska läget kommer sannolikt att påverka behovet av ekonomiskt bistånd.

Lindra effekterna av pandemin

En längre tids arbetslöshet medför en risk för ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Drygt hälften av de hushåll som under november erhöll ekonomiskt bistånd hade haft stöd under minst tolv månader. Nämnden har under året prioriterat att stötta individer som av olika skäl står långt från arbetsmarknaden. Det stärkta samarbetet med Jobbtorg Stockholm, bland annat genom regelbundna möten, har bidragit till ökad effektivitet och ett gemensamt fokus på målgruppen. Detta har bidragit till att förbättra förutsättningarna för att kunna erbjuda enskilda stöd genom olika arbetsmarknadsinsatser.

Personer som uppfyller villkoren för skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare, OSA-anställning, har fått stöd genom nämndens arbeidskonsulenter. I arbetet med att finna OSA-arbetsstillfällen i stadens regi samverkar nämnden med Jobbtorg. På en kärvar arbetsmarknad kommer behovet av särskilt stöd att nå egen försörjning att öka.

Samhällsvägledning och socialt stöd till nyanlända

Nämnden har, i samverkan med Kungsholmen och Norrmalm, erbjudit samhällsvägledning och bostadsvägledning för nyanlända. Syftet med stödet är att öka målgruppens självbestämmande och lärande samt att rusta enskilda att på egen hand söka bostad efter utflytt från genomgångsboenden. Arbetet har innefattat samverkan med socialtjänst och hyresvärden SHIS. Ett sammanhållet stöd som är individanpassat bidrar till målgruppens etablering i samhället.

Feriearbete till prioriterade grupper

För en ung person kan ett feriejobb innebära viktiga meriter och motivation inför ett framtida yrkesliv. Nämnden har under året fortsatt arbetet med att prioritera ungdomar med funktionsnedsättning eller med sociala skäl vid tillsättning av feriejobb. För att nå ut till fler unga har informationssatsningar genomförts. Dessa har riktats till verksamheter som möter unga och till allmänheten genom arbetsmarknadsförvaltningens informationskampanj.

Under året har 221 ungdomar haft ett feriejobb finansierat av nämnden vilket var fler än nämndens målsättning för året. Ungdomarna har arbetat inom parklek, förskola, hemtjänst, ungdomsgård, gruppboende, administration och parkskötsel. Drygt tjugo av de feriearbetande ungdomarna tillhörde den prioriterade målgruppen. Nämnden har under perioden tillhandahållit 209 feriejobbspplatser inom sina verksamheter varav merparten inom förskola och parkskötsel.

Arbetssätt och goda exempel

- Förvaltningens feriejobbshandläggare har under året ingått i arbetsgrupper ledda av arbetsmarknadsförvaltningen. Arbetet har syftat till att utveckla och förbättra stadens handläggning med feriejobb och bidra till ökad likställighet. Frågor om regelverk kring arbetsmiljö för unga och behov av gemensamma styrdokument har diskuterats.
- Förvaltningens försörjningsstödsenhet har deltagit i pilotarbetet för framtagandet och

implementering av e-ansökan i sociala system.

Agenda 2030, jämställdhetsanalys och barns rättigheter

Nämnden bidrar till första målet i Agenda 2030, Ingen fattigdom, genom att erbjuda stöd till den som inte klarar sin egen försörjning. Genom att särskilt beakta barns behov när vuxna söker försörjningsstöd bidrar nämnden till arbetet med att säkerställa barns rättigheter. Barnfamiljer utgör en prioriterad målgrupp i nämndens arbete med att stödja hushåll med en tillfällig, eller osäker, boendesituation.

Genom att erbjuda verksamhetsförlagda utbildningsplatser och praktikplatser samt möjliggöra för arbetslivserfarenhet genom feriearbete bidrar nämnden till mål 4, God utbildning för alla. Genom att prioritera ungdomar med funktionsnedsättning, eller av sociala skäl, vid fördelning av feriejobb bidrar nämnden till mål 10, Minskad ojämlikhet.

Det är fler män än kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd. Bland dem som uppbär stöd i tolv månader eller längre är andelen män högre. Den som ansöker om ekonomiskt bistånd ska erbjudas stöd utifrån sina individuella behov oavsett kön. Nämndens försörjningsstödsenhet har infört arbetsmetoder med avidentifierade ärenden för att bidra till en jämlik handläggning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,2 %			0,3 %	0,4 %	2,7 %	VB 2022
Analys Utfallet innebär en minskning från senaste mätningen och är fortsatt lågt i jämförelse med stadens genomsnitt, som är 2,2 procent. Sett till de senaste tolv månaderna levde i genomsnitt 29 barn inom stadsdelsområdet i familjer med ekonomiskt bistånd.							
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,21 %	0,33 %	0,23 %	0,25 %	0,3 %	1,5 %	VB 2022
Analys Andelen biståndstagare baseras på både vuxna och barn. De könsuppdelade uppgifterna baseras av mättekniska skäl dock bara på vuxna biståndstagare. Andelen män som uppbär stöd är, liksom tidigare mätningar, högre än andelen kvinnor.							
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	77,78	83,33 %	66,67 %		64	Tas fram av nämnd	VB 2022
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,19 %	0,21 %	0,16 %	0,2 %	0,3 %	1,0 %	VB 2022
Analys Måttet beräknas som ett månatligt snitt på tolv månader, av personer som fått bistånd tio till tolv månader under den senaste tolv månadersperioden. Östermalms utfall är lägst bland stadsdelarna, genomsnittet i staden är 0,95 procent. Andelen män med långvarigt ekonomiskt bistånd är, liksom vid tidigare mätningar, något högre jämfört med andelen kvinnor.							
   Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	7 st	3 st	4 st	7 st	7 st	800 st	VB 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	209			127	190 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	8			4	6 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	55			54	41	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys 52 platser tillhandahölls inom förskola och ytterliga tre inom socialtjänst och äldreomsorg.							
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	223 st	92 st	121 st	222 st	190 st	9 000 st	VB 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden ska med stöd av stadsdelsnämnderna utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser definiera stadsdelsnämndernas ansvar för förberedande insatser inför inskrivning på Jobbtorg Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och i dialog med stadsdelsnämnderna, utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser, föreslå hur helhetsansvaret för arbetsmarknadsinsatsen Stockholmsjobb, inklusive samordning och anställning, kan åläggas arbetsmarknadsnämnden	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: 1.1.1 Invånare på Östermalm klarar sin egen försörjning

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå kommunfullmäktiges mål genom att:

- Bedriva ett intensivt arbete med särskilt fokus på den ekonomiska effekten som följer av pandemin.
- Ge personer som uppstår ekonomiskt bistånd stöd och individuellt utformade insatser för att nå egen försörjning.
- I samarbete med arbetsmarknadsnämnden säkerställa att handläggningen av ekonomiskt bistånd sker i enlighet med gällande rutiner för att säkerställa relevanta insatser och tidig vägledning till arbete.
- Tillsammans med socialnämnden intensifiera arbetet för att minimera felaktiga utbetalningar samt fortsätta att utveckla arbetet för att utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska bli rätt från början.

- I samarbete med individ- och familjeomsorgen utveckla och intensiviera arbetet för att motverka hemlöshet med utgångspunkt i stadens program mot hemlöshet.
- Utgå från ett tydligt barnperspektiv och särskilt beakta barns behov när vuxna söker ekonomiskt bistånd.
- Hålla en hög tillgänglighet och i kontakten med den enskilde ge ett gott och respektfullt bemötande anpassat till individens förutsättningar.
- Tillsammans med socialnämnden undersöka hur digitala stöd kan förenkla och förbättra handläggningen av ekonomiskt bistånd.
- Ge stödinsatser i form av OSA-anställningar (offentligt skyddat arbete) och Stockholmsjobb.
- Prioritera ungdomar med funktionsnedsättning eller med sociala skäl vid fördelning av feriejobb.

Förväntat resultat

Antalet hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd minskar under året. Antalet hushåll som avslutas på grund av arbete eller studier ökar. Andelen barn som bor i hushåll med ekonomiskt bistånd är fortsatt låg. Ungdomar med funktionsnedsättning eller sociala skäl som söker feriejobb i stadens regi prioriteras.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått med hänvisning till redovisade resultat och aktiviteterna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stärka samordningen av det förebyggande arbetet avseende hushåll med osäkra boendeförhållanden med särskilt fokus på äldre vuxna och barnfamiljer.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Nämnden har erbjudit individuellt stöd till hushåll med ekonomiskt bistånd och som lever i osäkra boendeförhållanden eller genomgångsbostäder. Barnfamiljer har varit en prioriterad målgrupp i arbetet. Hushåll i akut logi har fått en planering mot en mer hållbar boendelösning. Inom försörjningsstödsenheten har en särskilt utsedd handläggare haft uppdraget att säkra samordningen av stödet kring hushåll i osäkra boendeförhållanden.			
✓ Utveckla kommunikation och information om möjligheten att söka feriejobb till prioriterade målgrupper.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys För att nå fler unga har informationssatsningar genomförts riktat till verksamheter som möter unga och till allmänheten genom arbetsmarknadsförvaltningens informationskampanj.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

● Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen baseras på utfallet på fullmäktiges indikatorer samt underliggande nämndmål med tillhörande indikatorer och aktiviteter.

Stärkt trygghets- och säkerhetsarbete

Krisberedskap

Ett av nämndens förvaltningsgemensamma fokusområden har varit ett stärkt trygghets- och säkerhetsarbete. Under året har samtliga avdelningar och enheter reviderat och kompletterat sina kontinuitetsplaner utifrån olika scenarier. Utöver digital dokumentation har fysiska pärmar med relevant material sammanställts som stöd till alla avdelningar och enheter.

Arbetet med att inrätta två trygghetspunkter har påbörjats och följer stadens plan.

Trygghetspunkter är en plats för invånare i stadsdelsområdet att uppsöka i händelse av längre och omfattande kris för att få aktuell information och enklare service, en på Rio vård- och omsorgsboende och en i Östra Reals skolas lokaler. Under hösten genomfördes en större krisövning för krisledning och krisstödsorganisationen.

Trygghetsvandringar

Tre trygghetsvandringar, en på Gärdet, en i Humlegården och en i Norra Djurgårdsstaden har genomförts tillsammans med bland annat trafikkontoret, polisen och invånare. Vid vandringarna framkom synpunkter på bland annat belysning, beskärning och till viss del renhållning. Synpunkterna har vidareförmedlats till berörda och som vidtagit adekvata åtgärder.

Arbete utifrån samverkansöverenskommelsen med polisen och utbildningsförvaltningen

I den reviderade samverkansöverenskommelsen med polisen och utbildningsförvaltningen beskrivs de prioriterade områdena utifrån en lokal lägesbild.

Arbetet med särskilt utsatta och sårbara brottsoffer har fortsatt varit prioriterat. Information om bedrägerier och konkreta råd och tips har varit i fokus under året. En informationsträff med teman kring främst bedrägerier och bränder med deltagare från förvaltningen, räddningstjänsten och polisen genomfördes under seniorveckan i maj. Därtill har fyra riktade informationstillfällen med huvudtemat bedrägerier genomförts. Förvaltningen deltog även i en informationskampanj mot bedrägerier, tillsammans med polisen, till kunder inom hemtjänsten som får matlåda.

Samverkan kring unga i risk för kriminalitet och skolan som brottsplats, har varit ett prioriterat område. Detta utifrån ett identifierat behov av samverkansformer mellan skolor inom stadsdelarna Östermalm och Norrmalm, stadsdelsförvaltningarna och lokalpolisområde Norrmalm. Under 2022 har en workshop med deltagare från alla berörda parter genomförts då behov inför det gemensamma arbetet diskuterades. Två möten per termin har också hållits med representanter från skolor, kommunpolis, förvaltning, föräldravandrare och församlingar. Syftet med mötena har varit att diskutera aktuella frågor och dela erfarenheter från arbetet med ungdomar. Teman under året har bland annat varit drogförebyggande arbete och klargörande kring rutiner då hot och våld inträffar i skolmiljö. För att möta gemensamma utmaningar har arbetsgrupper för samverkan kring specifika frågor bildats. För Östermalms del har detta bland annat handlat om att arbeta med ett då pågående problem med barn på en specifik skolgård. Löpande uppföljningar har gjorts och återkopplats till deltagarna för att tydliggöra resultat och skapa en känsla av sammanhang. Läs mer under 1.4.

Arbete med avhopparverksamhet är ett prioriterat område med anledning av ett ökat antal nätverkskriminella och uppgörelser som skett i staden, dock inte inom stadsdelsområdet. På Östermalm har problemnivån varit mycket låg. Under hösten togs en information, riktad till berörda handläggare på förvaltningen, fram i samverkan med avhopparsamordnaren i staden. Syftet var att säkerställa att förvaltningen har aktuell kunskap om hur dessa ärenden ska hanteras då den låga förekomsten av ärenden gör att få medarbetare har arbetat med detta konkret.

Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden är en del i överenskommelsen och omfattar platssamverkan på tre platser; Stureplan-Östermalmstorg, Strandvägen och Karlaplan. Läs mer under 2.1.

Arbete med våldsbejakande extremism

Den lokala handlingsplanen mot våldsbejakande extremism följs upp och revideras årligen. Handlingsplanen beskriver förvaltningens arbete och lokala åtaganden. Under 2022 hade socialtjänsten inga ärenden kopplade till våldsbejakande extremism och inte heller några återvändare. Därmed har inga särskilda åtgärder behövt vidtas utifrån detta. Inga offentliga manifestationer av våldsbejakande extrema grupper har ägt rum under året. Ett fåtal incidenter med klotter som kan kopplas till våldsbejakande extremism har rapporterats.

Arbete med att stävja fusk, oegentligheter och organiserad brottslighet

Enligt nämndens riktlinjer för direktupphandling ska en seriositetsprövning genomföras av varje leverantör innan direktupphandling kan genomföras. Vid en seriositetsprövning begärs bland annat information från Kronofogdemyndigheten och Skatteverket in för att kontrollera att leverantören inte sysslar med oegentligheter och att leverantören har betalat skatter och sociala avgifter. I upphandlingsdokument ställs krav på att leverantören ska lämna försäkran om att denne inte har obligatoriska utslutningsgrunder som föreligger enligt LOU 2016:1145, 13 kap §§ 1-2, samt vissa andra utslutningsgrunder som kan tillämpas, 13 kap § 3. Detta innebär att leverantören inte får ha utfört någon brottslig handling, måste betala sociala avgifter och skatt samt att det inte får finnas några övriga missförhållanden i leverantörens verksamhet.

Den stadsgemensamma processen Förebygga fusk och oegentligheter i välfärden finns med i nämndens väsentlighets- och riskanalys. I denna beskrivs de systematiska kontroller som utvecklats för att följa upp utbetalning av ersättning för insatsen personlig assistans. Där beskrivs även kontroll av uppgifter om folkbokföring som görs gentemot SSBTEK som är en digital tjänst som bidrar till säker och effektiv handläggning av ekonomiskt bistånd. Om felaktigheter skulle finnas anmäls de till Skatteverket. Från och med den 18 juni 2021 är samtliga myndigheter inklusive socialtjänsten skyldiga att underrätta Skatteverket om det kan antas att en uppgift i folkbokföringen om en person som är eller har varit folkbokförd är oriktig eller ofullständig.

Informationssäkerhet

Arbetet med att utveckla organisationen för dataskydds- och informationssäkerhetsfrågor har fortgått under året. Samtliga avdelningar har utsedda dataskyddssamordnare som har fått introduktion i rollen. Arbetet med informationsklassningarna samt att utveckla och

kvalitetssäkra förteckningen över förvaltningens system har fortgått men det kan konstateras att förvaltningen har ett arbete kvar att göra inom dessa områden. Vidare har arbete med att skapa samsyn gällande informationsklassningsarbetet påbörjats med Norrmalm stadsdelsförvaltning inför den kommande sammanläggningen.

Dataskyddsombudet har i enlighet med dataskyddsförordningen upprättat en årsrapport med granskning av verksamhetens status avseende integritet och dataskydd. Årsrapporten biläggs verksamhetsberättelsen.

Välskötta, tillgängliga, trygga och välkomnande parker och grönområden

När staden växer och fler använder parker som ett grönt vardagsrum behöver alla hjälpas åt för att hålla parker och grönområden rena, snygga och trivsamma. I samverkan med trafikkontoret arbetar förvaltningen kontinuerligt med information och kommunikationsinsatser för att uppmåna till minskad nedskräpning. Under året har förvaltningen deltagit i trafikkontorets kommunikationskampanjer under skräpplockarveckan i april och under World Clean Up Day i september.

För att motverka upplevd trygghet har förvaltningen under året förtydligat och synliggjort allmänna trivselregler i parkerna. Förvaltningen har också via sin Facebook-sida informerat om vilka trivselregler som gäller för hundägare som besöker parkerna med hund.

I syfte att skapa ett mer omhändertaget intryck av gatugröna ytor har förvaltningen deltagit i trafikkontorets arbete med att planera för förnyelser av flertalet gatugröna ytor i norra innerstaden. Särskilt forum för samverkan kring gatugröna ytor i norra innerstaden har startats upp.

Humlegården är en av de mest använda parkerna på Östermalm. Under året har en satsning för att göra parken ännu mer trivsam och prydlig genomförts. Bland annat har buskage skurits ned och naturstensytor lagts om. Markbeläggningen i den blå paviljongen vid Floras kulle har fått en ny stenläggning av granit. Granitmurarna i parkens nordvästra hörn och entrén vid Villagatan har renoverats. Buskage har tagits bort i parkens nordvästra hörn och ersatts med lägre Rhododendron, perenner och lökplanteringar. Parkens Rhododendrongrupper har också kompletterats med nya buskar där det behövts. Till minne av artisten Tim Bergling har en minnesplats anlagts i samarbete med Stockholm konst där konstverket ”Standing waves” tillskapats. I samband med det har en ny grusgång och en sittplats anlagts. Trygghetsskapande ljusskulpturer i form av tre lysande ägg har placerats i ett Rhododendronbuskage i parkens nordvästra hörn, för vilket nämnden beviljats trygghetsmedel. De förvandlar buskaget till ett spännande rede istället för ett möjligt gömsle. För att uppnå en ökad trygghet i Humlegården har nämnden även beviljats trygghetsmedel för att beskära äldre buskplanteringar i parken. I huvudsak har detta utförts utmed Karlavägen och Engelbrektsgatan men även inom och omkring parkleken. Projekteringsarbetet för ett skyfallsmagasin vid Linnéstatyn har pausats i väntan på att en ny skyfallsstrateg tillsatts av trafikkontoret samt att upphandling av projektörer för skyfallsåtgärder ska färdigställas. Upphandlingen väntas vara klar i början av 2023 och projekteringen planeras att starta kort därefter. Genomförande av magasinet planeras att börja under hösten 2023.

En extra satsning har också genomförts längs med Karlavägens mittstråk under året, för att ge

ett mer prydligt, stringent och omhändertaget intryck. Papperskorgar, bänkar, räcken, planteringar och gräsytor har setts över och dränering har grävts ner längs med gångstråket för att göra det torrare i samband med regnväder.

I Hjorthagen har renoveringen av gradängerna runt Motalaparkens plaskdamm avslutats. De är helt nybyggda med samma utformning som tidigare. Gångvägar har justerats om för bättre tillgänglighet. Bänkarna har bytts ut och en diskret stenläggning har lagts så att driftfordon kan köra fram till dammens teknikutrymme utan att skada gräset. På Snitselplans innergård har gångvägar och sittor renoverats och gamla busk- och perennplanteringar ersatts med nya. Gården har samtidigt fått nya möbler, skräpkorgar och en pergola.

Upprustningen av Tessinparkens parkleks utemiljö startade under hösten och fortsätter under 2023. Byggnation av ny lekplats i Ruddammsparken samt ny naturlek i Nobelparken startade också under hösten och planeras färdigställas i början på 2023. I Nobelparken har vegetationsåtgärder utförts för att förbättra genomsikten och öka vattenkontakten. Högtider har uppmärksammats i parkerna under året i form av bland annat extra planteringar och dekorationer.

Särskild satsning investering stadsmiljö

I samband med verksamhetsplan 2022 erhöll stadsdelsnämnderna extra medel för satsningar i stadsmiljön. Under året har en ny stadsodling i den tillfälliga parken i etapp Brofästet i Norra Djurgårdsstaden anlagts, i väntan på att området ska exploateras. Under året har också en tillfällig skatepark i etapp Ängsbotten i Norra Djurgårdsstaden anlagts, i väntan på att bostäder ska byggas på platsen. I syfte att öka tryggheten har belysningen i Humlegården kompletterats med tre stycken ljusskulpturer och Gustav Adolfs parkens belysning setts över. Byte av ljuskällor har genomförts längs Strandvägen, i samverkan med trafikkontoret.

Arbetsätt och goda exempel

Under 2022 genomförde förvaltningen i samverkan med polisen en riktad informationsinsats till en grupp äldre som är väldigt svår att nå. Syftet var att förmedla förbyggande information kring bedrägerier. Hemtjänsten utrustades med ett informationsmaterial framtaget av polisen. Materialet delades sedan ut tillsammans med matlådor som hemtjänsten bär ut. Nära 300 hemtjänstkunder på Östermalm nåddes av denna information.

Agenda 2030 och jämställdhet

Nämndens arbete för att nå verksamhetsområdesmålet bidrar till flera av målen i Agenda 2030, däribland mål 5, Jämställdhet, mål 10, Minskad ojämlikhet, mål 11, Hållbara städer och samhällen samt mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen.

Vistelse i parker och grönområden är viktigt för mål 3, God hälsa och välbefinnande. Arbetet för trygga, välskötta, tillgängliga och välkomnande parker som alla invånare kan nyttja bidrar också till mål 5, Jämställdhet. Det är viktigt att både flickor och pojkar samt män och kvinnor på lika villkor kan nyttja parkerna i det offentliga rummet.

Polisens senaste trygghetsundersökning som genomfördes 2021 visade att tryggheten ökat sedan föregående mätning. Andelen som upplever otrygghet när de är ute på kvällen minskade från 22,4 procent 2020 till 18,5 procent 2021. En större andel kvinnor, 24,5 procent,

än män, 11,4 procent, upplevde otrygghet när de vistas ute på kvällarna. Jämställdhetsperspektivet kommer fortsatt behöva finnas med vid utformning av trygghetsåtgärder, när program för parkupprustningar tas fram och i de remisser som förvaltningen svarar på.

Stockholmsenkäten genomförs vartannat år. Resultaten för 2022 visade att flickor, liksom vid tidigare mätningar, känner sig mer otrygga än pojkar. Unga på Östermalm känner sig enligt mätningen mer trygga än unga i övriga stadsdelar. Nämnden arbetar sedan länge för att stärka vuxennärvaron på stan genom fältassistenter och i samverkan med föreningen Föräldravandring på Östermalm.

Målgruppen särskilt utsatta och sårbara brottsoffer, som bland annat utgörs av äldre och personer med funktionsnedsättning, sticker ut i stadens trygghetsmätning där resultaten för dessa grupper särredovisas. Otryggheten är i flera situationer högre för båda dessa grupper och för de funktionsnedsatta är även utsattheten högre. Det är ett mönster som gäller för hela staden. Arbetet kring målgruppen särskilt utsatta och sårbara brottsoffer är ett prioriterat område inom ramen för nämndens samverkansöverenskommelse med utbildningsförvaltningen och polis.

Projektet Äldrevänlig stad innehåller flera olika prioriterade områden, däribland att skapa mer äldrevänliga utomhusmiljöer. Parkerna är en viktig del i detta och ska vara välkommande och trygga för alla åldersgrupper att besöka och vistas i. I stadsplaneringen finns ett tydligt tillgänglighetsperspektiv, som även bidrar till arbetet för en äldrevänlig stad. Nämnden arbetar med olika typer av åtgärder för att öka tillgängligheten, som till exempel kontrastmarkeringar och räckeskompletteringar i trappor, utplacering av nya tillgängliga bänkar och anläggning av nytt jämnare markmaterial.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	85 %	87 %	84 %	85 %	83 %	79 %	2022
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	89,52 %	86	93		88,5 %	88,5 %	2022
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	63 %	66 %	61 %	71 %	73 %	73 %	2022
Analys Årsmålet uppnås inte och resultatet innebär en försämring jämfört med mätningen som gjordes 2021. Indikatorn mäter dock nöjdhet med rent och städlat på både parkmark och gatemark, där stadsdelsnämnden endast ansvarar för skötseln av parkmark. Förvaltningen fortsätter sitt arbete med förbättring av uppföljning och kontroll av parkdriftsentreprenören.							
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	65 %	65 %	65 %	70 %	73 %	73 %	2022
Analys Årsmålet uppnås inte och årets resultat innebär en försämring med resultatet från föregående år. Resultatet är detsamma som för staden i stort. Arbetet med förbättring av uppföljning och kontroll av parkdriftsentreprenören fortgår.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	87 %	85 %	90 %	87 %	87 %	Tas fram av nämnd	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga och prioritera det långsiktiga investeringsbehovet i stadens parklekar	2022-01-01	2022-06-30	
  Idrottsnämnden ska tillsammans med i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda var i staden det finns behov av och förutsättningar för att skapa en mer levande stad genom utegym samt anlägga utegym i enlighet med utredningens slutsatser	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samråd med fastighetsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna följa upp satsningen på trygghetsinvesteringarna. Detta för att skapa en samlad bild över de insatser som genomförts och vad resultatet blivit samt sprida goda exempel, erfarenheter och lärdomar	2022-01-01	2022-06-30	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar	2022-01-01	2022-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishantering av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Beredskapsplaneringen har uppdaterats genom reviderade kontinuitetsplaner inom förvaltningens verksamheter och reviderad krisledningsplan. Under 2022 har övningar genomförts med såväl krisledning som krisstödsorganisationen.			
  Nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av säkerhetsskyddslagen ska säkerställa att det finns resurser och kompetenser tillgängliga i den utsträckning som krävs för att upprätthålla säkerhetsskyddet och bidra i utvecklingen av stadens säkerhetsskyddsorganisation	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningen har tagit del av stadsledningskontorets arbete.			
  Stadsdelsnämnderna ska under ledning av kommunstyrelsen utreda förutsättningar för att etablera trygghetspunkter för krisberedskap och det civila försvaret inom sitt geografiska område	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Två platser för trygghetspunkter i stadsdelen har identifierats, aulan i Rio vård och omsorgsboende samt Östra Reals skolmatsal. Uppbyggnaden av verksamhet i lokalen har påbörjats och följer stadsledningskontorets plan.			

Nämndmål: 1.2.1 Östermalms stadsdelsområde är tryggt och säkert

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Det trygghets- och brottsförebyggande arbetet tar sin utgångspunkt i stadens trygghetsprogram.
- Samverka med polisen, utbildningsförvaltningen och andra parter utifrån den lokala samverkansöverenskommelsen, som utgår från en gemensam lägesbild och prioriterade fokusområden.
- Fortsätta arbetet mot våldsbejakande extremism med utgångspunkt i nämndens handlingsplan.
- Genomföra trygghetsvandringar som leder till trygghetshöjande åtgärder.
- Arbeta med säkerhet med utgångspunkt i stadens säkerhetsprogram.
- Genomföra risk- och sårbarhetsanalys utifrån ny stadsgemensam modell.
- Fortsatt krisberedskapsplanering och övning utifrån nämndens krisledningsplan.

Förväntat resultat

En god dialog med invånare och samverkanspartners leder till att otrygghetsfaktorer i den offentliga miljön snabbt identifieras. Trygghets- och brottsförebyggande åtgärder vidtas och andelen invånare som känner sig trygga i stadsdelens parker och grönområden ökar. Krisorganisationen har kunskap om sina respektive roller och stödmaterial samt övar kontinuerligt för att kunna hantera olika typer av kriser och extraordinära händelser.

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Arbetet kring samverkansöverenskommelsen med polisen och utbildningsförvaltningen har intensifierats och utvecklats. Platssamverkan har vidareutvecklats och utökats till ytterligare ett område, Karlaplan, under året. Andelen invånare som känner sig trygga i parker och grönområden bedöms fortsatt vara hög.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel invånare som känner sig trygga i parker och grönområden	76 %			77 %	80 %		2022
Analys Årsmålet uppnås inte och årets resultat innebär en viss försämring från föregående mätning. Resultatet är högre än för staden i stort där årets resultat var 71 procent. Arbetet med att genomföra trygghetshöjande åtgärder, såsom slyörjning och förbättrad belysning, i parker och grönområden, fortgår.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra krisövning som involverar både krisledning och krisstödjare.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys En gemensam krisövning genomfördes under september 2022. Erfarenheterna från denna har lett till utvecklingsarbete in krisorganisationen.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Genomföra minst tre trygghetsvandringar på platser som valts ut med utgångspunkt i den lägesbild som utarbetats tillsammans med polisen för 2022.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Trygghetsvandringar har genomförts på Gärdet, i Humlegården och i Norra Djurgårdsstaden. Punkter som noterades, och åtgärdats, rörde framförallt belysning, beskärning av buskar samt olika trafikrelaterade frågor.			

Nämndmål: 1.2.2 Parker och grönområden är välskötta, tillgängliga och välkomnande för alla

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Skötsel och utveckling av parker och grönområden utgår från mål och riktlinjer i Östermalms parkplan.
- Parkerna sköts av upphandlad entreprenör enligt en funktionsupphandling som utgår från tydliga skötsel mål.
- Analysera och åtgärda inkomna förslag och synpunkter.
- Parkuprustningar genomförs kontinuerligt utifrån given investeringsbudget.

Förväntat resultat

Medborgarundersökningen visar att invånarna i än högre utsträckning uppfattar parker och grönområden som välskötta. Förvaltningens stickprovskontroller av parkdriftsentreprenörens arbete visar att kvaliteten på skötsel och renhållning håller avtalad nivå.

Analys

Målet bedöms vara uppnått med hänvisning till redovisad verksamhet och resultat samt genomförda aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Ge idrottsföreningar i samverkan med organisationen Städa Sverige samt andra föreningar och skolor möjlighet att städa i parkerna i samverkan med stadsdelsförvaltningen.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Städsinsats genomfördes i samarbete med Städa Sverige längs med Djurgårdsbrunnskanalen under våren.			
✓ Utveckla arbetssätt kring hantering av synpunkter från medborgare kring parker och grönområden.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utveckla projektmodell för arbetet parkinvesteringar för ökad effektivitet och kvalitet.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Arbete har pågått under året men slutförandet av projektet skjuts till våren 2023 då ny chef för parkmiljöavdelningen tillträder.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen baseras på slutresultatet gällande fullmäktiges indikatorer samt underliggande nämndmål med tillhörande indikatorer och aktiviteter.

Utfallet för indikatorerna Antal barn per grupp, Antal förskolebarn per anställd och Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda visar att nämndens mål uppnås under perioden. Platsgarantin och syskonförturerna har också uppfyllts. Vid en analys behöver siffrorna förstås utifrån verksamhetens sammanhang gällande hur en dag i förskolans barngrupp organiseras. Utfallet ska ses i ljuset av att barnens tillhörighet i en grupp, och att antal förskolebarn per anställd, varierar under barnens dag i förskolan. Till exempel är antalet vuxna per barn som störst den del av dagen när det är som flest barn i förskolan. Då kan pedagogerna arbeta med flexibla gruppstorlekar utifrån pedagogiska aspekter och barnens behov. Statsbidraget för kvalitetshöjande insatser har möjliggjort för förskoleområdena att utöka antalet pedagoger. Detta har i sin tur medfört att antalet barn per medarbetare har sjunkit i statistiken. Däremot har andelen förskollärare minskat i andel men inte i antal till följd av att antalet medarbetare har ökat totalt.

Möjligheten att uppnå målvärdena påverkas av flera faktorer, framför allt av den socioekonomiska resurstilldelningen, platsgarantin och syskonförtur. Detta beskrivs även under rubriken Statsbidrag kvalitetshöjande insatser. En effektiv resursanvändning i förskoleområdena förutsätter att förskolornas platser är fyllda varje månad. Därför ökar barnantalet och antal barn per anställd periodvis på grund av garanti- och förtursplatser. När barn slutar i förskolan minskar barnantalet och antal anställda per barn ökar. Det ger en intern variation över tid vad gäller måluppfyllelsen för antalet barn per barngrupp samt antal barn per anställd. Mot slutet av vårterminen är det oftast ett högre barnantal i förskolorna. Under sommaren och vid höstterminsstarten är barnantalet lägre på grund av att blivande skolbarn har slutat och att de barn som ska börja i förskolan gör det först från mitten av augusti.

Indikatorn Antal förskolebarn per anställd beräknas utifrån antalet årsarbetare och därför påverkas resultatet negativt om till exempel antalet deltidsarbetande förskollärare och barnskötare är högt. Vid alla variationer gällande bemanning och antal barn gör rektor en bedömning av organisationens behov och vilken bemanning som krävs. Hänsyn tas till hur befintlig personal kan fördelas samt vilket utökat behov som finns gällande vikarier eller rekrytering.

Förskolorna har fortsatt visa mycket goda resultat i årets förskoleundersökning. Resultaten har därtill förbättrats jämfört med föregående år. I jämförelse med kommunala förskolor i staden som helhet, är vårdnadshavarna generellt sett mer nöjda i år, och även i förhållande till andra stadsdelar. Resultatet för fullmäktiges indikator Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan hämtas från förskoleundersökningen. Årets resultat, 91 procent, är en höjning med två procentenheter jämfört med 2021. Resultatet överträffar såväl stadsdelsnämndens som stadens

målsättning. Genomsnittsvärdet för staden var 86 procent. Förskoleundersökningens resultat har analyserats inom respektive förskoleområde och följs upp i förskole- och parkleksavdelningens kvalitetsdialoger under hösten.

På grund av årets inledande pandemitopp kunde årets planerade utvecklingsarbete påbörjas först i mars, vilket ledde till att en aktivitet inte kunde genomföras och istället ersattes av en annan.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet utifrån skollagen och förskolans läroplan är inriktat mot kraven på att skapa kvalitet och likvärdighet i den utbildning barnen möter i förskolorna. Kraven innebär att huvudmän och enheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen. Med anledning av att det i augusti i år tillfördes förtydliganden i Skollagen gällande det systematiska kvalitetsarbetet har arbetet anpassats för att svara upp mot detta. Tilläggen i lagen handlar om att förtydliga huvudmannens ansvar för att analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Former för genomförande av kvalitetsdialoger med varje förskoleområdes ledningsgrupp har utarbetats. I dialogerna sker en fördjupning i analys och kvalitativa dimensioner. Till kvalitetsdialogerna har ett särskilt uppföljningsunderlag utarbetats och använts. Underlaget utgår från de framgångsfaktorer för effektiv skolutveckling som Skolverket, Skolinspektionen och Skolforskningsinstitutet identifierat. Framgångsfaktorerna ingår även i skolmyndigheternas nationella kvalitetssystem med regelbundna huvudmannadialoger som är under uppbyggnad.

Under slutet av vårterminen och början av höstterminen besökte avdelningsstödet samtliga av nämndens förskolor, parklekar och öppna förskolor. Besöken syftade dels till kännedom om lärmiljöerna och de fysiska förutsättningarna i lokalerna, dels till underlag inför kvalitetsdialoger och utvecklingsinsatser. Avdelningsstödet kö- och placeringshandläggare fick genom besöken utökad kunskap om varje förskola, vilket bland annat bidrar till kvaliteten i kontakten med vårdnadshavare.

Lärande och skolutveckling

Förskolesummit är Sveriges största icke-kommersiella evenemang för kompetens- och kvalitetsutveckling i förskolan och arrangeras återkommande av staden. Förskolesummit 2022 byggde på den senaste forskningen och hade två teman: undervisning med ett språkutvecklande arbetssätt i fokus och ledarskapets villkor i förskolan med fokus på arbetslaget som en tillgång. Förskolesummit inleddes i juni med en heldag av föreläsningar som direktsändes över webben och fortsatte under hösten med fyra webbsända fördjupningsprogram.

Varje program inbjöd till diskussion utifrån en specifik frågeställning. Årets summitfokus på språkutvecklande arbetssätt användes i stadsdelens gemensamma utvecklingsarbete inom språk, se vidare under rubriken Statsbidrag språkutveckling. Varje förskoleområde tog del av föreläsningarna och arbetade kollegialt vidare utifrån teman i sina verksamheter.

I ett av fördjupningsprogrammen inom ramen för Förskolesummit delade stadsdelsområdets

rektorer med sig av sina erfarenheter av det utvecklingsarbete som de tillsammans med förskole- och parklekavdelningen bedriver. Utvecklingsarbetet har sin utgångspunkt i kollegialt lärande och pedagogiskt ledarskap för likvärdighet i de kommunala förskolorna. Rektorerna berättade om hur strävan efter likvärdighet förenat dem i ett kollegialt ledarskap kring utvecklingsarbetet med förskolans undervisning.

Statsbidrag språkutveckling

Stadens kommunala förskolor har via utbildningsförvaltningen tilldelats statsbidrag för att stärka språkutvecklingen i undervisningen. I nämndens förskolor användes bidraget bland annat till införandet av en språkmatrix för bedömning av kvaliteten i den undervisning barnen möter inom språk. Matrisen bygger på forskning, är beprövad och avstämd mot Skolverkets obligatoriska material Hitta språket, som kartlägger barnens språkliga förmåga när de kommer till förskoleklassen. Matrisen förväntas bli ett användbart redskap i övergången till förskoleklassen, där fokus på språkutvecklingen har förstärkts. Implementeringen av matrisen påbörjades under hösten i förskoleområdena genom kollegialt lärande i arbetslagen och föreläsningar med koppling till forskning om barns språkutveckling.

Stadsbidraget har även använts till förskolornas deltagande i Förskolesummit 2022, se vidare under rubriken Förskolesummit, till språkutvecklande appar för att möta de olika språk som finns i barngrupperna samt till SFI-projektet i samverkan med äldreomsorgen. Projektet språkstöd på arbetsplatsen hade en SFI-lärare anställd på heltid, 75 procent riktat mot äldreomsorg och 25 procent mot förskola, fram till den 31 december 2022, se även 1.5. Projektet omfattade medarbetare med bristande kunskaper i det svenska yrkesspråket. I stadsdelsområdets kommunala förskolor är det i relation till andra stadsdelar en mycket liten andel medarbetare som bedöms behöva utveckla det svenska yrkesspråket.

Statsbidrag kvalitetshöjande insatser

Stadens kommunala förskolor tilldelades via utbildningsförvaltningen statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan under 2022. Statsbidraget betalades ut till förskoleområdena för andra delen av kalenderåret. Bidraget har använts till en personalförstärkning vilket bidragit positivt till resultatet för indikatorn Antal förskolebarn per anställd.

Tillgänglig lärmiljö

Förberedelser för framtagande av ett stadsdelsgemensamt underlag för bedömning av tillgänglig lärmiljö har pågått under året. Verksamhetsbesöken med fokus på de fysiska och pedagogiska lärmiljöerna har varit ett viktigt led i att kartlägga nuläget. Utvecklingen av en tillgänglig lärmiljö utgår från Specialpedagogiska skolmyndighetens vägledning och innebär att anpassa den pedagogiska, den fysiska och den sociala miljön i relation till barns lärande. Arbetet med tillgänglig lärmiljö ingår i förskolornas kvalitetsarbete, i det pedagogiska utvecklingsarbetet och som ett stöd för likabehandlingsarbetet.

Övergång från förskola till skola

Kvalitetsutvecklingen av övergången mellan förskola och skola har fortgått i samverkan med utbildningsförvaltningen. Under året har stadens riktlinjer för övergångar antagits och arbetet med att ta fram en reviderad lokal handlingsplan påbörjas. Östermalm, Södermalm och Norrmalm har tillsammans sett över möjligheten till en gemensam strategisk struktur inom

ramen för den lokala handlingsplanen om övergångar i syfte att underlätta samverkan. Med anledning av sammanläggningen mellan Östermalm och Norrmalm pågår arbete för att ta fram en gemensam lokal plan som i delar kommer ha stora likheter med Södermalms plan.

I samarbete med socialtjänsten har utvecklingen kring processerna med att förebygga att barn far illa och att utsatta barn stöttas pågått, se vidare mål 1.4.

Lokalfunktionsprogram med lekvärdesfaktor

Ett lokalfunktionsprogram antogs under året av nämnden. Detta ersätter det tidigare programmet för nybyggnation av kommunala förskolor på Östermalm.

Lokalfunktionsprogrammet är ett stöd i förvaltningens planering av nya förskolor och vid ombyggnation. I programmet har även en lekvärdesfaktor, som bygger på nio kvalitetsaspekter, införts. Lekvärdesfaktorn kan användas för att göra en kvalitativ bedömning av förskolegårdens lekvärden vid nybyggnation eller uppföljning och revidering av befintliga gårdars utemiljö.

Lokaler

Se 3.2.

Parklek och öppen förskola.

Se 2.4 samt 3.2.

Skolplattformen

I likhet med de senaste årens öppna svar kopplade till förskoleundersökningens påstående *Jag upplever att jag på ett enkelt sätt kan kommunicera digitalt med mitt barns förskola* visar årets resultat på utmaningar med den nuvarande Skolplattformens användarvänlighet. Se vidare under indikatorn under 1.3.1. I staden pågår arbetet med att förbereda upphandling av skolplattform. Förvaltningen har under året ingått i stadens arbetsprocess för att bidra med förskolans behov inför upphandlingen av ny Skolplattform.

Akutmatris

Stadens akutmatris gällande misstanke om brott mot barn av medarbetare i förskolan har under året reviderats. Akutmatrisen fungerar som stöd i det pågående arbetet med att ta fram en lokal handlingsplan för dessa situationer. Utarbetandet av den lokala handlingsplanen har inletts.

Öppen förskola för ukrainska familjer

Med anledning av världsläget i Ukraina och ökande andel flyktingar erbjuds under vårterminen öppen förskola i Gustav Adolfsparken för ukrainska vårdnadshavare och deras barn. Två dagar per vecka kunde familjerna delta i en pedagogisk gruppverksamhet på ukrainska.

Kolloverksamhet

Stadens kolloverksamhet riktar sig till barn från årskurs 1 till 9. Södermalms stadsdelsnämnd samordnar verksamheten. Varje stadsdelsförvaltning ansvarar för administration och finansiering för de barn som åker på kollo från sin stadsdel, även fosterhems- och familjehemsplacerade barn. I ansvaret ingår även personalförstärkning till barn i behov av särskilt stöd och hanteringen av skyddad identitet. Därtill kommer marknadsföring, information och kommunikationsinsatser, statistik, fakturafrågor och kolloinspektion. I år

inspekterades kolloverksamheten på Barnens ö av förskolans avdelningsstöd.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

Information om förskola på nationella minoritetsspråk har skett via stadens hemsida, Kontaktcenter, köhandläggare, öppen förskola, parklek och socialtjänst. Förskoleområdena har bevakat de nationella minoriteternas rättigheter och romsk inkludering genom att kontinuerligt genomföra språkinventeringar i barngrupperna.

Den årliga inventeringen av personalens språkliga kompetenser inventerades från och med i år utifrån att personalen ska vara beredd på att kompetensen kan användas såväl inom förskoleområdet som inom stadsdelsområdet om behov uppstår bland barnen. I dagsläget finns det finsktalande pedagoger inom stadsdelsområdet. Sedan drygt ett år tillbaka anges i jobbannonser att kunskap i minoritetsspråken är meriterande, för såväl pedagogisk personal som övrig personal. Hittills har det inte förekommit sökande med kunskaper i meänkieli eller samiska.

Under året har det inte funnits någon efterfrågan på förskola helt eller delvis på finska eller samiska. Det har inte heller förelegat något behov av romsk inkludering. Sedan hösten 2021 har ett par barn undervisats i meänkieli, från hösten 2022 ett barn. Undervisningen har skett digitalt med inhyrd meänkielitalande pedagog verksam i Luleå, detta eftersom det råder en stor brist på förskolepedagoger med kompetens i meänkieli i staden.

Arbetsätt och goda exempel

- Under 2022 har ett utvecklingsarbete genomförts som bygger vidare på den kompetensutvecklingsinsats som genomfördes under 2021 med fokus på pedagogiskt ledarskap, kollegialt lärande och systematiskt kvalitetsarbete. Syftet har varit att främja utveckling av rektorsrollen såväl professionellt som organisatoriskt vad gäller likvärdighet och kvalitet i förskolornas utbildning. Arbetet har byggt på de framgångsfaktorer för effektiv skolutveckling som skolmyndigheterna utgår från. Den professionella utvecklingen har fokuserats på att skapa en kollegialt lärande ledargemenskap i motsats till att vara ensam i sin roll som rektor. I utvecklingsarbetet har ett forskningsbaserat arbetsätt använts för att skapa förutsättningar för reflektion och kollegialt lärande kring ledarskapspraktiken utifrån litteratur samt sina egna och andras erfarenheter. Under årets Förskolesummit delade rektorerna i en film med sig av sina erfarenheter om hur strävan efter likvärdighet i stadsdelens förskolor förenat dem i ett kollegialt ledarskap. Förvaltningen har även genomfört dels verksamhetsbesök med fokus på lärmiljöer, dels kvalitetsdialoger med varje förskoleområdes ledningsgrupp. I dialogerna skedde fördjupning i det pedagogiska ledarskapet, analys och kvalitativa dimensioner i organisationen. Alla skolledare har därefter inlett provandet av ett självskattningsverktyg som stöd för analys och fortsatt planering av insatser.
- En språkmatrix med fokus på bedömning för lärande inom språk för åldrarna 1-5 år har utarbetats och införts under 2022. Matrisen bygger på beprövad erfarenhet och forskning. Med hjälp av matrisen får förskollärare och barnskötare lättare syn på hur kvaliteten i undervisningen kan förbättras och utvecklas inom läroplansområdet språk. Genom bedömning för lärande tydliggörs de kunskaper, färdigheter och förmågor som

barnen genom undervisningen ges möjlighet att utveckla under sin förskoletid. Matrisen väntas också bli ett viktigt stöd i dialogen i samband med övergången mellan förskola och grundskola samt i kommunikationen med vårdnadshavare.

- Ett lokalt funktionsprogram med lekvärdesfaktor har utarbetats i samverkan med förvaltningens lokalstrateg. Lokalfunktionsprogrammet syftar till att vara ett stöd i förvaltningens planering av nya förskolor och vid ombyggnation. I det reviderade funktionsprogrammet infördes även en lekvärdesfaktor som bygger på nio kvalitetsaspekter. Lekvärdesfaktorn ska användas för att göra en kvalitativ bedömning av förskolegårdens lekvärden vid nybyggnation eller uppföljning och revidering av befintliga gårdars utemiljö.

Agenda 2030 och jämställdhetsanalys

Förskolans uppdrag är att genomföra en utbildning som lägger grunden för ett livslångt lärande. Utbildningen ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Utbildningen ska också utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Arbetet med att nå verksamhetsmålet ansluter därmed väl till mål 4 i Agenda 2030, God utbildning för alla. Förskoleundersökningens resultat visar att vårdnadshavarna bedömer förskolornas utbildning för barnen som mycket god. I förskolans uppdrag ingår också att främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling. Därmed arbetar förskolan aktivt med normer och värden som ryms inom målområde 16, Fredliga och inkluderande samhällen. Vad gäller mål 5, Jämställdhet, arbetar förskolorna aktivt med barnens lika möjligheter oberoende av till exempel kön. Det är också något som vårdnadshavarna uppmärksammar: I senaste förskoleundersökningen svarade 96 procent att de upplever att deras barn ges lika möjligheter, och 95 procent upplever att personalen bemöter deras barn på ett respektfullt sätt. Resultaten har varit konstant höga de senaste sex åren, vilket indikerar hållbara och väl utvecklade arbetsätt inom området.

I förskolans uppdrag ingår ett normmedvetet förhållningssätt i relation till barnen. Variationen mellan pojk- och flickföräldrars svar är fortsatt låg i förskoleundersökningen. Tendensen de senaste åren har varit att flickornas vårdnadshavare generellt är något mer nöjda med förskolan än pojkarnas vårdnadshavare. Detta mönster delar stadsdelen med staden i stort. De skillnader som finns i nöjdhet mellan vårdnadshavare till flickor respektive pojkar speglar sannolikt förväntningar och normer som finns kopplade till flickor respektive pojkar i samhället. I förskolorna pågår ett löpande utvecklingsarbete för att ett normmedvetet och normkritiskt förhållningssätt ska råda bland personalen. Förskolorna bedriver sedan några år tillbaka ett utvecklingsarbete kring fysisk aktivitet som är direkt kopplat till mål 3, God hälsa och välbefinnande.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33,4 %	0,8 %	32,6 %	32,2 %	33 %	33 %	VB 2022
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	91 %	90 %	93 %	89 %	88 %	88 %	2022
  Antal barn per grupp	15,5 barn/avd.			15,1 barn/avd.	16	16	VB 2022
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,8 st			5,1 st	4,9	4,9	VB 2022
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,7			3,7	3,6	3,6	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från minoriteter samt experter kartlägga förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter	2022-01-01	2022-06-30	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att öka barnens språkutveckling i stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet med att nå ut med information om nationella minoriteters särskilda rättigheter till modersmål och språkutveckling i förskola och skola samt säkerställa att det är lätt för vårdnadshavare att ansöka och beviljas detta	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro och frånvaro på stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utvärdera hur alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och grundskola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla indikatorn "Kvalitetsindikatorn – Självvärdering" utifrån läroplansuppdraget	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.3.1 Varje barn i Östermalms kommunala förskolor utvecklar sina förmågor och sitt kunnande i en god pedagogisk lärmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utbildningen utgår från en helhetssyn på barn och barns behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.
- Utbildningen och undervisningen utformas i enlighet med Lpfö 18 och de gemensamma pedagogiska ställningstagandena Meningsskapande mötesplatser för ett livslångt lärande.

Förväntat resultat

Barnen utvecklar sina förmågor och sitt kunnande i en god pedagogisk miljö, vilket visar sig genom: Fortsatt hög andel nöjda vårdnadshavare till barn i förskolan. Ökad andel vårdnadshavare som är nöjda med dokumentationen av deras barns utveckling och lärande. Fortsatt hög andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras att utveckla sitt språk och att deras barn har lika möjligheter att utvecklas i förskolan. Fortsatt hög andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön i barnens förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande. Samtliga arbetslag bedömer undervisningskvaliteten gällande språkutveckling. Samtliga barn har en individuell dokumentation kring språkutveckling.

Analys

Det förväntade resultatet för nämndmålet uppfylls i sin helhet. Bedömningen har gjorts utifrån nedan bakgrund och förutsättningar.

Några av de planerade aktiviteterna har inte genomförts fullt ut eftersom prioriteringar krävdes med anledning av pandemin under årets första kvartal. Pandemin medförde att förskoleområdena behövde prioritera att hålla förskolorna bemannade och öppna medan den planerade utvecklingsinsatsen kring lärmiljöerna sköts fram. Istället genomförde avdelningsstödet en kartläggning och bedömning av samtliga förskolors lärmiljöer, som kommer att ligga till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet med lärmiljöerna under 2023. Pandemin har också haft inverkan på resultatet gällande förskolans dokumentation och hur den uppfattats av vårdnadshavarna. Även vårdnadshavarnas upplevelse gällande nuvarande Skolplattformens användarvänlighet påverkar. Den utvecklingsinsats som prioriterades under året var framtagande och implementering av språkmatrixen. Prioriteringen skedde mot bakgrund av att språkmatrixen har stor betydelse för förskolornas kvalitetsutveckling av undervisningen i språk. Dock försenade pandemin starten av utvecklingsarbetet som därför inte hunnit så långt som det från början planerades för. Vad gäller aktiviteten Uppföljning per tertiäl av hur stor andel barn som fått sitt första-, andra-, tredje-, fjärde- och femtehandsalternativ vid förskoleplacering har förutsättningarna för att uppnå resultat legat utanför avdelningens påverkan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Andel arbetslag som senast höstterminen 2022 systematiskt använder bedömningsmatris för undervisningskvaliteten gällande barns språkutveckling.	95				100 %		2022
Analys Pandemin medförde att förskoleområdena behövde prioritera att hålla förskolorna bemannade och öppna. Införandet av språkmatriken försenades därför och alla arbetslag har därmed inte fullt ut hunnit börja arbeta systematiskt med matrisen.							
■ Andel barn som senast höstterminen 2022 har en individuell dokumentation gällande språkutveckling publicerad i Skolplattformen.	71,3				100 %		2022
Analys Pandemin medförde att förskoleområdena behövde prioritera att hålla förskolorna bemannade och öppna. Införandet av språkmatriken som ska ligga till grund för den individuella dokumentationen i Skolplattformen försenades därför. Alla arbetslag har inte fullt ut hunnit börja arbeta systematiskt med matrisen och således inte publicerat dokumentationen som planerat. Däremot har barnens språkutveckling följts på andra sätt och kommunicerats i såväl den dagliga kontakten med vårdnadshavarna som i utvecklingssamtal.							
● ♀ Andel nöjda vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön i barnens förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande	90 %	90 %	90 %	87 %	87 %		2022
● ♀ Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller deras barns lika möjligheter att utvecklas i förskolan	96 %	95 %	96 %	94 %	94 %		2022
● ♀ Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller deras barns språkutveckling.	88 %	86 %	90 %	86 %	86 %		2022
◆ ♀ Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller dokumentationen av barnens utveckling och lärande.	69 %	66 %	71 %	63 %	75 %		2022
Analys Resultatet för Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller dokumentationen av barnens utveckling och lärande är 69 procent vilket innebär att vi inte fullt ut når målvärdet. Det är dock en höjning från föregående år, och även högre än stadens samlade resultat på 66 procent. Intervallet för den interna variationen i resultaten mellan förskoleområdena är 60-77 procent. Samtliga förskoleområden har höjt sina resultat från 2021. Under pandemin har vårdnadshavarnas insyn i förskolorna påverkats av besöksbegränsningarna, eftersom det är inomhus som stora delar av dokumentationen återfinns. Pandemirestriktionerna i förskolan fanns fortfarande kvar när förskoleundersökningen genomfördes i början av året. I stadsdelen pågår ett utvecklingsarbete kring den individuella dokumentationen av barnens lärande. Skolplattformen är den kanal som stadens förskolor ska använda för kommunikation, information och dokumentation för att synliggöra barnens lärande. Liksom tidigare år visar förskoleundersökningens öppna svar att vårdnadshavare upplever utmaningar med skolplattformens användarvänlighet som innebär att det är svårt att hitta och ta del av dokumentation och information. I staden pågår upphandling av nytt dokumentationssystem och representanter från stadsdelarnas förskoleområden är delaktiga i							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
inventeringen av förskolornas behov. Se även 1.3.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Avdelningsstödet utbildar förskoleområdena i likvärdiga lärmiljöer, anpassningar och särskilt stöd som vilar på forskning och evidens.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys På grund av pandemins påverkan på verksamheterna under årets första kvartal gjordes en prioritering av vilka aktiviteter som bedömdes som rimliga att hinna genomföra under året. Den planerade utbildningsaktiviteten rörande lärmiljöerna sköts på framtiden. Istället besökte avdelningsstödet alla förskolor för att kartlägga lärmiljöerna. Besöken genomfördes i syfte att kartlägga och bedöma samtliga förskolors lärmiljöer, vilket återkopplades till skolledningarna under hösten. Behovskartläggningen kommer att ligga till grund för utvecklingsarbetet med lärmiljöerna under 2023.			
 Framtagande av stadsdelsgemensamt underlag för bedömning av tillgängliga lärmiljöer.	2021-01-01	2022-12-31	
Analys Se analysen under föregående aktivitet.			
 Framtagande av stadsdelsgemensamt underlag gällande strukturer för systematisk dokumentation på grupp- och individnivå samt för bedömningsmatriser för utvärdering av undervisningskvaliteten.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys På grund av pandemins påverkan på verksamheterna under årets första kvartal gjordes en prioritering av vilka aktiviteter som bedömdes som rimliga att hinna genomföra. Utarbetandet och införandet av språkmatrixen prioriterades utifrån bedömningen att det var den aktivitet som har störst betydelse för kvalitetsutvecklingen i förskolorna. Under framtagningsprocessen för den stadsdelsgemensamma matrixen inkluderades underlag för systematisk dokumentation.			
 Rektorer utbildar förskoleområdena i gemensamma strukturer för systematisk dokumentation på grupp- och individnivå samt i bedömningsmatriser för utvärdering av undervisningskvaliteten med fokus på barns språkutveckling.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys På grund av pandemins påverkan på verksamheterna under årets första kvartal gjordes en prioritering av vilka aktiviteter som bedömdes som rimliga att hinna genomföra. Utarbetandet och införandet av språkmatrixen prioriterades utifrån bedömningen att det var den aktivitet som har störst betydelse för kvalitetsutvecklingen i förskolorna. Under framtagningsprocessen för den stadsdelsgemensamma matrixen inkluderades underlag för systematisk dokumentation.			
 Uppföljning per tertial av andel uppfyllda syskonförturer i förskoleområdena med målvärdet 100 procent.	2022-01-01	2022-12-31	
 Uppföljning per tertial av hur stor andel barn som fått sitt första-, andra-, tredje-, fjärde- och femtehandsalternativ vid förskoleplacering.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Avdelningsstödet har undersökt med utbildningsförvaltningen hur denna statistik ska kunna tas fram med hjälp av Barn- och elevregistret, BER. Slutsatsen är att det inte är möjligt att ta fram dessa underlag i BER.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylles helt

Analys

Målet bedöms i huvudsak vara uppfyllt baserat på en sammanvägning av förväntade resultat kopplade till nämndens mål, genomförda aktiviteter och utfallet på indikatorer. De fullmäktigeuppdrag som nämnden ansvarar för är genomförda. I de fall årsmålet för en indikator nås delvis, eller inte uppnås, redovisas nämndens analys under respektive indikator.

Förebyggande arbete och tidiga insatser

Under perioden januari till november tog nämnden emot 1 460 orosanmälningar gällande barn vilket var cirka 300 fler jämfört med helåret 2021. Orosanmälningar från bland andra polisen, skolor och förskolor är viktiga för nämndens arbete att uppmärksamma barn och unga i behov av stöd eller skydd.

I syfte att stärka samverkan erbjuds skolor och förskolor, oavsett huvudman, information om socialtjänstens arbete genom så kallade Öppet hus-träffar. Gensvaret har varit positivt och under året har formerna för mötena utvecklats för att anpassas till förskolornas och skolornas behov. Efter önskemål har digitala möten i anslutning till arbetsplatsträffar genomförts.

Arbetet vid familjecentralen, och utvecklingen av det familjecentrerade arbetet, har fortgått. Arbetet vid familjecentralen sker i samverkan mellan socialtjänst, öppna förskolan och Mama Mia som driver barnmorskemottagning och barnavårdscentral på uppdrag av Region Stockholm. Nämndens familjebehandlare har under året deltagit i träffar för blivande och nyblivna föräldrar för att informera om möjligheten till stöd. Som ett resultat av detta har en ökning av genomförda råd- och stödsamtal noterats. För att möta den ökade efterfrågan förstärktes förvaltningen med en familjebehandlare under året.

Föräldrastödsprogrammen Komet och Alla barn i centrum, ABC har erbjudits. Syftet med programmen är att stärka relationen mellan föräldrar och barn. Tolv föräldragrupper har genomförts. Störst efterfrågan noterades för grupper riktade till föräldrar med yngre barn.

Vid Odenplans ungdomsmottagning får unga 12-22 år råd och stöd med frågor kring psykisk, fysisk och sexuell hälsa. Under året registrerade mottagningen drygt 3 700 besök. För att nå ut till målgruppen har kuratorer deltagit i arton föreläsningar som samlat över 2 300 gymnasieelever. Därtill har elever i drygt 60 klasser informerats om mottagningens arbete vid digitala och fysiska besök och vid fyra tillfällen har kurator besökt klasser vid grund- och gymnasiesärskolor. Genom medel från projektet Uppdrag Psykisk Hälsa förstärktes mottagningen under året med ytterligare en kurator. Projektet samordnas av Sveriges Kommuner och Regioner och finansieras av staten.

Resultat från Stockholmsenkäten visar en tydlig trend av egenskattad försämrad psykosomatisk hälsa och sämre psykiskt välbefinnande bland eleverna i åk 9 och åk 2 på gymnasiet. Som en del i arbetet med att främja psykisk hälsa hos unga har nämnden erbjudit gruppverksamhet utifrån Acceptance and Commitment Treatment, ACT. Under året har två grupper genomförts.

Samarbetet med skolorna är viktiga för nämndens förebyggande arbete kring barn och unga. Under året har skolor i stadsdelsområdet fått riktad information om det stöd nämndens fältassistenter kan erbjuda. Det har, i kombination med möjligheten till digital mötesbokning,

lett till att fler skolor bjudit in fältassistenter till samverkan. Att nå ut till föräldrar är också en viktig del i det förebyggande arbetet. Under året har fältassistenter genomfört föreläsningar om alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel, ANDTS, samt deltagit i en föreläsning med föräldravandrarna, preventionssamordnare och polisen. Därtill har riktad information kring ANDTS skickats ut till föräldrar i stadsdelsområdet vid åtta tillfällen. Syftet med informationen är att stärka föräldrar samt informera om vilket stöd som finns. Informationen har också delats på stadsdelens sociala medier. Genom ett ökat fokus på området kring Fältöversten och Karlaplan har fältassistenter skapat kontakt med unga som rör sig i området och kunnat erbjuda stöd.

Hbtqia+ hänget Lili har fortsatt erbjudit fritidsverksamhet för unga 13-19 år som identifierar sig som, eller funderar på om de är, hbtqia+. Under året har fler besökare noterats vilket sannolikt är en effekt av ökad marknadsföring genom skolor och via sociala medier. Verksamheten drivs tillsammans med Kungsholmen och Norrmalm.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Nämnden arbetar utifrån stadens Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Att stärka den enskildes möjlighet till praktik och arbete är en del i det arbetet. Under året har nämnden erbjudit plats för arbetsträning inom fritidsverksamheten och anställt en serviceassistent vid förvaltningens administrativa avdelning. Arbetet med att undersöka förutsättningarna för en daglig verksamhet med arbetslivsinriktning i egen regi visade att förutsättningarna för en sådan verksamhet saknades.

Alla har rätt till ett anpassat stöd som möjliggör delaktighet och inflytande i planeringen och genomförandet av sin insats. Medarbetare vid nämndens gruppbostäder har under året fortbildats i metoder för Alternativ och kompletterande kommunikation, AKK. Metoderna är ett sätt att kommunicera som ersätter, eller kompletterar, talat språk. Genom bland annat bildstöd får de boende möjlighet att påverka, och vara delaktiga i, sin insats utifrån sina egna förutsättningar.

Nämnden har fortsatt erbjudit fritidsverksamheten Tre Liljor för personer med funktionsnedsättning en dag per vecka i samverkan med Kungsholmen och Norrmalm. Under året har ett samarbete med Gärdesskolans särskola inletts som innebär att eleverna bjuds in till fritidsgården Humlanhuset en dag per månad. Syftet är att erbjuda eleverna möjligheten att lära känna fritidsledarna och miljön så att de känner sig trygga att återvända och besöka Humlanhuset på egen hand.

Utifrån ett förslag från nämndens råd för funktionshinderfrågor har uppdraget för nämndens IT-stödare, tidigare kallad digital fixartjänst, breddats för att även omfatta målgruppen personer med funktionsnedsättning. Syftet med tjänsten är att erbjuda hjälp till dem som behöver hjälp med att exempelvis ladda ner applikationer till sin telefon eller dator, hantera e-postprogram eller använda videosamtal.

Nämndens råd för funktionshinderfrågor bidrar till arbetet genom att belysa frågor ur ett funktionshinderperspektiv. Rådet har bland annat bidragit i framtagande av nämndens verksamhetsplan. Rådet har träffats vid åtta tillfällen under året.

En översyn av tillgängligheten på fritidsgården Humlanhuset har genomförts vilket

resulterade i förslag på ytterligare anpassningar av lokalen.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Nämnden arbetar i enlighet med stadens Program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation. För att uppmärksamma våld i nära relationer, och kunna erbjuda stöd, krävs samverkan mellan socialtjänst, äldreomsorg och förskola. Medarbetarnas kunskap om våld, och särskilt sårbara grupper utsatthet, ökar förutsättningarna för att uppmärksamma våldet. Förvaltningens arbetsgrupp, med representanter från förskola, äldreomsorg och socialtjänst, har under perioden haft regelbundna träffar för erfarenhetsutbyte och diskussion kring gemensamma frågor. I samverkan med Kungsholmen och Norrmalm har medarbetare erbjudits utbildning i hedersrelaterat våld och förtryck. Medarbetare i gruppen har även deltagit i föreläsningar om prostitution och människohandel samt ekonomiskt våld.

Antalet våldsutsatta som fått stöd genom öppenvårdsverksamheten vid Relationsvårdscentrum innerstaden, RVCI, har varit högre jämfört med 2021. Det är fortsatt främst kvinnor som söker stöd för våldsutsatthet. Tjugosex personer, varav de flesta män, sökte stöd utifrån att de utsätter någon i en nära relation för våld. Under perioden har, utöver individuella samtal, även gruppbehandling för såväl våldsutövare som våldsutsatta erbjudits. Barn, vars föräldrar har kontakt med RVCI, har under året erbjudits stödsamtal.

Handlingsplan för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet

Att erbjuda barn och unga vuxna trygga och jämlika villkor och goda förutsättningar att klara skolan är ett prioriterat område som kräver samverkan mellan socialtjänst, polis, skola, förskola och civilsamhället. Nämnden arbetar i enlighet med stadens strategi för att minska risken för unga att dras in i kriminalitet. I nämndens handlingsplan, som utgår från en lokal behovsanalys, ingår ett flertal aktiviteter som konkretiserar arbetet däribland flexibelt vardagsstöd till unga som riskerar att hamna i ett socialt nedbrytande beteende, föräldraskapsstöd genom ABC och Komet, skolsociala team för att främja skolnärvaron och förebygga frånvaro, föräldramöten via skolan och föräldravandringar. Aktiviteterna utgör en del av nämndens förebyggande arbete kring målgruppen.

En av fyra prioriterade områden inom ramen för samverkansöverenskommelsen med utbildningsförvaltningen och lokalpolisområde Norrmalm är *Unga i risk för kriminalitet och Skolan som brottsplats*. I syfte att identifiera konkreta åtgärder för att öka tryggheten och förebygga kriminalitet och annat socialt nedbrytande beteende har samverkansforumet Ung och Trygg på Östermalms och Norrmalm, UTÖN, bildats. Under året har fyra möten och en workshop genomförts i samarbete med Norrmalms stadsdelsförvaltning, utbildningsförvaltningen, Östermalms fristående skolor och polis. I syfte att nå föräldrar med information samt erbjuda råd och stöd har ett föräldracafé och två föräldrakvällar genomförts. Vid dessa tillfällen har polis, skola, socialtjänst, föreningen Föräldravandring Östermalm och representanter från Svenska Kyrkan deltagit. Därtill har en folder med information om tidigt stöd riktat till barn, unga och föräldrar på Östermalm reviderats och spridits.

Genom samverkan med stadsdelsnämnderna Kungsholmen och Norrmalm finns en

socialsekreterare stationerad vid polishuset för polisområde Stockholm city. Utöver att genomföra allvarssamtal med unga som är misstänkta för brott är syftet med samlokaliseringen även att utveckla samverkan avseende målgruppen unga som begått brott eller vistas i riskmiljöer. Satsningen planeras att fortgå under 2023.

Samverkan för barns och ungas välmående och skydd

Under året har arbetet med det förvaltningsgemensamma fokusområdet *Samverkan för barns och ungas välmående och skydd* fortgått. Den lokala överenskommelsen mellan förskola, skola och socialtjänst förtydligar parternas gemensamma åtagande för att skapa goda förutsättningar för barn och ungas utveckling. Som en del i överenskommelsen ingår chefer inom socialtjänst och rektorer inom förskola och skola i samverkansforum där bland annat arbetet kring barns övergång från förskola till skola diskuterats.

Genom skolsociala team erbjuds elever i årskurs 4-9 med problematisk skolfrånvaro samordnat stöd av socialtjänst och skola. De insatser som nämndens skolsocionomer erbjuder har haft fokus på sociala aspekter och blir ett komplement till de extra anpassningar som skolan erbjuder. Utöver stöd till enskilda elever har fokus under året varit att stärka samverkan mellan parterna. En framgångsfaktor har visat sig vara skolsocionomernas fysiska närvaro i skolmiljön vilken möjliggör en nära samverkan med skolläda, lärare, elevhälsoteamet och elever. Nämnden har under året haft två skolsocionomer varav en av tjänsterna har finansierats med medel från socialförvaltningen.

För barn i behov av särskilt stöd finns en reglerad samverkan, BUS, mellan förskola, skola, socialtjänst och verksamheter inom Region Stockholm. Under året har strukturen för samverkan reviderats vilket inneburit att Östermalms stadsdelsområde haft en lokal BUS-organisation. Samordnade individuella planer, SIP, är ett viktigt verktyg för att kunna ge barn och unga samordnat stöd av socialtjänst, skola och vården. Under året har fler SIP genomförts jämfört med föregående år. I samarbete med Kungsholmen och Norrmalm finns en särskilt utsedd SIP-samordnare som bidrar till en effektiv struktur för arbetet.

Arbetsätt och goda exempel

Odenplans ungdomsmottagning har under året öppnat en särskild Killmottagning en dag i veckan. Satsningen är ett sätt att nå unga som identifierar sig som killar, en underrepresenterad målgrupp på mottagningen.

Agenda 2030, jämställdhetsanalys och barns rättigheter

Nämnden bidrar till mål 10, Minskad ojämlikhet, genom arbetet med att ge enskilda stöd att leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar. Nämndens arbete utgår från stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Brukarperspektivet, som är vägledande i arbetet, bidrar också till målet. Samarbetet med Peer support bidrar till brukarinflytandet och brukarmedverkan inom socialpsykiatri. Ett samordnat stöd från socialtjänsten och hälso- och sjukvården, genom samordnade individuella planer, SIP, bidrar till mål 3, God hälsa och välbefinnande. Genom samverkan mellan socialtjänst, skola och förskola bidrar nämnden till mål 4, God utbildning för alla.

Nämnden bidrar till mål 5, Jämställdhet, genom att beakta jämställdhetsperspektivet vid handläggning och i egenkontroller. Arbetsätt som innebär att delar av

handläggningsprocessen görs med avidentifierade ärenden, minskar risken för ojämlika bedömningar utifrån kön. Flera verksamheter inom socialtjänsten är hbtq-diplomerade.

Nämnden arbetar med att säkerställa barns rättigheter inom alla verksamheter. Som stöd i arbetet med att ge barn förutsättningar att delta i sin utredning finns checklistor och rutiner för handläggning. Modellen bildstöd används som ett av flera verktyg i samtal med barn. Modellen bidrar till delaktighet genom att den underlättar för barnet att komma till tals och förstå vad som har inträffat i familjen. För att säkerställa samverkan med skola och förskola i barnavårdsutredningar finns upprättade rutiner. Det arbete som genomförts av nämndens familjeenhet i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, inom projektet "Barnkonventionen i praktiken" har resulterat i ett stärkt barnrättsarbete inom familjerätten och familjehemsvården.

Nämnden ska samverka med andra samhällsorgan för att barn placerade i samhällsvård ska få lämplig utbildning och sina behov av hälso- och sjukvård och tandvård tillgodosedda. Placerade barns hälsa, tandvård och skolgång följs upp och barnets socialsekreterare håller kontakt med barnet via personliga besök, sms och Skype. Samtliga familjehemsplacerade barn har en aktuell genomförandeplan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	54,55 %			35,71 %	50 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
<p>Analys</p> <p>Det vräkningsförebyggande arbetet sker främst innan meddelande om avhysning inkommer. Nämndens bosamordnare arbetar vräkningsförebyggande genom att etablera kontakt med den som riskerar att bli bostadslös genom uppsägning och lotsa till rätt stöd.</p> <p>Under året har elva meddelande om avhysning inkommit. Sex avhysningar verkställdes inte. I två fall förhindrade bomsamordnare avhysningen genom uppsökande arbete samt samverkan med hyresvärd. Fem avhysningar gick inte att förhindra. En av dessa rörde allvarliga störningar som trots bosamordnares arbete samt boendestödsinsats, inte gick att undvika. Två avhysningar rörde hyresskulder som inte reglerades trots stöd från bosamordnare. En avhysning rörde olovlig andrahandsuthyrning och en avhysning verkställdes efter en bodelningsbeslut i domstol.</p>							
   Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	90 %	100 %	75 %	100 %	100 %	100	VB 2022
<p>Analys</p> <p>Inga barn har stått utan placering. Av de barn som bedömts ha ett skyddsbehov och behov av placering har 90 procent placerats utan fördröjning. Fördröjningar kan bero på platsbrist inom Statens institutionsstyrelse, SiS, eller brist på plats på hem för vård eller boende, HVB, som matchar den unges behov.</p>							
   Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	21,3 %	25 %	17,5 %	20,6 %	20 %	24 %	VB 2022
<p>Analys</p> <p>Årsmålet nås delvis och är bättre än stadens snitt samt fullmäktiges årsmål. Av de 55 barn och unga som åter blev föremål för anmälan eller ansökan efter avslutad utredning var 33 pojkar och 22 flickor. Den främsta orsaken till aktualisering angavs vara misstanke om bristande omsorg eller misstanke om problem hos vårdnadshavarna eller annan närstående.</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
   Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	44,8 %	38,5 %	80 %	66,7 %	70 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys Antalet barn och unga inom målgruppen var under året 29 stycken varav tretton stycken kallades till samtal inom 48-timmar. Av dem som inte kallats inom angivet tidsspann har det, med ett undantag, funnits skäl som nämnden inte kunnat påverka såsom avsaknad av kontaktuppgifter eller att vårdnadshavarna inte haft möjlighet att komma inom 48 timmar.							
   Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	89 %	88 %	89 %	79 %	91 %	öka	2022
Analys Årets resultat är en ökning jämfört med 2021 men en minskning med två procentenheter jämfört med 2020 som årsmålet är baserat på. Stadens snitt ligger på 84%. Skillnaden mellan män och kvinnor är en procentenhet. Resultaten avser insatserna daglig verksamhet, gruppboende och serviceboende. Resultatet är baserat på de 99 svar som inkommit. Svarefrekvensen var 55 procent. Frågan kommer att följas upp i samband med individuella uppföljningar av insats.							
   Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	86 %	94 %	82 %	91 %	94 %	öka	2022
Analys Årets mål nås delvis. Andelen kvinnor som uppger att de inte upplever diskriminering är lägre jämfört med andelen män. Indikatorn baseras på brukarenkäter inom socialpsykiatri som omfattar boende, boendestöd, HVB, stödboende och sysselsättning. Antalet svarande var 101 st. och svarefrekvensen 48 procent. Frågan kommer följas upp av socialsekreterare i samband med individuell uppföljning av insats.							
   Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	82 %	71 %	88 %	84 %	85 %	80 %	2022
Analys Årets resultat är lägre än tidigare år men högre än fullmäktiges målsättning som är 80 procent. Det är en högre andel män som uppger sig vara nöjda med sin insats. Indikatorn avser mäta hur nöjd den svarande är med sin dagliga verksamhet och sitt gruppboende. Resultatet baseras på de 103 svar som inkommit. Svarefrekvensen var 57 procent. Frågan kommer att följas upp av biståndshandläggare i samband med uppföljning av insats.							
   Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	66,67	100 %	50 %	100	75 %	75 %	VB 2022
Analys Underlaget för indikatorn är litet då endast tre barn ingick i målgruppen under året. Placerade barns skolgång är prioriterad och följs upp kontinuerligt. Vid behov av samordnat stöd initieras möten med skola och vårdgivare för samordnad individuell plan, SIP.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	0		0 %	0	50 %	Tas fram av nämnd	2022
<p>Analys</p> <p>Sedan 2020 har insatsen beviljats vid fyra tillfällen. I två fall har insatsen avbrutits trots omfattande stöd. Övriga två insatser har pågått i mindre än 12 månader.</p> <p>Bostad först är en insats enligt socialtjänstlagen som ger människor i hemlöshet med psykosocial problematik och någon form av stödbehov, en möjlighet till permanent boende i egen lägenhet.</p> <p>Indikatorn beräknas utifrån antal personer som beviljas insatsen med start år 2020 delat med antal personer som efter tolv månader fortfarande är kvar i insatsen.</p>							
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	81 %	88 %	80 %	90 %	90 %	2022
<p>Analys</p> <p>Resultatet innebär en ökning jämfört med 2021 men fullmäktiges årsmål om 90 procent nås inte. En högre andel kvinnor jämfört med män uppger att de känner sig väl bemötta. Indikatorn omfattar insatserna grupp- och serviceboende samt daglig verksamhet. Frågan kommer följas upp av biståndshandläggare i samband med individuell uppföljning av insats.</p>							
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	77 %	70 %	81 %	83 %	79 %	79 %	2022
<p>Analys</p> <p>Årets mål nås delvis. Resultatet innebär en minskning jämfört med föregående år. Andelen män som uppger att de upplever sig kunna påverka insatsens utformning är till skillnad från 2021 lägre än andelen kvinnor. Indikatorn bygger på frågor i den stadsgemensamma brukarundersökningen och omfattar gruppboende, serviceboende och daglig verksamhet. Frågan kommer följas upp av biståndshandläggare i samband med uppföljning av insatsen.</p>							
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	81,48	77,78 %	83,33 %	69,57	71 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	92,31	90,91 %	100 %	86,36	79 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	54,3	54,6 %	53,85 %	43,02	50 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
  Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	59,64	59,39 %	60 %	58,54	60 %	Tas fram av nämnd	VB 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Indikatorn omfattar samtliga barnutredningar och därmed även de ärenden där socialtjänsten, på grund av att samtycke saknas, är förhindrad att kontakta skola eller förskola. Det samma gäller de ärenden där handläggaren gör bedömningen att det inte är relevant för utredningen att kontakta förskola eller skola. Av årets resultat går att utläsa att förskola/skola vidtalas i högre utsträckning för åldersgruppen 2-5 år, därefter åldern 6-12 år.							
  Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	2			3	5	Tas fram av nämnd	2022
   Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	61 st			59 st	60 st	Tas fram av nämnd	2022
   Antal vräkningar som berör barn	0				0	Tas fram av nämnd	2022
Analys Nämndens bosamordnare samarbetar med familjeeheten och försörjningsstödsenheten i ärenden som rör barnfamiljer för att kunna erbjuda stöd och insatser som syftar till att förhindra vräkning.							
   Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	78 %	88 %	69 %	77 %	76 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys En högre andel män jämfört med kvinnor uppger att de upplever trygghet på sitt boende. Frågan kommer att följas upp i samband med individuell uppföljning av insatsen.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp och utvärdera genomförda åtgärder för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram ett processtöd för intern samverkan i frågor som rör äldre personer som lever i hemlöshet	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna samordna och utveckla socialtjänstens och äldreomsorgens arbete med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 för att bidra till en likställighet i staden, bland annat genom ett ägandeskap av frågan i ILS-webb	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningen har deltagit i ett dialogmöte som hölls av ansvariga nämnder. Arbetet med att utveckla kvalitetsledningssystemet kommer att fortgå under 2023.			
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för en centralisering av hälso- och sjukvårdsansvaret inom socialpsykiatriens särskilda boenden, i likhet med LSS-hälsan. Utredningen ska inkludera en kostnadsanalys	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta arbetet med STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utbilda stadens personal inom LSS i det pedagogiska ramverket	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda formerna för ett tryggt mottagande från LVM-vård	2022-01-01	2022-12-31	
Analys			
Förvaltningen har besvarat socialförvaltningens enkät avseende LVM-anmälningar samt deltagit i workshops om tryggt mottagande efter LVM-vård. Socialförvaltningen har därefter tagit fram en processkarta för planering och genomförande av insatser efter LVM-vård (eftervård).			
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur bolotsar kan ge förstärkt praktiskt stöd till barnfamiljer vid SHIS Bostäders boenden	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda införandet av en akademisk socialtjänst där socialsekreterare och forskare samlokaliseras i syfte att undersöka och utvärdera socialtjänstens insatser. En pilotverksamhet ska genomföras	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samordning av handläggning av personlig assistans	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om förmedlingsprocessen för bostäder med särskild service kan effektiviseras	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av profilboenden inom bostäder med särskild service	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna följa riskerna för ökad våldsutsatthet som en möjlig effekt av covid-19-pandemin	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett nytt program för stadens arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel samt arbeta enligt ANDTS-programmet 2018-2021 till dess att ett nytt program är framtaget	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna hur man kan utveckla och använda boendestöd inom missbruk	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetet kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnåktenskap eller könsstympning	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.4.1 Förebyggande arbete och insatser av hög kvalitet ger barn och unga goda uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- I nära samarbete med barn och föräldrar säkerställa att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver.
- Fortsätta utveckla och stärka barnperspektivet, barnrättsperspektivet och barnets perspektiv med utgångspunkt i barnkonventionen och fokus på skolan som skyddsfaktor genom samverkan mellan socialtjänst, förskola och skola.
- Öka barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser.
- Erbjudas och säkerställa tillgången till insatser som föräldrastödsprogram, familjecentraler och familjebehandling.
- Tillhandahålla rådgivning vid ungdomsmottagningen och genomföra socialt förebyggande insatser bland ungdomar och särskilt prioritera att nå yngre pojkar.
- Stärka arbetet med skolsociala team.
- I enlighet med strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019–2022 genomföra aktiviteter och åtgärder i enlighet med lokala handlingsplaner.
- Utveckla den uppsökande verksamheten med fältförlagt socialt arbete i enlighet med socialtjänstens förebyggande arbete.
- I samverkan med socialnämnden implementera Stockholmsstandarden för fältassistenter.
- Fältassistenter arbetar lokalt med preventiv och uppsökande verksamhet mot stadens unga med fokus på de utemiljöer och de tidpunkter då ungdomar vistas där.
- Utveckla samverkan mellan skola och elevhälsa, fritidsverksamhet, föreningsliv, socialtjänst och polis i det förebyggande och uppsökande arbetet för att minska ungdomars narkotikaanvändning.
- Bidra i framtagandet av ett nytt program för stadens arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel, ANDTS, samt arbeta enligt ANDT-programmet 2018-2021 till dess att ett nytt program är framtaget.

Förväntat resultat

Barns förutsättningar att vara delaktiga i och få återkoppling om sin egen utredning ökar. Förskolor och skolor inom stadsdelen, oavsett huvudman, erbjuds information om orosanmälningar och socialtjänstens arbete för barns skydd. Förskolan eller skolan vidtalats i utredningar där det bedöms motiverat. Andelen barn som åter blir föremål för anmälan efter avslutad utredning är fortsatt låg. Ungdomar som besöker ungdomsmottagningen upplever sig väl bemötta. Elever med upprepad eller längre tids frånvaro får stöd av skolsociala team. Det ANDT-förebyggande arbetet stärks, vilket visar sig i att preventionsindex mini ökar.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått med hänvisning till redovisad verksamhet och resultat samt genomförda aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Preventionsindex mini	64			64	65		2022
<p>Analys</p> <p>Årets mål nås delvis. Indexet är ett samlat mått på stadsdelsnämndens lokala ANDT-förebyggande arbete. Frågorna är indelade i fyra kategorier; policy, samverkan, personalbudget och aktiviteter. Nämndens förebyggande arbete beskrivs under <i>Förebyggande arbete och tidiga insatser</i> samt <i>Handlingsplan för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet</i> under mål 1.4.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta utveckling av ett familjecentrerat arbetssätt där familjecentral är en komponent.	2022-01-01	2022-12-31	
 Implementera stadens standard för fältverksamhet i syfte att utveckla fältverksamheten och göra den likställig över staden.	2022-01-01	2022-12-31	
 Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa hos unga genom att erbjuda fler målgruppsanpassade grupper utifrån ACT, Acceptance and Commitment Treatment.	2022-01-01	2022-12-31	
<p>Analys</p> <p>En ACT-grupp har erbjudits under kvällstid och en under skoltid. Den senare som ett resultat av ett önskemål från en av stadens gymnasieskolor.</p>			

Nämndmål: 1.4.2 Vuxna i stadsdelsområdet lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Erbjudna personer med psykisk funktionsnedsättning stöd med att utifrån sina förutsättningar delta i samhällets gemenskap.
- Säkerställa att socialtjänsten alltid tar initiativ till och samverkar till att samordnade individuella planer upprättas.
- Säkerställa att hänsyn tas till barnrättsperspektivet i ärenden där en förälder eller vårdnadshavare aktualiseras hos socialtjänsten, och samordna insatser mellan vuxen- och barnhandläggning.
- Tillsammans med socialnämnden och bostadsbolagen fortsätta att utveckla samverkan kring det vråkningsförebyggande arbetet och särskilt uppmärksamma barnfamiljers och äldres situation.
- Stärka arbetet med vuxna som lider av missbruk.
- I samarbete med socialnämnden utveckla boendestödet, med särskilt fokus på insatser med starkt brukarperspektiv.
- Förbättra möjligheterna till arbetslivsinriktade insatser och sysselsättning för personer med psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.
- Tillsammans med socialnämnden fortsätta arbetet med Peer Support inom socialpsykiatrin, i dialog med Region Stockholm.

- Fortsätta utveckla samarbetet med brukar- och intresseorganisationer.
- Erbjudna personer med omfattande psykisk funktionsnedsättning som behöver stöd i kontakt med myndigheter stöd genom Personligt ombud.

Förväntat resultat

Andelen vuxna som upplever att de har fått en förbättrad situation av erbjuden insats inom missbruk respektive socialpsykiatri är fortsatt hög. Andelen personer som uppger att deras boendestödjare uppmuntrar dem att göra saker självständigt är fortsatt hög. Barnkonsekvensanalyser finns i vuxenutredningar där barn är berörda. Inga barn berörs av vräkningar.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått med hänvisning till redovisade resultat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Genomföra brukarstyrd brukarrevision i syfte att lyfta fram brukarperspektiv på verksamheten.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys			
Beslut har fattats att genomföra aktiviteten under 2023.			

Nämndmål: 1.4.3 Personer med funktionsnedsättning lever ett självständigt liv och deltar på lika villkor i samhället

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Arbeta för att brukarperspektivet genomsyrar alla insatser som görs för målgruppen och att den enskildes inflytande ökar.
- I enlighet med stadens Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning säkerställa tillgängligheten och delaktigheten i socialtjänstens handläggning, insatser och skyddsåtgärder så att alla, oavsett funktionsförmåga, kan tillgodogöra sig hjälpen.
- Säkerställa att barn med funktionsnedsättning erbjuds anpassat stöd för att kunna uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem.
- Fortsätta att utveckla barnrättsperspektivet, både vad gäller barn med olika funktionsnedsättningar och barn till vuxna som ansöker om stöd, och säkerställa att barns rätt till inflytande och delaktighet tillgodoses.
- Öka förekomsten av och skapa förutsättningar för barns rätt till information och delaktighet vid samordning av samordnade individuella planer, SIP.
- Tillgodose behovet av ledsagning och ledsagarservice för att barn och unga vuxna med funktionsnedsättningar regelbundet ska kunna delta i fritidsaktiviteter som andra barn.
- Säkerställa tillgången till syn- och hörselinstruktörer för personer med funktionsnedsättning.
- Samarbeta med nämndens råd för funktionshinderfrågor.

- Arbeta i enlighet med riktlinjerna för ledsagning och ledsagarservice och prioritera ökad likvärdighet mellan stadsdelsnämnderna.
- Intensifiera arbetet med att underlätta individers övergång till arbete på den ordinarie arbetsmarknaden, inom till exempel de dagliga verksamheterna.
- Årligen per region ta fram ett gemensamt förslag till boendeplan för att klara behovet av omsorgsbostäder. Planen ska utgöra underlag till socialnämndens stadsövergripande boendeplanering för grupp- och servicebostäder.

Förväntat resultat

Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning är fortsatt hög. Andel personer som uppger sig vara nöjd med sin insats är fortsatt hög. Andel personer med LSS-insats som upplever sig ha blivit väl bemötta är fortsatt hög. En hög andel av personer boende på LSS-boende upplever sig vara trygga. Barns förutsättningar att vara delaktiga i och få återkoppling om sin egen utredning ökar.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått med hänvisning till redovisade resultat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementera pedagogiskt ramverk på nämndens fyra LSS-boende som certifierades 2021.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Medarbetare och chefer har genomfört utbildning i det pedagogiska ramverket. Implementering av ramverket har skett genom upprättande av handlingsplaner samt kartläggningar utifrån de boendes behov och ramverkets intentioner.			
 Undersöka möjligheten att starta daglig verksamhet enligt LSS med arbetslivsinriktning i egen regi.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Arbetet har bland annat innefattat träffar med dagliga verksamheter i syfte att samla information och utbyta kunskap och erfarenheter. Bedömningen är att förutsättningarna för att starta verksamhet i egen regi inte är tillräckliga.			

Nämndmål: 1.4.4 Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Arbeta utifrån stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2021–2025.
- Fortsätta utvecklingen av arbetet med våldsutsatta samt arbetet med våldsutövare genom den regionala stadsdelssamverkan i Relationsvåldscentrum innerstaden, RVCi.
- Fortsätta arbetet med att säkerställa kompetenser för att förebygga, uppmärksamma och motverka särskilt utsatta målgruppers utsatthet för våld av närstående och ge anpassat stöd och skydd till de som är i behov av det, med utgångspunkt i stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

- Ge stöd till barn inom ramen för relationsvåldscentrum, i första hand de barn där någon av föräldrarna, våldsutövaren eller den våldsutsatta, får eget stöd hos RVCI.

Förväntat resultat

Personer som är utsatta för våld i nära relationer uppmärksammas inom alla verksamheter. Utsatta och utövare erbjuds individuellt anpassat stöd genom Relationsvåldscentrum Innerstaden, RVCI. Andelen personer som erbjuds behandling genom RVCI och som når målen med den är hög. Barn till föräldrar som får stöd av RVCI erbjuds eget samtalsstöd.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppfyllt med hänvisning till redovisade resultat och utfall på indikatorer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel våldsutsatta där målet med insats från Relationsvåldscentrum (RVCI) uppnåtts.	64 %	36 %	66 %		70 %		2022
Analys Årsmålet nås delvis. Resultatet kan sannolikt förklaras av att en del valt att avsluta sitt stöd i förtid. Indikatorn baseras på alla samtalskontakter vilket inkluderar kontakter som sker utan biståndsbeslut. Orsaken till den skillnad mellan kvinnor och män som utfallet visar kommer att följas upp under 2023.							
  Andel våldsutövare där målet med insats från Relationsvåldscentrum (RVCI) uppnåtts.	74 %	71 %	100 %		70 %		2022

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Bedömning av måluppfyllelsen baseras på fullmäktiges indikatorer och arbetet med prioriterade områden i verksamhetsplanen 2022 samt på underliggande nämndmål med tillhörande indikatorer, aktiviteter och förväntat resultat.

Årsmålen för några av indikatorerna under verksamhetsområdesmålet nås inte. Flertalet indikatorer baseras på Socialstyrelsens enkätundersökning ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?”. Undersökningen skickas till personer 65 år och äldre som bor i ordinärt boende med stöd av hemtjänst eller som bor på särskilt boende för äldre. I år genomfördes undersökningen under januari till mars, till skillnad från tidigare år då undersökningen genomförts under mars till maj. Resultaten har generellt förändrats i en negativ riktning på riksnivå vilket också syns på Stockholm stadsnivå och lokalt för Östermalms stadsdelsområde. Enligt Socialstyrelsen är de negativa förändringarna störst jämfört med

2020, då undersökningen gjordes senast och då resultaten var ovanligt positiva jämfört med tidigare år, vilket stämmer även för Östermalms stadsdelsområde. Nämnden delar även Socialstyrelsens bedömning att årets resultat bör ses i kontexten att pandemin pågått i två år när svaren samlades in vilket påverkat samhället generellt och tillvaron för många äldre personer med äldreomsorg i synnerhet. Undersökningens låga svarsfrekvens, 44 procent för vård- och omsorgsboende och 61 procent för hemtjänst för Östermalms stadsdelsområde, medför ytterligare svårigheter att bedöma dess resultat.

Biståndshandläggarnas uppföljning på individnivå innehåller liknande frågor och genomförs löpande under året och sammanställs av äldreförvaltningen halvårsvis. Nämnden ser individuppföljningarnas resultat som ett viktigt komplement och jämförelsematerial till brukarundersökningarna. Tyvärr är årets underlag alltför litet för att kunna redovisas och användas på ett bra sätt.

Äldreomsorgen har under året återupptagit mycket av det utvecklingsarbete som nedprioriterats under pandemin. Pandemin påverkar dock fortfarande verksamheterna och huvudfokus är även fortsättningsvis att säkerställa en god bemanning, tillgång till nödvändigt material, att riktlinjer för minskad smittspridning följs samt ett nära och tillgängligt ledarskap.

Äldrevänlig stad och framtidens äldreomsorg

Arbetet med att utveckla en äldrevänlig stad och verksamheter som både förenklar och berikar livet för stadsdelens äldre samlas och struktureras sedan 2021 i ett treårigt förvaltningsövergripande projekt och omfattar både förebyggande arbete, myndighetsutövning och biståndsbedömd verksamhet. Fokus för arbetet är de äldres upplevelse av trygghet, delaktighet och självbestämmande. Projektet integrerar direktivet för en Äldrevänlig stad, stadens vision Möjligheternas Stockholm 2040, de globala målen i Agenda 2030 samt att utveckla och driva arbete med digitalisering och välfärdsteknik samt DigiCenter för seniorer. Sedan september 2022 omfattar samverkan med Enskede-Årsta-Vantör SDF även det kliniska träningscentret, KTC Sthlms stad. Läs mer under rubrik Hälsa och sjukvård och samverkan med regionen

I projektet samverkar olika delar av förvaltningen och Enskede-Årsta-Vantör SDF. I styrgruppen finns representanter från äldreförvaltningen och Östermalms och Enskede-Årsta-Vantör SDF. Projektet koordinerar en stor del av de områden som beskrivs nedan. Status för arbetet redovisas under respektive rubrik.

Delaktighet och inflytande

Nämnden strävar efter att utveckla dialogen med stadsdelens äldre och deras anhöriga. En redan väl etablerad kanal är stadsdelsnämndens pensionärsråd. Rådet har fördelat särskilda intresseområden till sina medlemmar och under 2022 har rådet deltagit i planering och program för Seniorveckan samt i arbetsgruppen för att motverka ofrivillig ensamhet. Representanter för rådet har också, tillsammans med rådsmedlemmar från Kungsholmen, Norrmalm och Södermalm, deltagit i workshop inför uppstart av den regionala boendepplanen. Vid workshopen fick deltagarna komma med inspel kring vad som är särskilt viktigt att beakta när det gäller boende för äldre. Rådet har även deltagit vid utåtriktade informationsaktiviteter samt i tidigt skede gett input kring vad de anser är särskilt viktigt att

utgå från i förvaltningens arbete med att ta fram verksamhetsplan för 2023. Rådets medlemmar bjuds också alltid in till de trygghetsvandringar som förvaltningen anordnar.

Inom ramen för stadens arbete med Äldrevänlig stad har nämnden tillsammans med idrottsnämnden, kulturnämnden och stadsdelsnämnderna Enskede- Årsta- Vantör, Hässelby-Vällingby samt Hägersten- Älvsjö genomfört ett försök att använda stadens digitala verktyg Medborgarpanelen för att undersöka invånarnas behov av och önskemål om förebyggande och hälsofrämjande insatser. Enkäten skickades ut i november och resultaten finns nu redovisade på stadens hemsida. Arbetsgruppen kommer under tidig vår att utifrån resultaten ta ställning till fortsatt arbete, bland annat till genomförande av fokusgrupper.

Förebyggandeenheten har konton på Facebook och Instagram för information om vad som är på gång i verksamheterna samt även samhällsnyttig information som exempelvis påminnelse om vikten av att få i sig vätska under värmebölja. Enheten ser att sociala mediekanalerna får allt större betydelse och spridning i takt med att fler seniorer lär sig digital teknik, men att annonsering i lokalpress fortfarande är en mycket viktig kanal för att nå målgruppen.

Välfärdsteknik, digitalisering och innovation

För att erbjuda seniorer information, kunskap och praktisk hjälp med digital teknik finns sedan juni 2021 funktionen digital fixare/ IT-stödjare. Tjänsten är mycket uppskattad och efterfrågad och för att möta de äldres behov, och även möjliggöra arbete gentemot socialtjänsten, har under året ytterligare en IT-stödjare rekryterats. I maj invigdes DigiCenter för seniorers lokaler på Sandhamngatan 8 med ett välbesökt öppet hus. Besökarna fick då "rösta på" olika förslag som underlag för centrets kursutbud. DigiCenter kommer även att stötta äldreomsorgens verksamheter när det gäller digital kompetens. Läs mer under mål 3.2.

Nämnden driver tillsammans med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ett pilotprojekt angående digital tillsyn och kommunikation. Läs mer under 3.2.

Äldreomsorgen har under våren arbetat tillsammans med studenter från Openlabs masterskurs "Utmaningar och innovationer för den växande staden" kring utmaningen att bryta utanförskap och ensamhet för äldre och som knyter an till handlingsplanen för en äldrevänlig stad. Studenterna, som kommer från Stockholms universitet, Karolinska Institutet, Södertörns högskola och KTH, har bland annat intervjuat medarbetare och besökare på de öppna mötesplatserna, träffat hemtjänstutförare och pensionärsrådet samt genomfört enkätundersökning. Slutredovisningen gjordes den 2 juni och de framkomna förslagen har hanterats i arbetsgruppen för att motverka ofrivillig ensamhet.

Social inkludering och förebyggande arbete

I maj genomfördes en seniorvecka med temat "Hemma hos oss på Östermalm". Veckan innehöll bland annat föreläsningar, kulturhistoriska vandringar, politisk frågestund, invigning av DigiCenter för seniorer och återinvigning av Tessinparkens seniorgym med prova-på träning. I programmet deltog, förutom stadsdelsförvaltningen och stadsdelsnämnden, GIH-badet, biblioteket, representanter från primärvården, kommunpolis, räddningstjänst, lokala SPF och PRO föreningar, SPF väntjänst, föreningen Äldrekontakt, Folkkulturcentrum Hjorthagens kulturhus, Stadsmuseet samt koststrateger från äldreförvaltningen.

Förvaltningens verksamhetsövergripande arbetsgrupp för att motverka ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa bland äldre, där även representanter för pensionärsrådet deltar, har träffats regelbundet under året. I samarbetet med Openlab gavs förslag att förvaltningen skulle arbeta mer med "on-foot advertising", det vill säga synas mer ute i stadsdelsområdet och informera om sin verksamhet, för att nå ut till fler äldre. Representanter från förebyggandeenheten, avdelningsstöd och pensionärsråd har utifrån förslaget genomfört informationstillfällen i augusti och september vid Östermalmstorg. Intresset visade sig vara mycket stort och medhavt material tog snabbt slut.

I november genomfördes ett större informationstillfälle på Fältöversten där fler än 100 "goodiebags" med information och extra långa skohorn, med funktion att provtrycka brandlarm, försedda med stadens och brandförsvarets logotyper delades ut. Informationen omfattade stadsdelsförvaltningens öppna och kostnadsfria aktiviteter för seniorer, äldreförvaltningens app Hållbar hälsa, bedrägeriinfo från polisen, brandskyddsinfo samt information om GIH-badets verksamhet. För att locka uppmärksamhet och tydligt annonsera avsändare har deltagarna burit t-shirts i lysande orange med texten Äldrevänlig stad och Östermalms stadsdelsförvaltning vid dessa tillfällen, vilket fått positiv feedback från besökarna.

Förebyggandeenheten erbjuder samtalsgrupper, Vi talar om livet, i samarbete med föreningen Hjärnkoll. Hittills har en grupp riktad till män 70+ och en motsvarande grupp för kvinnor samt en samtalsgrupp för män 65+ som identifierar sig som hbtq genomförts.

Under året har förebyggandeenheten skickat informationsmaterial om äldreomsorgen per post till 448 personer som under 2021 fyllde 80 år och även inkluderat ett följebrev med utrymme för att lämna egna förslag på aktiviteter. Flera seniorer har återkopplat att de uppskattat informationen de delgetts.

Nämndens anhängkonsulent arbetar med att erbjuda stöd och hälsofrämjande och kulturella aktiviteter för personer som vårdar eller stödjer en närstående. Under året har anhängkonsulent anordnat föreläsningar, mötesplatser, både fysiska och digitala, samt gruppverksamhet. Därutöver erbjuds individuellt stöd och samtal. Exempel på särskilda aktiviteter riktade till anhöriga under året är besök på Liljevalchs vårsalong och ett författarmöte med Philomène Grandin under rubriken "Hur förändras livet när en älskad närstående drabbas av demens." Anhängkonsulenten har ett digitalt nyhetsbrev med i dagsläget 401 prenumeranter.

I oktober invigde nämnden ett nytt aktivitetscenter, Hjorthagsträffen, i anslutning till Hjorthagens seniorbostäder. Aktivitetscentret är, liksom nämndens tre övriga mötesplatser för seniorer, öppet för alla äldre och erbjuder gemenskap med kostnadsfria aktiviteter och träning. I samband med invigningen erbjöds besökarna lämna förslag på aktiviteter och dessa önskemål har legat till grund för utbudet. Bland annat har guidade promenader i närområdet genomförts.

Nämnden har beviljats medel från äldreförvaltningen för hälsoaktiviteter tillsammans med idrottsförvaltningen. Vid sex tillfällen erbjöds seniorer att kostnadsfritt delta i styrketräning i seniorgymmet, träningsformen Stabil Senior, samt löpteknik i Tessinparken under ledning av

personal från GIH-badet. Efter träningen erbjöds fika och socialt umgänge med möjlighet till vidare information om hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter i stadsdelen på seniorträffen Bo Bergman. Träningsdelen i Tessinparken drog en hel del deltagare men däremot var det få som efteråt kom till Seniorträffen.

Kompetens- och verksamhetsutveckling

Flera av äldreomsorgens verksamheter arbetar med Svenskt Demenscentrums kompetensutvecklingsmodell Stjärnmärkt. Hemtjänsten i egen regi är sedan tidigare stjärnmärkta, och har under året arbetat med att upprätthålla märkningen genom kompletterande utbildningsinsatser. Beställarområdet uppnådde Stjärnmärkning i slutet av året. Förebyggandeenheten och demensenheten på Rio vård- och omsorgsboende har påbörjat arbetet för att bli Stjärnmärkta under 2023.

Nämndens projekt med språkstöd på arbetsplatsen genom att ha en SFI-lärare anställd på heltid, 75 procent riktat mot äldreomsorg och 25 procent mot förskola, har fortsatt under hela året. Äldreomsorgens del av satsningen har utvärderats av Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum som genomfört intervjuer med medarbetare, chefer och lärare. Fortsatt arbete med språkstöd är prioriterat och under våren ska förvaltningens erfarenheter och Äldrecentrums utvärdering analyseras och en inventering av enheternas behov och önskemål ska göras inför beslut om hur fortsatt arbete ska bedrivas.

Nämndens arbete som akademisk nod inom äldreomsorg har pågått enligt plan. Att vara akademisk nod innebär strukturerad samverkan med högskolor och universitet för att ta emot studenter i verksamhetsförlagd utbildning, delta i olika forskningsprojekt samt implementera nya metoder för att utveckla äldreomsorgen. Samarbete sker också med andra akademiska noder inom staden för att stödja kompetensutveckling genom akademiska inspirationsdagar och samverkan med vuxenutbildningar.

Allt fler äldre som flyttar in på vård- och omsorgsboende har behov av vård- och omsorgsinsatser som kräver avancerade kliniska färdigheter. För att ge medarbetare möjlighet att utveckla, träna och fördjupa sina kliniska färdigheter har nämnden under året samarbetat med Enskede-Årsta-Vantörs kliniska träningscentrum, KTC Sthlms stad, och plan är framtagen för att upprätthålla kompetens och metodik.

Tryggt mottagande

Tryggt mottagande är en särskild insats som syftar till att ge stöd med att koordinera insatser från olika vårdgivare, göra hemgången säker och trygg samt kartlägga behov av fortsatta insatser inom äldreomsorgen. I april omorganiserades insatsen till att utföras av särskilda medarbetare från hemtjänstenheterna i egen regi. Hemtjänstenheterna har särskild personal som utför insatsen, oavsett vilken hemtjänstutförare kunden valt. Förändringen har följts upp genom samverkansmöten och förvaltningen bedömer att den inneburit en effektivare organisation som också är närmare de enskilda. Under perioden 1/1 till 30/11 har 32 äldre fått insatsen tryggt mottagande, varav 19 kvinnor och 13 män. Biståndshandläggare har genomfört intervjuer med fem äldre efter avslutad insats. Resultaten visar att de är nöjda med insatsen som beviljats dem främst på med anledning av oro hos den enskilde i samband med utskrivning från slutenvården och korttidsvård.

Mat och måltider

Nämnden har beviljats medel från Matlyftet. Medlen har använts för att anordna matlagningsgrupper på Seniorträffen Bo Bergman och för att vidareutveckla måltidsmiljön på Rio vård- och omsorgsboende. På Rio vård- och omsorgsboende genomfördes en vårmarknad i maj och en skördemarknad i september.

Hälso- och sjukvård och samverkan med regionen

Omställningen till en Nära vård och till lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, LUS, ställer stora krav på samverkan på flera olika nivåer och mellan ett flertal aktörer. Nämnden har under året genomfört kartläggning och analys enligt modell från Sveriges kommuner och regioner och utifrån resultaten har en handlingsplan tagits fram för fortsatt arbete tillsammans med regionen.

För att säkra att patienten får en strukturerad bedömning, vård på optimal vårdnivå och korrekt informationsöverföring till nästa vårdgivare har Rio vård- och omsorgsboende implementerat beslutsstödet Visam samt ett särskilt kommunikationsverktyg, SBAR, för informationsöverföring.

Arbetssätt och goda exempel

- Nämnden har avsatt 50 000 kronor vardera till vård- och omsorgsboenden i egen regi och på entreprenad för särskilda trivselaktiviteter under sommarmånaderna. Smittoläget kopplat till pandemin medförde att en del aktiviteter istället fick genomföras under hösten. Ett boende har använt medlen till inköp av en hushållsassistent för att underlätta bakning samt till inköp av växter och krukor till utomhusmiljön. Boendet hyrde även in en speleman som sjöng och spelade dragspel vid tårtkalas i för boende och anhöriga i samband med midsommar. Ett boende anordnade några tillfällen med musikunderhållning, allsång och korvgrillning för boende och anhöriga. Även kräftskiva, respektive skaldjurskväll och pizzakväll med god dryck samt hotellfrukost finns bland de aktiviteter som genomförts.

Agenda 2030 och jämställdhetsanalys

Nämnden bidrar till genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen genom att arbeta för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande och erbjuds insatser på lika villkor samt genom arbetet med prioriterade fokusområden. Arbetet med mat, måltider och nutrition för att säkerställa de äldres näringsbehov och trivsel är kopplat till mål 2, Ingen hunger samt mål 3, God hälsa och välbefinnande. Det sistnämnda främjas även genom arbetet med att motverka ofrivillig ensamhet, social isolering och psykisk ohälsa hos äldre.

För att bidra till mål 10, Minskad ojämlikhet, har en enhet på Rio vård- och omsorgsboende hbtq-diplomerats och planering finns för diplomera boendets två övriga enheter. Varje månad genomförs aktiviteten Kom och umgås på finska på Rioträffen. På aktivitetscentret finns ett brett utbud av tidskrifter för att tillgodose besökarnas behov och önskemål, som exempel finns prenumeration på tidningen QX samt två tidningar på finska.

Mål 5, Jämställdhet, främjas genom att alltid, där det är möjligt, redovisa och analysera brukarnöjdhet könsuppdelat för att identifiera och vid behov ta fram åtgärder.

Brukarundersökningarna 2022 visar överlag på små skillnader i nöjdhet mellan könen. För vissa frågor ses något ökande skillnader mellan könen, men den relativt låga svarsfrekvensen, 44 procent för vård- och omsorgsboende och 61 procent för hemtjänst gör resultaten svårtolkade. Som exempel anger fler män än kvinnor på vård- och omsorgsboende att maten smakar bra, medan fler kvinnor än män bedömer att måltiderna är en trevlig stund på dagen. Resultaten analyseras och används framförallt så nära brukarna som möjligt, på enhetsnivå och tillsammans med synpunkter, klagomål avvikelser med mera för att få syn på trender eller tendenser och vid behov ta fram åtgärder. Det är betydligt färre män än kvinnor som besöker den förebyggande verksamheten. Förvaltningen strävar efter att nå ut till fler män för att få ökad kunskap om önskemål och behov och bedömer att bland annat den digitala fixartjänsten, samarbetet med Hjärnkoll samt det utåtriktade informationsarbetet som påbörjats efter input från Openlab bidrar till ökad jämställdhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
   Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	63 %	69 %	61 %		72 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys	Indikatorn avser resultat i Socialstyrelsens brukarundersökning. Stadsdelens resultat har försämrats sedan senaste undersökningen 2020. Fler män än kvinnor svarar positivt på frågan. Såväl svarsfrekvenser som resultat varierar stort mellan olika vård- och omsorgsboenden i stadsdelen. Resultatet för staden totalt är 65 procent, vilket innebär en försämring med 3 procentenheter jämfört med 2020. Mat och måltider är ett prioriterat område.						
   Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	44 %	44 %	44 %		58 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys	Indikatorn avser resultat i Socialstyrelsens brukarundersökning. Resultatet innebär en försämring jämfört med 2020 och samma trend ses i staden totalt där resultatet 2022 är 48 procent, jämfört med 65 procent 2020. Såväl svarsfrekvens som resultat varierar stort mellan vård- och omsorgsboenden inom stadsdelen. Undersökningen är i år kompletterad med fråga om hur ofta personen varit utomhus under pandemin jämfört med tidigare. För Östermalm svarar 46 procent att de varit utomhus mer eller lika ofta, medan 54 procent upplever att de varit utomhus mindre än tidigare. Motsvarande resultat för staden totalt är 41 procent positiva svar och 59 negativa. Förvaltningen kommer att följa upp resultatet med respektive verksamhet.						
  Andel digital nattillsyn i hemtjänsten	100 %				0 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys	Arbetet med att implementera digital nattillsyn sker stadsövergripande och under 2021 har ett pilotinförande i annan stadsdel påbörjats. I dagsläget är det oklart när implementering kan ske inom stadsdelsområdet.						
  Andel digitala inköp i hemtjänsten	100 %				0 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys	Förvaltningen har under året genomfört en förstudie. Förstudiens resultat och nyligen publicerade rekommendationer från Sveriges Kommuner och regioner kommer att ligga till grund för fortsatt arbete med frågan.						
   Andel omsorgstagare som upplever att de kan	88 %	91 %	87 %		86 %	86 %	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten							
◆ ♀	Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	75 %	81 %	72 %		78 %	78 % 2022
Analys Indikatorn avser resultat i Socialstyrelsens brukarundersökning. Årsmålet nås inte, men stadsdelens resultat motsvarar staden i stort, 74 procent. I stadsdelen anger fler män än kvinnor att de kan påverka hur hjälpen utförs, medan resultatet för staden totalt visar det omvända. Såväl svarsfrekvens som resultat varierar stort mellan olika boenden på Östermalm. Förvaltningen kommer att följa upp resultatet med respektive verksamhet.							
●	Andel smarta lås i hemtjänsten	100 %			0 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Östermalms stadsdelsförvaltning har enligt den stadsövergripande planeringen inte varit aktuell för uppstart gällande smarta lås under 2022.							
◆ ♀	Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	80 %	81 %	80 %		81 %	Tas fram av nämnd 2022
Analys Indikatorn avser resultat i Socialstyrelsens brukarundersökning. Resultatet ligger mycket nära årsmålet. För staden totalt är resultatet 81 procent.							
◆ ♀	Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	83 %	83 %	82 %		88 %	Tas fram av nämnd 2022
Analys Indikatorn avser resultat från Socialstyrelsens brukarundersökning. Årsmålet nås inte och resultatet innebär en sänkning jämfört med 2020. Motsvarande resultat för staden totalt är 85 procent.							
●	Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar	18,9 %			20 %	Tas fram av nämnd	2022
● ♀	Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	100 %	100 %	100 %	97 %	97 %	93 % 2022
◆ ♀	Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	85 %	87 %	84 %		86 %	86 % 2022
Analys Indikatorn avser resultat från Socialstyrelsens brukarundersökning. Resultatet ligger mycket nära årsmålet och ligger högre än resultatet för staden totalt, 82 procent.							
◆ ♀	Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	76 %	83 %	72 %		82 %	82 % 2022
Analys Indikatorn avser resultat från Socialstyrelsens brukarundersökning. Resultatet innebär en försämring jämfört med 2020 och också en större skillnad mellan kvinnor och mäns nöjdhet. Fler män än kvinnor anger att de är nöjda med sitt boende. Såväl svarsfrekvens som resultat varierar stort mellan olika vård- och omsorgsboenden i stadsdelen. Resultatet för staden totalt är							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
77 procent, med endast små skillnader mellan kvinnor och mäns nöjdhet.							
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	11,8			11,8	10	Max 10 personer	2022
<p>Analys</p> <p>Indikatoren mäter antal medarbetare en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod. Mätningen, som görs centralt i staden, genomförs två veckor per år under hösten. Årets utfall visar ett oförändrat totalvärde jämfört med 2021. Genomsnittsvärdet för staden totalt är 11,5. För att fortlöpande kunna följa upp, utvärdera och analysera sina resultat genomför hemtjänsten i egen regi även regelbundet egen mätning och analys av medarbetarkontinuiteten.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i nära samarbete med äldre nämnden och stadsdelsnämnderna göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att kvalitetssäkras och bli mer likvärdig över staden	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med äldre nämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholmshem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram rutiner för att arbeta med vråkningsförebyggande åtgärder riktade mot personer över 65 år som inte är i behov av socialpsykiatriskt stöd	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldre nämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner utifrån utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldre nämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm se över vilka system som möjliggör för gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldre nämnden ska i samarbete med servicenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre	2022-01-01	2022-08-31	
  Äldre nämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna inventera behovet av personliga ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt se över dessas organisering	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldre nämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av äldreomsorgspersonalens kompetens kring skyddsåtgärder och samtycke. Detta för att kunna få en överblick av behovet av utbildning till berörda personalgrupper	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldre nämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga och ge förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldre nämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna med stöd från kommunstyrelsen utreda införandet av egenanställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område	2022-01-01	2022-08-31	
<p>Analys</p>			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Äldrenämndens kommentar: Under utredningens gång har ett flertal komplicerande aspekter uppmärksammats som behöver fortsatt granskas. Fortsatt utredning behöver väga in förutsättningar gällande organisation, personal, ekonomi och kvalitet. I samverkan med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna kommer arbetet och utredningen fortgå under 2023.			
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen besluta om upphandling av nytt system för att ersätta Schemas	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och med stöd av kommunstyrelsen ta fram en uppföljningsmodell för HSL, inklusive särskilda HSL-inspektörer/observatörer	2022-01-01	2022-08-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över organisationen för tryggt mottagande och om det finns behov av bemanning även andra tider än dagtid	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram mätmetoder för den enskildes och där lämpligt anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna för att kunna säkerställa systematisk kvalitetsutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upphandla sociala besök vid vård- och omsorgsboenden och servicehus	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upprätta en stadsgemensam strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt i vardagen kan utvecklas inom stadens äldreomsorg på ett systematiskt sätt under ledning av medicinskt ansvarig person för rehabilitering	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska med stöd av kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna vid behov ta fram ett digitalt stödsystem för att arbeta med avvikelsehantering och klagomål	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska stötta lämplig stadsdelsnämnd i uppstarten av en kommunövergripande verksamhet för äldre personer med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen för att säkerställa rätt kompetens i hela staden	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.5.1 På Östermalm har äldre vuxna en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Formalisera och öka samverkan med föreningar för att minska ofrivillig ensamhet, social isolering och psykisk ohälsa bland äldre vuxna.
- Möjliggöra deltagande i sociala sammanhang och varierade aktiviteter utifrån de äldre

vuxnas intressen och funktionsförmåga.

- Erbjudna anhöriga stöd för egen del.
- Utveckla kommunikationskanaler för att stärka kunskapen om målgruppens upplevelse, behov och önskemål och för att ge äldre vuxna delaktighet och inflytande.
- Förbereda, rusta, kvalitetssäkra och följa upp omställningen till en God och nära vård och till lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. En kartläggning av samverkan med olika delar av regionen genomförs och inkluderar även behov av samverkan för att förebygga ofrivillig och skadlig ensamhet, psykisk ohälsa och suicidprevention.
- Kompetensutveckla medarbetare och chefer utifrån verksamheternas behov, särskilt inom demenssjukdomar, språk, digitalisering och hbtqi+.
- Vidareutveckla det interna analysarbetet.
- Engagera pensionärsrådet i flera delar av avdelningens strategiska utvecklingsarbete.
- Samverka med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning med mål att utveckla framtidens äldreomsorg och en Äldrevänlig stad.

Förväntat resultat

Kunskap om invånarnas synpunkter på verksamheten, önskemål och behov ökar genom att fler kommunikationskanaler utvecklas. Andelen äldre vuxna som, i brukarundersökningen för hemtjänst, anger att de fått välja utförare och att biståndsbeslutet motsvarar behovet är fortsatt hög. Andelen äldre vuxna på Rio vård- och omsorgsboende som, i Socialstyrelsens brukarundersökning och i kvalitetsuppföljningen på individnivå, anger att de upplever att personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål och att de har möjlighet att påverka hur hjälpen genomförs ökar. Enskilda upplever delaktighet och inflytande i handlägningsprocessen. Personalkontinuiteten i hemtjänsten är hög och enskilda upplever att det oftast är samma personer som kommer. Samverkan med föreningar är formaliserad. Samverkan med den regionfinansierade hälso- och sjukvården är förtydligad och säkrad.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara i huvudsak uppnått med hänvisning till redovisade resultat.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel brukare inom hemtjänsten som upplever att biståndsbeslutet motsvarar behovet.	73 %	79 %	71 %		75 %		2022
Analys Indikatorn avser resultat från Socialstyrelsens brukarundersökning. Årsmålet nås inte och det är i år fler män än kvinnor som besvarat frågan positivt. De senaste två mätningarna, 2019 och 2020 har tvärtom fler kvinnor än män besvarat frågan positivt. Motsvarande siffra för staden totalt är 68 procent.							
 Andel äldre som upplever att det oftast eller alltid är ungefär samma personer som utför hjälpen inom hemtjänst i egen regi.	76,8 %			71,8 %	75 %		VB 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Underlaget inför verksamhetsberättelsen baseras på svar från endast 43 personer med hemtjänst i kommunal regi vilket gör bedömningen mycket osäker. Motsvarande siffra för Östermalm totalt, både kommunal och privat regi, är 71,8 procent och för staden totalt 71,4 procent.							
■	Andelen boende på Rio vård- och omsorgsboende som vid individuppföljning anger att de upplever att de har möjlighet att påverka hur hjälpen utförs.			88,9 %	89 %		VB 2022
Analys Inför verksamhetsberättelsen har förvaltningen inget underlag för Rio vård- och omsorgsboende på grund av för få uppföljningar.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Enkätuppföljning av hur enskilda upplevt kontakten med beställaren.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Beställarområdet skickar ut enkät vid två tillfällen under året, i maj och oktober. Resultaten används för verksamhetsutveckling.			
ⓘ Genomföra hbtqi+-certifiering på Rio vård- och omsorgsboende.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys En av Rios enheter blev diplomerade våren 2021. Ytterligare en enhet har planerat diplomeringsarbete, men har behövt avvakta central upphandling vilket gjort att aktiviteten skjutits något i tid och inte hunnit slutföras under året.			
✓ Genomföra mätning av nattfasta på Rio vård- och omsorgsboende.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Mätning av nattfastan har genomförts enligt stadsövergripande riktlinjer och visar generellt goda resultat. För boende med nattfasta över elva timmar upprättas en handlingsplan. Verksamheten har under året, i samarbete med dietist, vidareutvecklat arbetet med individuell måltidsordning och näringsrika mellanmål.			
✓ Genomföra observation av måltidsmiljön på Rio vård- och omsorgsboende.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Måltidsobservationer har genomförts enligt stadsövergripande riktlinjer och visar goda resultat.			
✓ Införa beslutsstödet ViSam på Rio vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Beslutsstöd ViSam har införts.			
✓ Införa möjlighet till besök av vårdhund på Rio vård och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Hunden Nisse, som utbildas på Svenska Terapihundskolan, har praktiserat på Rio vård- och omsorgsboende och är ett uppskattat inslag i verksamheten.			
✓ Kontinuerlig mätning av medarbetarkontinuitet hos kunder i hemtjänst egen regi.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Enheterna har mätt kontinuiteten kopplat till sex olika intervaller av beviljade hemtjänststimmar varje månad. Resultaten har jämförts mellan enheter och med staden i övrigt och använts för att utveckla arbetet med medarbetarkontinuiteten.			
✓ Starta ett nytt aktivitetscenter i anslutning till Dianagårdens seniorboende i Hjorthagen	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Aktivitetscentret Hjorthagsträffen invigdes 3 oktober.			
✓ Stärka målgruppsdialogen genom att utveckla pensionsrådets roll och inflytande i nämndens strategiska utvecklingsarbete.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Rådet har under året varit referensgrupp för arbetet med Äldrevänlig stad samt ingått i arbetsgruppen kring ofrivillig ensamhet och kring seniorveckan i maj.			
✓ Upprätthålla Stjärnmärkning i hemtjänsten i egen regi.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Verksamheten upprätthåller sin Stjärnmärkning.			
✓ Utredda de lokala förutsättningarna för att digitalisera processer i ledningssystemet för kvalitet i syfte att tillgängliggöra dem för medarbetarna.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningens utredning av de lokala förutsättningarna för att digitalisera processerna i ledningssystemet för kvalitet visade att det fanns stora svårigheter att ta in ett sådant system på egen hand, exempelvis när det gäller lagring och publicering av processerna samt integrationen med ILS-webb. Förvaltningen har därför varit pådrivande i att staden ska ta ett helhetsgrepp i frågan. Det står nu klart att stadsdelarna kan avropa ett digitalt processkartläggningsverktyg via ett av stadens avtal och att staden kommer att möjliggöra integration med ILS-webb och erbjuda en lösning för lagring och publicering.			
✓ Vid nyrekrytering av sjuksköterskor särskilt efterfråga specialistkompetens inom demens eller geriatrik.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Vid nyrekrytering efterfrågas specialistkompetens inom demens eller geriatrik.			
✓ Äldreomsorgsavdelningen och förskoleavdelningen ska tillsammans undersöka möjligheterna att utveckla ett närmare samarbete i syfte att bidra till möten mellan generationerna.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Genom brevväxling mellan barn på förskolan Sandhamn och seniorer som besöker Rioträffen planerades en träff med tema Lek förr och nu. 29 november genomfördes aktiviteten då 5-åringar från förskolan besökte Rioträffen. Seniorerna berättade att de gärna vill fortsätta brevväxlingen och barnen bjöd in till lek och visade hur det skulle gå till. Barnen bjöd även på en julsång "We wish you a Merry Christmas" efter önskemål från seniorerna. Aktiviteten avslutades med gemensam fika med skatt, bus och samtal. Samarbetet har lett till att Rioträffen och förskolan Sandhamn nu planerar för fler gemensamma aktiviteter som till exempel "Zumba", luciafirande, gymna och pysselstund på Rioträffen.			

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Inriktningsmålet om en hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt bedöms vara uppfyllt. Bedömningen grundas på att samtliga mål för verksamhetsområdena som är kopplade till inriktningsmålet bedöms ha uppfyllts. Nedan beskrivs målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt med hänvisning till den verksamhet som redovisas nedan samt aktiviteter kopplade till nämndmålet.

Enligt stadens näringslivspolicy är nämndens huvuduppgift att stärka företagarperspektivet i trygghetsarbetet och säkerställa goda förutsättningar för företagande inom stadsdelsområdet. Som ett led i detta har förvaltningen under perioden regelbundet bjudit in näringsidkare och andra viktiga aktörer för platssamverkan runt Stureplan och Östermalmstorg. I samverkan deltar Stureplansgruppen, Sturegallerian, Östermalmshallen, City i samverkan, Tamgroup, polisen och trafikkontoret. Gruppen har tillsammans identifierat behov av samverkan för ökad trygghet i området. Arbetet sker utifrån en strukturerad mall där angelägna frågor följs upp löpande. Frågor gällande framkomlighet, transporter och leveranser har lyfts av näringsidkarna liksom oro kring pågående och kommande ombyggnationerna vid Stureplan och Östermalmstorg.

En platssamverkan har etablerats kring Strandvägen. I samverkan har stadsdelsförvaltningen, polisen, trafikkontoret och Kungliga Djurgårdsförvaltningen deltagit. Gruppen har främst arbetat med den ordnings- och trafikrelaterade problematik som eskalerade under 2021. Boende och näringsidkare har konsulterats och informerats vid behov. Åtgärder har genomförts på parkeringen och på Strandvägen för att förebygga de problem som förekom under 2021. Under 2022 har nya farthinder och permanenta tidsinställda bommar på parkeringen längs med kajen kommit på plats. Man har även haft så kallade rullande rödljus under helger. Åtgärderna har haft positiv effekt och det har varit betydligt lugnare på platsen.

Under perioden har en platssamverkan etablerats vid Karlaplan efter ett beslut av nämnden. I gruppen deltar stadsdelsförvaltningen, trafikkontoret, polisen och AMF fastigheter. Fokus för samverkan är att öka tryggheten på platsen, genomföra en del underhållsåtgärder samt se över trafik- och framkomlighetsproblem som lyfts i tidigare företagsdialog. Det har blivit renare på platsen och samverkan mellan fältassistenter och ordningsvakterna i Fältöversten är idag mycket god.

Under året har möten med Stockholm Business Region genomförts i syfte att planera en företagsdialog under hösten med näringsidkare inom stadsdelsområdet. Trots ett flertal informationsaktiviteter bedömdes det anmälda deltagarantalet som för lågt och företagsdialogen ställdes in. Förvaltningens kontaktperson för näringslivsfrågor har en fortsatt dialog med Stockholm business region om det fortsatta arbetet.

Arbetsätt och goda exempel

Förvaltningen har under juni samtalat med, samt delat ut vykort med information till, näringsidkare längs Strandvägskajen. Syftet var att ge återkoppling kring de åtgärder som vidtagits efter att synpunkter kommit in om upplevda oroligheter längs Strandvägen.

Responser från näringsidkarna upplevdes vara positiv.

Agenda 2030

Arbetet för att nå fullmäktiges mål för verksamhetsområdet bidrar till flera av de globala målen, däribland mål 11, Hållbara städer och samhällen och mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen.

Nämndmål: 2.1.1 Lokala näringsidkare upplever stadsdelsområdet som tryggt och företagsvänligt

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utgå från stadens näringslivspolicy.
- Samverka med Stockholm Business Region.
- Platssamverkan med lokala näringsidkare runt Östermalms torg/Stureplan, Strandvägen samt andra platser där behov uppstår.
- Samverka med näringslivet i hållbarhetsfrågor.
- Ha en kontinuerlig dialog med och uppföljning av de företag som driver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområden.

Förväntat resultat

Samverkan med lokala näringslivet i trygghets- och hållbarhetsfrågor vidareutvecklas. Berörda näringsidkare upplever att dialogen är god och att de får återkoppling om de åtgärder som vidtas inom ramen för samverkan.

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Kontakten med näringslivet under året har varit god bland annat genom platssamverkan. Återkoppling om åtgärder inom ramen för samverkan har skett.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Initiera ett forum för framkomlighetsfrågor i samverkan med trafikkontoret för att se över situationen runt Karlaplan.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Frågan ingår och behandlas i den platssamverkan som startats kring Karlaplan.			
⏸ Under 2020 ingicks ett medfinansieringsavtal med Humlegården fastigheter kring dagvattenåtgärder och upprustning av perennrabatt i Humlegården. Under 2022 ska parterna gemensamt sprida kunskap om projektet.	2021-01-01	2022-12-31	
Analys Då skyfallsprojektet i Humlegården försenats har parterna inte haft möjlighet att sprida kunskap om projektet, detta kommer genomföras då projektet är färdigställt.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt med hänvisning till redovisad verksamhet.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att tidigt i stadsutvecklingen beakta och samordna nämndens behov av förskoleplatser, bostäder med särskild service, vård- och omsorgsboenden, seniorbostäder samt parker och grönområden, i samverkan med övriga förvaltningar. Förvaltningen har under året även deltagit i kulturförvaltningens arbete med att kartlägga utbudet av kultur och analysera vilka behov som finns inom stadsdelsområdet. Denna kartläggning är ett viktigt underlag i stadens arbete med att planera för platser för kultur i samband med stadsutvecklingen. Stadsutvecklingen i Norra Djurgårdsstaden har varit i fortsatt fokus under året. Förvaltningen har bland annat deltagit i programarbetet för Loudden tillsammans med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret, med fokus på de gröna kopplingarna till Nationalstadsparken som det nya bostadsområdet kommer angränsa till.

Förvaltningen har fortsatt lett arbetet i fokusgruppen Leva och bo, inom ramen för hållbarhetsprogrammet för Norra Djurgårdsstaden. I samarbete med exploateringskontoret och miljöförvaltningen har aktiviteter, som syftar till att inspirera och engagera till att leva mer hållbart, genomförts under året. Stadsvandringar för boende som syftar till att informera om stadsutvecklingen och hållbarhetsarbetet i området samt visningar av förvaltningens bikupa för förskolegrupper och övrig allmänhet i samarbete med Bee Urban har genomförts. Förvaltningen har även anlagt en ny stadsodling i den tillfälliga parken i etapp Brofästet, som byggts i väntan på exploatering i Kolkajen, och i början på sommaren fick förskolegrupper i området möjlighet att sätta sin prägel på den nya parken genom att skapa målningar som sattes upp i parken. Förvaltningen har också anlagt en skatepark i etapp Ängsbotten tillsammans med exploateringskontoret, i syfte att aktivera en plats som är tillfälligt outnyttjad i väntan på byggnation av bostäder på platsen.

Arbetsätt och goda exempel

- En ny stadsodling har anlagts i den tillfälliga parken i etapp Brofästet i Norra Djurgårdsstaden, som byggts i väntan på exploatering i Kolkajen. I början av sommaren fick förskolegrupper i området möjlighet att sätta sin prägel på den nya parken genom att skapa målningar som sattes upp i parken.
- Tillsammans med exploateringskontoret har en skatepark i etapp Ängsbotten i Norra Djurgårdsstaden anlagts. Syftet är att aktivera en plats som är tillfälligt outnyttjad i väntan på byggnation av bostäder på platsen.

Agenda 2030

Exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, styrelsen för Stockholms Hamn AB, styrelsen för Stockholm Vatten och Avfall AB samt Östermalms stadsdelsnämnd arbetar utifrån Program för hållbar

stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden. Programmet godkändes i respektive nämnd och styrelse i slutet av 2020 och beslutades av fullmäktige i september 2021. Programmet beskriver stadens riktlinjer och mål avseende stadsbyggnad och hållbarhet i Norra Djurgårdsstaden samt hur arbetet bidrar till att uppfylla de globala målen i Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			0	0	Tas fram av nämnd	2022

Nämndmål: 2.2.1 Stadsdelsnämnden är en aktiv part i stadsutvecklingen och invånarnas behov av nämndens verksamheter beaktas tidigt i stadsplaneringen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- I remissvar och deltagande i arbetsgrupper bevaka och verka för att invånarnas behov av specialbostäder, förskolor, äldreboenden, parker och grönområden tillgodoses.
- Nyinflyttade i Norra Djurgårdsstaden får ta del av ett introduktionsmaterial.
- Tillsammans med exploateringskontoret ge ut ett nyhetsbrev om Norra Djurgårdsstaden.

Förväntat resultat

Det finns förskolor, bostäder med särskild service, äldreboenden och offentliga platser i tillräcklig omfattning. De nya invånarna i Norra Djurgårdsstaden välkomnas och får kännedom om stadsdelens hållbarhetsprofil och hur de kan bidra till att upprätthålla den.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått, med hänvisning till redovisad verksamhet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt med hänvisning till redovisad verksamhet.

Nämnden har bidragit till målen Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040 och En fossilfri organisation 2030 i stadens Miljöprogram 2020-2023, genom arbetet med målet om fossilfria transporter. De transporter som förvaltningen gör, eller ger upphov till, är huvudsakligen personaltransporter till, eller mellan, brukare eller mellan verksamheter samt

varutransporter till, eller mellan, verksamheter. I nämndens resepolicy, som är väl förankrad, framgår att möjliga alternativ som bidrar till att minska resor i tjänsten ska prövas. De resor som görs ska ske på ett hållbart sätt. De fortskaffningsmedel som används till personaltransporter är gång, cykel, elcykel, elbil, bilpoolsbil eller kollektivtrafik. Endast i undantagsfall nyttjas taxi eller privata bilar. Förvaltningens gashybridbil har avyttrats under året och en elbil har leasats. Fordonsflottan består nu av två elbilar samt flertalet cyklar och elcyklar.

Framkomligheten på stadsdelsområdets parkvägar ses över kontinuerligt, det kan exempelvis handla om att jämna ut nivåkillnader för att förbättra tillgängligheten. Under 2022 har 30 procent av entreprenörens bilar bytts ut till eldrivna och 65 procent av entreprenörens småmaskiner har ställts om till mer klimatsmarta alternativ. Under året har även förvaltningen i samarbete med entreprenören testat nya mer klimatsmarta arbetsmaskiner.

Arbetsätt och goda exempel

Förvaltningen ställer miljökrav i avtal med parkdrift- och anläggningsentreprenaden. Dessa innehåller bland annat krav på drivmedel till fordon och arbetsmaskiner, användningen av kemiska produkter samt andra material och varor.

Agenda 2030

Arbetet för att nå målet för verksamhetsområdet bidrar till flera av de globala målen, däribland mål 9, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 11, Hållbara städer och samhällen samt mål 13, Bekämpa klimatförändringarna.

Nämndmål: 2.3.1 Nämnden främjar god framkomlighet och transporter inom nämndens verksamheter är miljömässigt hållbara.

Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Samverka med trafiknämnden och andra berörda aktörer för förbättrad framkomlighet.
- Utgå från nämndens miljö- och klimathandlingsplan.
- Tillämpa nämndens policy för resor i tjänsten.
- Verka för att förvaltningens cykelpool används i så stor utsträckning som möjligt.
- Genomföra klimatinvesteringsprojekt som kan permanentas och därefter ingå i den ordinarie verksamheten.

Förväntat resultat

Framkomligheten på stadsdelsområdets parkvägar är god och lätt avhjälpda hinder åtgärdas kontinuerligt. Transporter och arbetsmaskiner som används inom nämndens verksamheter är klimatsmarta och drivs på ett miljövänligt sätt.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms i huvudsak vara uppfyllt. Parkvägar ses över kontinuerligt

och arbetsmaskiner är klimatsmarta. Aktiviteter som inte genomförts beror på orsaker som förvaltningen inte haft rådighet över, se kommentarer under aktiviteterna nedan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Fortsätta utreda smart system för befintliga skräpkorgar.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Arbete har pågått under året, men förvaltningen avvaktar nu nya lagkrav kring källsortering i park innan utredningen kan avslutas.			
ⓘ Genomföra miljörevision av parkdriftsentreprenörens maskinpark.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Miljörevisionen har ej kunnat genomföras som planerat under hösten, till följd av att upphandlingsarbete för tjänsten har pågått centralt i staden, och att entreprenören därför i samband med detta har beslutat om att uppdatera sin maskin- och fordonsflootta. Aktiviteten genomförs därför 2023.			
ⓘ Revidera nämndens resepolicy så att den överensstämmer med stadens kommande rese- och mötespolicy och implementera denna. (Aktiviteten förutsätter att stadens rese- och mötespolicy beslutas under året.)	2020-01-01	2022-12-31	
Analys Stadens rese- och miljöpolicy är ännu inte beslutad i kommunfullmäktige och datum för beslut är inte fastställt.			
✓ Under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls utöka antalet elcyklar inom hemtjänsten och förvaltningens cykelpool.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Elva cyklar med tillbehör har köpts in varav sju cyklar används inom hemtjänsten och tre cyklar användes till att förstärka förvaltningens cykelpool.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylles helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på resultat på kommunfullmäktiges indikatorer samt underliggande nämndmål med tillhörande indikator, aktiviteter och förväntat resultat.

Verksamheternas kultur- och fritidsutbud

Nämnden har under året erbjudit anpassade kultur- och fritidsaktiviteter tillgängliga för alla åldrar i sina verksamheter. Årets julhögtid uppmärksammades särskilt. Inom nämndens LSS-boende ordnades bland annat julfest med musikunderhållning och på träffpunkten Startpunkten bjöds på julmat till dem som önskade delta i ett gemensamt firande. Även inom äldreomsorgens verksamheter uppmärksammades julen. Under perioden 12-22 december serverades totalt 495 julluncher på de öppna mötesplatserna. Därtill ordnade förebyggandeenheten besök på Taxinge julmarknad. Rio vård- och omsorgsboende anordnade julmarknad och julen har firats traditionellt på våningsplanen med god mat, samvaro och julgotter. Hemtjänsten i egen regi har erbjudit extra omsorg och en liten julgåva till de kunder de vet är ensamma. Förskolan har i uppdrag att arbeta med traditioner. Som ett led i detta uppmärksammades bland annat årets Nobelpris och jul genom att förskolorna serverade barnen särskilt festliga middagar och julbord.

Aktiviteter för barn och unga

Nämndens fyra parklekar har erbjudit en verksamhet och aktiviteter utifrån besökarnas behov. Verksamheterna har erbjudit aktiviteter som skapande, snickeri, bollsporter, grillning och tipspromenader. I Humlegårdens parklek har personalstyrkan varit utökad och öppettiderna under helgerna varit förlängda under sommaren. I samarbete mellan Humlegårdens parklek, Humlanhuset och Kulturskolan har årets nationaldag firats. Dagen firades med invigningstal av nämndordförande, scenprogram av kulturskolans elever och skapande verksamhet i Humlegårdens parklek.

Förskolorna har under året återgått till att besöka stadens scener, museer och bibliotek. Östermalm tillhör de stadsdelsområden i staden där barn i högst grad tar del av utbudet av kultur via Kulan och nyttjar Kulansubventionen. Detta möjliggörs genom det lokala arbetet. Kulturen kommer där kulturesekreteraren stödjer förskolornas kulturombud med att köpa in kultur som spelas på förskolornas gårdar och scener på Östermalm. Därutöver kompletterar kulturombuden med ytterligare kulturprogram.

I samband med stadens kulturfestival har en minikulturfestival arrangerats av förvaltningen på uppdrag av nämnden. Syftet var att erbjuda barn i kommunala förskolor en kulturupplevelse. Under två dagar hölls teaterföreställningar i Tessinparkens respektive Hjortgläntans parklek för de äldsta förskolebarnen. Festivalen genomfördes i samverkan med Kulan, Kulturutbud för barn.

Fritidsgården Humlanhuset har erbjudit unga i åldern 13-19 år en meningsfull fritid. Under året har förvaltningen arbetat med att utveckla verksamheten i linje med nämndens inriktning för fritidsverksamheten. En del i arbetet har varit att öka de ungas möjlighet att påverka utbudet och vara med och utforma aktiviteterna. Regelbundna och ledarledda aktiviteter som till exempel klättring och yoga har erbjudits. Därtill har besökarna haft tillgång till musikstudio, tröjtryck, matlagning, filmkvällar, skatepark, pysselverksamhet och lovaktiviteter. I samband med påsk, midsommar, Halloween och jul har högtiden uppmärksammats med olika aktiviteter.

För att informera om Humlanhusets verksamhet har fritidsledare besökt skolor för att berätta om det som finns att göra på gården, lära känna unga för att skapa relationer samt ge möjlighet att pröva på aktiviteter. Under året har verksamheten påbörjat implementeringen av en trygghetsplan med tydliga mål och åtgärder i syfte att stärka verksamheten att fortsatt vara en trygg och jämställd plats dit ungdomar vill söka sig.

Tillsammans med Kungsholmen och Norrmalm har nämnden erbjudit fritidsverksamheten Tre Liljor för unga med funktionsnedsättning och hbtqia-hänget Lili.

Aktiviteter för personer med funktionsnedsättning

Nämndens gruppboheter och servicebostad har arbetat med nätverket Fritid för alla och informationsutskicket Fritid och kultur som underlag för planering av kultur- och fritidsaktiviteter. Den enskildes möjlighet till en aktiv fritid med friluftsliv och kultur säkerställs genom den individuella genomförandeplanen. Gruppboheterna har erbjudit, aktiviteter som dans, musik, bokklubb, pyssel samt sällskapsspel och TV- spel, baserade på de boendes önskemål. Under året har även resor med övernattningar, dagsutflykter bio- och

museibesök samt idrottsevenemang erbjudits. Under Stockholm Pride anordnades ett alternativt pridedfirande där flera av de boende deltog.

Startpunkten Hjorthagen är en träffverksamhet för personer med psykisk ohälsa för att gynna social gemenskap och återhämtning. Gemensamma aktiviteter har planerats av verksamhetens brukarråd. I samarbete med Svenska kyrkan har bland annat innebandy och biljard erbjudits. Under året har verksamheten bland annat anordnat gemensam midsommarlunch, jullunch, besök på Skansen, Sjöfartsmuseet, Millesgården och Abbamuseet. Aktiviteter som bio, bowling, Operabesök bakom kulisserna, båtutflykter, promenad med picknick och restaurangbesök.

Aktiviteter för seniorer

Rio vård- och omsorgsboende har under året arbetat med att genomföra kultur och fritidsaktiviteter utifrån pandemins begränsningar. Verksamhetens aktivitetssamordnare är de som arbetar med aktivitetsutbudet och har möjliggjort att aktiviteter skett på respektive våningsplan. Bland annat har sittgymnastik, maträtter från olika kulturer, frågesporter, enskilda anpassade aktiviteter, utflykter och aktiviteter på gården erbjudits. Större gemensamma aktiviteter har skett utomhus så som vårmarknad, musikunderhållning, allsång och skördemarknad.

På dagverksamheterna har musik och sång använts som ett dagligt inslag.

Anhörigkonsulenterna har arbetat med att erbjuda hälsofrämjande aktiviteter för anhöriga som vårdar en närstående. Aktiviteter som har erbjudits är bland annat besök på Liljevalchs vårsalong. På träffpunkterna har möjligheten att delta i kulturella aktiviteter som bokcirkel, musikunderhållning, målargrupp, språkkurser, filmvisning och berättarpromenader med guide erbjudits. Antalet besökare har ökat efter det att restriktionerna i samband med pandemin togs bort.

Föreningslivet

För verksamhet 2022 har sjuutton föreningar beviljats föreningsstöd av nämnden. Däribland Frihamnens kulturföreningen, Föräldravandring på Östermalm, PRO Östermalm, Östermalms fyra SPF föreningar, RSMH Carpe Diem, SPF Väntjänst, och Stora Skuggans 4H-gård. Bland de aktiviteter som anordnats under året har bland annat stadsdelens fyra SPF föreningar anordnat Östermalms Senioridag innehållande ett program om klimat, mat, hälsa och radiolivsminnen. Dagen erbjöd även 11 utställningsbord där bland annat Väntjänsten på Östermalm, Studieförbundet Vuxenskolan, Digital Hjälp med flera informerade om sina verksamheter. Under året har Hjorthagens gård lagt ner sin verksamhet.

Föreningslivet har under våren tillfälligt kunnat hyra in sig i nedlagda Östermalms föreningsråds samlingslokaler i Fältöversten. För att lotsa föreningslivet till andra samlingslokaler har förvaltningen tillsammans med kulturförvaltningen under våren gjort informationsutskick om lokaler på Östermalm och runt om i Stockholm. Föreningar som har varit verksamma i Fältöversten har också bjudits in till ett möte med information om lokaler. Studieförbundet Vuxenskolan har öppnat ett kulturhus för personer med funktionsnedsättning och äldre på Sandhamnsgatan 8. Kulturhuset erbjuder en trygg och positiv plats att uppleva och utöva kultur, bidra till meningsfull fritid samt att föreningar kan hyra in sig.

Aktiviteter, spontanidrott och rekreation i parker och grönområden

Förvaltningen har under året fortsatt deltagit i idrottsförvaltningens budgetuppdrag kring stärkta möjligheter till motion och spontanidrott, med fokus på jämställdhet. Nu har staden riktlinjer för jämställda spontanidrottsytor som förvaltningen använder vid anläggande av till exempel nya utegym. Förvaltningen stöttar även idrottsförvaltningens arbete för att öka simkunnigheten i staden.

För att stärka möjligheten till lek för barn och unga på Östermalm har byggstart för flera upprustningsprojekt av lekplatser startat under året. Byggnation av första etappen av upprustning av Tessinparken parkleks utemiljö startade under hösten. Denna berör området omkring parklekshuset där en generösare samlingsplats byggs tillsammans med en liten landbandyuta och plats som riktar sig till äldre barn och ungdomar. I Ruddammsparken förnyas och utökas lekplatsen med bland annat en klätterställning, rutschkana, sandlåda och lekhus. Byggnation av Nobelparkens nya utflyktsmål i form av en naturlek med djurskulpturer och information om djur i Nationalstadsparken pågår. För Kaknäs lekplats pågår framtagandet av program för upprustningen vilken planeras börja under hösten 2023.

Förvaltningen beviljades särskilda medel för upprustning av befintliga lekplatser. Dessa har använts till nya lekredskap och nytt fallskyddsgummi vid klätternätet i Gustav Adolfsparken samt renovering av löparbanan och fallskyddet vid utegymmet i Humlegården. Förvaltningen har under året anlagt en skatepark i etapp Ängsbotten i Norra Djurgårdsstaden tillsammans med exploateringskontoret, i syfte att aktivera en plats som är tillfälligt outnyttjad i väntan på byggnation av bostäder på platsen.

Arbetsätt och goda exempel

- I syfte att ge barn och ungdomar som flytt från Ukraina möjlighet till lek och meningsfulla fritidsaktiviteter erbjöd nämnden under sommaren, tillsammans med föreningen Beredskapslyftet och stiftelsen Tekniska museet, ett sommarcenter. Centret var öppet under perioden 4 juli till 12 augusti och tog emot cirka 100 barn i åldrarna 6-12 år på Tekniska museet. Aktiviteter som erbjöds var museibesök samt lekar och fotboll i närområdet. Gröna Lund bjöd sommarcentrets alla barn och deras familjer på gratis inträde. Genom att föräldrarna kunde lämna sina barn på sommarcentret så möjliggjorde detta att den vuxna kunde avsätta tid för att vidta de åtgärder som familjen eller den enskilde behövde utifrån rådande situation.
- I samverkan med socialförvaltningens ungdomsjour och organisationen SAFE Stockholm arbetade Humlanhuset uppsökande under året för att lotsa ukrainska ungdomar som vistades vid Sergels Torg till Humlanhuset. Detta resulterade i att 20 ukrainska ungdomar kom till Humlanhuset och tog del av fritidsutbudet.

Agenda 2030 och jämställdhetsanalys

Arbetet för att nå målet för verksamhetsområdet bidrar bland annat till mål 3, God hälsa och välbefinnande, mål 10, Minskad ojämlikhet och mål 5, Jämställdhet.

Bland de yngre barn som besöker parklekarna är fördelningen mellan pojkar och flickor jämn. Detsamma gäller för de förskolor och fritidshem som besöker parklekarna. Av barnen som deltar i aktiviteter är cirka 70 procent flickor och 30 procent pojkar. Bland de äldre barnen,

10-12 år, är det fler pojkar än flickor som besöker parkleken. Humlanhuset och ungdomsparken har en övervägande del pojkar som besöker verksamheten. Här ses en ökning av antalet tjejer vilket kan förklaras av det breddade utbudet av aktiviteter som erbjuds.

Forskning visar att de barn och unga som har en aktiv fritid skattar sin hälsa som bättre. En meningsfull fritid, för alla åldrar, är därmed ett viktigt bidrag till mål 3, God hälsa och välbefinnande. I Stockholms stads idrottspolitiska program anges de övergripande målen och strategierna för hur staden ska arbeta för att öka den fysiska aktiviteten. Tonvikten i programmet ligger på att få de grupper som idag är inaktiva att börja idrotta eller motionera. Grupper som prioriteras i programmet är ungdomar 13–20 år, flickor, ungdomar med låg socioekonomisk bakgrund samt ungdomar med funktionsnedsättning. Nämnden har bidragit genom att öka möjligheterna till aktiviteter och spontanidrott i parker och grönområden.

Könsfördelningen bland deltagare i de föreningar som beviljats föreningsstöd från nämnden uppges vara relativt jämn, förutom inom åldersgruppen 65 år och äldre. I den gruppen är det främst kvinnor som deltar i föreningarnas verksamhet. Även nämndens egna öppna verksamheter för äldre besöks i större utsträckning av kvinnor än av män. En förklaring till detta kan, åtminstone delvis, vara att det är fler kvinnor än män som är äldre. Nämnden arbetar kontinuerligt med att anpassa aktivitetsutbudet till besökarnas behov och önskemål. Att nå ut till och locka fler män till verksamheterna är ett prioriterat område.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	92	92 %	93 %	91	75 %	75 %	2022
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	74 %	76 %	74 %	78 %	75 %	75 %	2022
Analys Indikatoren bygger på ett index av resultat från skolenkäten som går till ungdomar i åk 5 och 8 i både fristående och kommunala skolor. Resultatet bygger på andelen ungdomar i åk 5 och 8 som instämmer helt eller delvis i påståendena "Jag är nöjd med möjligheterna till ledarled idrott/motion i Stockholm (tex. idrotta i förening, dansa i grupp, gruppträning)" och "Jag är nöjd med möjligheterna att spontanidrotta i Stockholm (motionera/idrotta utan ledare/tränare)". Resultatet innebär en minskning med fyra procentenheter jämfört med föregående mätning, är en högre andel ungdomar på Östermalm, 74 procent, nöjda med tillgången på idrottsaktiviteter jämfört resultatet för staden som helhet, 73 procent.							
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	74 %	72 %	76 %	77 %	76 %	76 %	2022
Analys Indikatoren beskriver ungdomars nöjdhet med tillgången till kulturaktiviteter. Andelen nöjda avser de ungdomar i åk 5 och 8 som instämmer helt eller delvis i påståendet På min fritid, utanför skolan, har jag möjlighet att hålla på med kulturaktiviteter som jag tycker om (till exempel musik, teater, dans, sång, bild, låna böcker med mera). Resultatet är en minskning med ett par procentenheter jämfört med föregående mätning. 74 procent av ungdomarna på Östermalm är nöjda med tillgången på kulturaktiviteter jämfört med resultatet för staden som helhet, 75 procent. En högre andel flickor än pojkar är nöjda, både på Östermalm och i stadens som helhet. Könsskillnaden är dock större på Östermalm. Högst andel nöjda återfinns i gruppen flickor i åk 5 där 85 procent instämmer helt eller delvis. I denna åldersgrupp är könsskillnaden störst. En möjlig tolkning är att flickor är mer intresserade av att delta i kulturaktiviteter än pojkar. En annan att utbudet av kulturaktiviteter för pojkar behöver utvecklas för att möta pojkars intressen på ett bättre sätt. Nämnden har begränsad påverkan på utfallet och arbetar i samverkan med kulturförvaltningen efter stadens fritidsgårdsstrategi som antogs av kommunfullmäktige 2022.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	72 %	72 %	72 %	75 %	65 %	65 %	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna ska genomföra en översyn av stadens spontanidrottsytor med fokus på vad som kan tillföras platserna för att de ska bli mer attraktiva för flickor och kvinnor samt genomföra relevanta åtgärder	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på pop-up idrottsytor i staden	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet	2022-01-01	2022-06-30	
  Idrottsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en riktad informationskampanj till prioriterade målgrupper om vikten av simkunnighet samt visa på det breda utbudet som finns att tillgå	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska vid behov bistå stadsdelsnämnderna med att starta fritidsbibliotek i minst två stadsdelar	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar för att införa ett gemensamt digitalt ansökningsystem för föreningsbidrag	2022-01-01	2022-12-31	
  Kulturnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur parklekarnas verksamhet kan utvecklas	2022-01-01	2022-06-30	
  Kulturnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnder, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder ansvara för stadens deltagande i Wall Street Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: 2.4.1 På Östermalm finns ett attraktivt kultur- och fritidsutbud tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utgå från programmet Kultur i ögonhöjd, Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022 samt Kulturstrategiskt program för Stockholms stad.
- Erbjuder samtliga förskolebarn professionella kulturupplevelser.
- Erbjuder regelbundna kultur- och fritidsaktiviteter i parklekarna, Humlanhuset, stadsdelens öppna träffpunkter samt boenden.
- Implementera stadens fritidsgårdsstrategi och samverka med andra stadsdelar för att kunna erbjuda ett större utbud av anpassad fritidsverksamhet.
- Verksamheternas kulturombud erbjuder utbildningsinsatser och möjlighet att sprida goda exempel genom interna nätverk.

- Stödja ideella föreningar som bidrar till utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre.
- Tillämpa nämndens regelverk för föreningsstöd med tydliga och transparenta principer samt samverka med kulturnämnden och övriga bidragsgivande nämnder för att bidra till förutsägbara villkor för ideella föreningar.

Förväntat resultat

Förskolebarn får ta del av och möta olika sorters kulturutbud. Ungdomar påverkar utbudet och är med och utformar aktiviteterna på fritidsgården Humlanhuset. Besökare på öppna träffpunkter för äldre upplever att verksamheten ger utrymme för medskapande, delaktighet och gemenskap. Föreningsstödet går till seriösa föreningar som utgår från demokratiska värderingar och bidrar till utbudet av aktiviteter för barn, unga, äldre vuxna och personer med funktionsnedsättning.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppfyllt, med hänvisning till redovisad verksamhet och aktiviteter.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Erbjuda professionell scenkonst för förskolebarn på scener och förskolegårdar inom Östermalms stadsdelsområde.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Genomföra platsbesök hos dem föreningar får föreningsstöd från nämnden i syfte att stärka uppföljning och samverkan med föreningsliv.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Genomföra undersökning på de öppna mötesplatserna för äldre vuxna för att fånga besökarnas behov och önskemål som underlag för fortsatt verksamhetsutveckling.	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys Inom ramen för arbetet med äldrevänlig stad har förvaltningen samarbetat med Open Lab kring utmaningen att bryta utanförskap och ensamhet bland äldre. I det arbetet undersökte mastersstudenter önskemål och behov hos besökare på äldreomsorgens öppna mötesplatser genom intervjuer och enkätundersökningar. Resultaten används för utveckling av verksamheten.			
✓	Utifrån resultaten från genomlysningen av fritidsverksamheten och stadens kommande fritidsgårdsstrategi utveckla arbetet på Humlanhuset.	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys Humlanhuset har erbjudit regelbundna och ledarledda aktiviteter inom kultur, idrott och matlagning och gjort satsningar för att stärka tjejjers deltagande. En fokus i arbetet har varit att öka ungas möjlighet att påverka utbudet och vara med och utforma aktiviteterna. I Hjorthagen – Norra Djurgårdsstaden har Humlanhuset tillhandahållit kompletterande platsbunden fritidsverksamhet med aktiviteter som klättring, yoga och kickboxning. Genom implementering av Ungdomsappen, ett digitalt gårdskort, möjliggörs att till unga och dess vårdnadshavare marknadsföra aktiviteter, chattfunktioner med fritidsledare, hantera synpunkter och klagomål, att ha vårdnadshavarens medgivande för att delta i utflykter och möjlighet att kontakta vårdnadshavare i det fall att något inträffar.			

Nämndmål: 2.4.2 Östermalms parker och grönområden möjliggör en mångfald av idrotts- och fritidsaktiviteter

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Parker och grönområden utvecklas enligt Östermalms parkplan för att utgöra mångfunktionella ytor och erbjuda ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar.
- Fortsätta satsningen på utomhusaktiviteter och möjligheter till spontanidrott.
- Stärka samarbetet med idrottsförvaltningen och fastighetskontoret för att invånarnas behov av idrotts- och fritidsaktiviteter ska tillgodoses.
- Genomföra tillgänglighetsinventeringar och vidta tillgänglighetsåtgärder.

Förväntat resultat

Andelen invånare som upplever att det finns goda möjligheter till aktiviteter, spontanidrott och rekreation i Östermalms parker och grönområden är fortsatt hög.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått, med hänvisning till nedanstående indikatorer och aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel invånare i stadsdelen som är nöjda med möjligheterna att spontanidrotta (motionera/idrotta utan ledare/tränare)	79 %			89 %	89 %		2022
Analys Årsmålet uppnås inte och årets resultat innebär en försämring i jämförelse med föregående års mätning. Resultatet är högre än för staden i stort där årets resultat var 77 procent. I takt med att befolkningen inom stadsdelsområdet växer ökar även besöksstrycket i parker och grönområden och då även behovet av olika typer av aktiviteter. Förvaltningen fortsätter att arbeta efter stadsdelsnämndens verksamhetsmål om att utveckla parker med höga upplevelsevärden och plats för alla, där det ska finnas plats för såväl lek, spontanidrott och avkoppling.							
 Andel invånare i stadsdelsområdet som anser att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och grönområden	82 %			89 %	89 %		2022
Analys Årsmålet uppnås inte och årets resultat innebär en viss försämring i jämförelse med föregående mätning. Resultatet är högre än för staden i stort där resultatet var 73 procent. I takt med att befolkningen i stadsdelsområdet växer ökar även besöksstrycket i parker och grönområden och då även behovet av olika typer av aktiviteter. Förvaltningen fortsätter att arbeta efter stadsdelsnämndens verksamhetsmål om att utveckla parker med höga upplevelsevärden och plats för alla, där det ska finnas plats för såväl lek, spontanidrott och avkoppling.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Framtagande av program för upprustning av Kaknäs lekplats.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Arbetet har påbörjades under hösten och kommer slutföras under våren.			

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Genomföra en kulturhistorisk vandring för allmänheten i en park på Östermalm.	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys En kulturhistorisk vandring genomfördes i samband med seniorveckan i maj.			
✓	Genomföra projektering och byggstart för ny temalekplats vid Tessinparkens parklek.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Genomföra upprustning av fallunderlag på befintliga lekplatser, förutsatt att ansökan om särskilda medel lekplatser beviljas	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Påbörja arbetet för att tillskapa en ny temapark i stadsdelen.	2021-02-11	2022-12-31	
✓	Tillskapa en minnesplats efter Tim "Avicii" Bergling på centrala Östermalm.	2021-02-11	2022-08-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall gällande fullmäktiges indikatorer samt underliggande nämndmål med tillhörande aktiviteter.

Miljömässigt hållbara verksamheter

Nämnden har beviljats klimatinvesteringsmedel för arbetet med energieffektiviserande åtgärder som utbyte av gammal belysning till LED och utbyte av energislukande vitvaror. Trots den rådande ekonomiska situationen i Sverige och händelser i omvärlden har alla planerade belysningsprojekt kunnat genomföras efter viss omfördelning mellan klimatinvesteringsprojekt.

Plast- och engångsartiklar används främst av skydds- och hygienskal. Exempel på stora volymprodukter är plasthandskar, munskydd, visir, förkläden, blöjor, inkontinensprodukter och skoskydd. Uppdraget att minska användandet fokuseras på onödiga plast- och engångsartiklar. En kampanj för att ta bort engångsskoskydd på förskolorna har genomförts under året. Arbetet med att minska användningen och exponering av skadliga kemikalier har fortgått. Verksamheter inom socialtjänst och äldreomsorg inventeras löpande och kemikaliehanteringen uppdateras. I syfte att förebygga risker och öka säkerhet för barn och personal inom förskolan har ett arbete genomförts där en gemensam kemikalielista arbetats fram och implementerats. Antalet kemikalier har minskat med 86 procent och ingen kemikalie som nu används innehåller utfasnings- eller riskminskningsämnen. Genom att minska antalet kemikalier och bara tillåta användande av ett fåtal kemikalier underlättas även inköp, användning och uppföljning.

Förvaltningens verksamheter har under året ökat andelen ekologiska livsmedel och måltider jämfört med 2021, men årsmålet uppnås inte. En högre andel ekologiska livsmedel är ambitionen under kommande års arbete i köksnätverk, genom arbetet med fler dagar med vegetarisk kost samt gemensamma menyer inom förskolan. De under året omförhandlade

kostentreprenadsavtalen kommer också ge en högre ekologisk andel framgent.

Matsvinnet har under året mätts under vår och höst. Antalet matgäster som serverades under mätningen var 12693 och tallrikssvinnet per matgäst var 21,5 gram.

Åtgärder för att minska elförbrukningen

Under hösten har förvaltningen tagit fram en handlingsplan som stöd i arbetet med energibesparingsåtgärder. Utifrån handlingsplanen har även ett information- och workshopsmaterial samt en checklista tagits fram för att implementera arbetet med energibesparingsåtgärder ute i nämndens verksamheter. Verksamheterna har även fått energibesparingsmål och får löpande sammanställd energistatistik för att hålla energifrågan aktuell över tid. För att följa upp vidtagna energibesparingsåtgärder har förvaltningen utformat en enkät.

Sammanställningen av svar från enkätundersökningen som gjordes i januari 2023 visar på flertalet vidtagna åtgärder, såsom felanmälan av otäta dörrar och fönster och förflyttning av möbler som tidigare täckt element. Verksamheterna har även själva identifierat flera lösa värmekällor och en verksamhet uppger att de planerar att ta bort dessa. Enkätsvaren visar också på en allmän medvetenhet kring elbesparing, till exempel så försöker man i stora barngrupper i förskolorna passera ytterdörrar samtidigt. När det kommer till jul- och annan säsongsbelysning uppger samtliga verksamheter att detta använts sparsamt, och även att man använder elintensiv utrustning sparsamt under höglasstimmor. Ingen av verksamheterna har rapporterat särskild verksamhetspåverkan. Vissa utvecklingsområden har identifierats i samband med sammanställningen av enkätsvaren. Ett exempel är att vissa verksamheter har äldre vitvaror, att temperatur i kyl och frys inte kontrollerats och att flertalet verksamheter inte köpt in förgreningsdosor.

Förvaltningen har i arbetet med energibesparingsåtgärder löpande samverkat med verksamhetsrepresentanter, lokalfunktion och fastighetsägare. Denna samverkan fortsätter då arbetet med energibesparingsåtgärder är fortsatt aktuellt på förvaltningen.

Anpassning av parker till nya klimatförutsättningar och främjande av ekosystemtjänster

Förvaltningen har under perioden deltagit i miljöförvaltningens arbete med framtagande av innerstadens stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald, vilken kommer beslutas av miljö- och hälsoskyddsnämnden under 2023. Åtgärdsförslagen kommer fungera som en vägledning i förvaltningens arbete med att genomföra åtgärder för ökad biologisk mångfald i parker och grönområden.

Förvaltningen har under året deltagit i trafikkontorets satsning Grönare Stockholm etapp 4, för klimatanpassning och ökad biologisk mångfald. Inom ramen för satsningen planerades för utbyte och komplettering av gatuträd och samt växtbäddar ske längs Valhallavägen samt för åtgärder för ökad biologisk mångfald och dagvattenhantering i Roslagsparken. Projektet i Roslagsparken har dock avstannat på grund av att exploateringsprojektet Västra Valhallavägen har återupptagits.

Arbetet med projektering av skyfallsmagasin i Humlegården har förskjutits till våren 2023 i väntan på att trafikkontorets pågående stadsgemensamma upphandling av konsulter för utredning och projektering av skyfallsåtgärder ska bli färdig. Trädvårdsplan för Humlegården

pågår och beräknas vara färdig under 2023. Planen behöver samrådats med bland annat Statens Fastighetsverk som är markägare i Humlegården.

I syfte att bidra till samt uppmärksamma vikten av biologisk mångfald genomförde förvaltningen för fjärde året i rad ett projekt, tillsammans med ett antal ambassader, där ängsfröer såddes i Nobelparken. Omställning från gräsytor till ängsmark har också genomförts längs det viktiga ekologiska spridningssambandet mellan den äldre delen av Hjorthagen och Norra Djurgårdsstaden under perioden. I syfte att skapa en ny social mötesplats och bidra till biologisk mångfald har förvaltningen, i samarbete med exploateringskontoret, anlagt en ny stadsodling i den tillfälliga parken vid etapp Brofästet i Norra Djurgårdsstaden, i väntan på exploatering i etapp Kolkajen.

Arbetssätt och goda exempel

- Under hösten har ett energibesparingsprojekt initierats och omfattar bland annat handlingsplan, informationsmaterial samt inventeringsdokument av verksamhet och lokal. Energibesparingsmål har fördelats ut på verksamheterna och löpande uppföljningar medför att energifrågan hålls aktuell inom alla nämndens verksamheter, vilket borgar för effektivare arbete med energibesparing.
- Ny innovativ belysning installerades under hösten på ett halvt våningsplan på Kampementets vård- och omsorgsboende. Belysningen styrs enligt ett förprogrammerat system där de boende får ett lugnande och gulare ljus på morgon och kväll samt ett mer energigivande ljus mitt på dagen. Effekterna kommer noggrant följas under kommande år, men på andra platser där denna innovativa belysning installerats har man sett att de boende har fått en bättre dygnsrytm, bättre sömn, piggare dagtid, bättre aptit och ett allmänt bättre välmående.
- I syfte att skapa en ny social mötesplats och bidra till biologisk mångfald har, i samarbete med exploateringskontoret, en ny stadsodling i den tillfälliga parken vid etapp Brofästet i Norra Djurgårdsstaden anlagts. Stadsodlingen är tillfällig i väntan på vidare exploatering i etapp Kolkajen.
- Miljö och hållbarhet är frågor som nämndens förskolor arbetar intensivt med. Utöver kemikaliesmart förskola, plastkampanjer, energi- och avfallsfrågor bedriver man exempelvis inom Norra Djurgårdsstadens förskolor ett värdegrundsarbete. Genom detta ges barnen förutsättningar att utveckla ett empatiskt och respektfullt synsätt gentemot djur, natur och medmänniskor. Barnen får möjlighet att utveckla ett reflekterande synsätt kring viktiga livsfrågor och verktyg för att bygga tillit till sin egen förmåga att ta ställning och uttrycka sin ståndpunkt.

Agenda 2030

Arbetet för att nå målet för verksamhetsområdet bidrar till flera av de globala målen, däribland mål 7, Hållbar energi för alla, mål 12, Hållbar konsumtion och produktion, mål 15, Ekosystem och biologisk mångfald samt mål 13, Bekämpa klimatförändringarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggsvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %	100 %	100 %	2022
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	88 %			92 %	90 %	90 %	2022
Analys Antalet verksamheter som har matavfallshantering har ökat under året. Att målet inte nås fullt ut beror på att Stockholm vatten och avfall AB först nu under hösten lagt till parklekar i sitt system över hämtställen, trots att parklekarna haft avfallshämtning under många år. Parklekarnas befintliga system för matavfallshantering är med komposttrumma. För att nå 100 procent i Stockholm vatten och avfall ABs statistiksystem kommer förvaltningen under kommande år att införa matavfallshantering via kärl i parklekar och på ungdomsmottagningen.							
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	54,58 %			51,47 %	65 %	65 %	2022
Analys Andelen ekologiska livsmedel ökade under perioden från 54,18 till 58,5 procent och den ekologiska andelen i kostentreprenader ökade från 45,82 till 49,5 procent. Sammanlagt ökade andelen ekologiska måltider och livsmedel från 51,47 till 54,58 procent.							
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,48 kg CO2			1,51 kg CO2	1,7 kg CO2	1,70 kg CO2 per kg livsmedel	2022
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	2,4 GWh				2,51 GWh	1945 GWh	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnder och i samråd med fastighetsnämnden och de fastighetsägande bolagen AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB genomföra kompletterande risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) för skyfall inom utpekade riskområden	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur en indikator som mäter hur stor del av stadens växter som är pollinatörsvänliga ska utformas	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden,	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldreomsorgen, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor			
✓ Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Stockholm Vatten och Avfall AB ska samarbeta med stadsdelsnämnderna för att genomföra en informationskampanj med syfte att öka återvinning och avfallssortering	2022-01-01	2022-12-31	
Analys SVOA genomför arbetet i Järva (Rinkeby-Kista + Spånga-Tensta), ett pilotområde för kampanjen.			

Nämndmål: 2.5.1 Nämndens verksamheter är miljömässigt hållbara

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utveckla arbetet med köksnätverk och miljöcoachgrupp inom förskolan.
- Genomföra åtgärder enligt Riktlinjer för Kemikaliesmart förskola.
- Använda kemikaliehanteringssystemet Chemsoft för att säkerställa att skadliga kemikalier inte används inom nämndens verksamheter.
- Anpassa arbets sätt, förändra beteenden och genomföra energibesparingsåtgärder.
- Förebygga, återanvända, sortera och återvinna avfall.
- Tillsammans med fastighetsägare verka för att fler verksamheter får goda möjligheter till matavfallshantering.
- Minimera användningen av onödiga plast- och engångsartiklar.

Förväntat resultat

Energianvändningen i förvaltningens lokaler minskar. Andelen ekologisk och klimatsmart mat i verksamheterna ökar. Matsvinnet minskar, medan källsortering och matavfallssorteringen ökar.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppfyllt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Köpt energi per kvadratmeter lokalyta (kWh/kvm)	52,4			54,6	54,5		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Energikartlägga Rio vård och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Energikartläggningen som framarbetades under hösten, i samarbete med Micasa och Energicentrum, blir ett värdefullt underlag i det fortsatta arbetet med energibesparingar.			
 Genomföra aktivitet där engångsskoskydd tas bort på förskolan i syfte att minska onödig plast och engångsartiklar	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Under våren togs samtliga engångsskoskydd bort från förskolorna. I vissa fall beslutade förskolan att ersätta engångsskoskydd med flergångsskoskydd medan förskolorna i andra fall bestämde att skor ska tas av vid besök i lokalerna.			
 Genomföra matsvinnsmätningar inom nämndens verksamheter.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Matsvinnsmätningar genomfördes under vår och höst.			
 Implementera resultatet av den gemensamma upphandlingen kring verksamhetsavfall.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Den stadsgemensamma upphandlingen blev inte slutförd under året.			
 Minska antalet kemikalier som används inom nämndens verksamheter.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Arbetet med att minska antalet olika typer av kemikalier som används inom verksamheterna fortsatte under året. Verksamheter har inventerats och kemikalielistor har uppdaterats.			
 Under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls fortsätta arbetet att byta ut energislukande belysning till LED.	2021-01-01	2022-12-31	
Analys Rådande världsläge och genomgången pandemi har lett till kraftigt ökade priser på material och byggvaror. Efter viss omDispositionering av erhållna medel kunde förvaltningen ändå genomföra alla fyra planerade belysningsprojekt.			
 Under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls fortsätta arbetet med att byta ut uttjänta vitvaror mot energieffektiva alternativ.	2021-01-01	2022-12-31	
Analys 50 stycken äldre och trasiga vitvaror har ersatts med moderna energisnåla alternativ. Då vissa planerade projekt för utbyte av vitvaror inte kunde genomföras under året kunde förvaltningen omDispositionera delar av erhållna medel för att möjliggöra ett genomförande av alla planerade projekt för utbyte av energislukande belysning till LED.			
 Utse årets klimatsmarta enhet	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningsledningen utsåg Gärdets gruppbostad till Årets klimatsmarta enhet 2022, för deras engagerade och fina arbete med miljö- och klimatfrågor.			

Nämndmål: 2.5.2 Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att uppnå målet genom att:

- Delta i stadens arbete för biologisk mångfald.
- Genomföra vegetationsåtgärder som stärker ekosystemtjänster och biologisk mångfald.
- Sköta strandlinjerna inom stadsdelsområdet så att både rekreation och biologisk mångfald främjas.
- Tillämpa strategier för dagvattenhantering.
- Utreda möjligheten till ökat lokalt omhändertagande av dagvatten, LOD, i varje parkupprustningsprojekt.
- Erbjuda brukaravtal för stadsodling.

Förväntat resultat

Parker och grönområden anpassas till nya klimatförutsättningar, förmågan att hantera effekter av värmebölja och skyfall stärks. Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förstärks.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms i huvudsak vara uppfyllt, trots vissa förseningar, se kommentarer under nedanstående aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anlägga en ny stadsodling i den tillfälliga parken i Brofästet i Norra Djurgårdsstaden	2022-01-01	2022-12-31	
 Genomföra klimatanpassningsåtgärder i Humlegården	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Arbetet med projektering av skyfallsmagasin i Humlegården har förskjutits till våren 2023 i väntan på att trafikkontorets pågående stadsgemensamma upphandling av konsulter för utredning och projektering av skyfallsåtgärder ska bli färdig.			
 Sköta strandlinjerna inom Östermalms stadsdelsområde så att både rekreation och biologisk mångfald främjas.	2022-01-01	2022-12-31	
 Ta fram trädvårdsplaner för de större aktuella parkinvesteringsprojekten.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Arbete för ny trädvårdsplan för Humlegården har startats under året och kommer avslutas under 2023.			
 Utreda möjligheten till ökat lokalt omhändertagande av dagvatten i varje parkupprustningsprojekt.	2022-01-01	2022-12-31	
 Återplantering av träd och perenner.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Återplantering av träd och perenner har under året genomförts i Humlegården, längs med Karlavägens mittstråk, Ekhagen och i Roslagsparken.			

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Inriktningsmålet om en ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden bedöms vara uppfyllt. Bedömningen av måluppfyllelsen görs med utgångspunkt i verksamhetsmässigt och ekonomiskt utfall.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen baseras på fullmäktiges indikatorer samt att nämnden redovisar överskott. För fördjupad analys, se avsnittet Uppföljning av ekonomi.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	97,9 %			98 %	100 %	100 %	VB 2022
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	97,7 %			97,7 %	100 %	100 %	VB 2022
  Nämndens prognossäkerhet T2	-1 %			0 %	+/-1 %	+/- 1 %	2022

Nämndmål: 3.1.1 Nämnden har en budget i balans

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Genomföra ekonomiuppföljningar på enhets-, avdelnings- och nämndnivå månadsvis.
- Vid befarade underskott vidta åtgärder för en budget i balans.

Förväntat resultat

Budget i balans och god prognossäkerhet.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått med hänvisning till redovisade resultat.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på utfall gällande fullmäktiges indikatorer och underliggande nämndmål med tillhörande indikatorer, aktiviteter och förväntat resultat.

Attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare tillsammans skapar en god arbetsmiljö

Vid årsskiftet var totalt 1 129 medarbetare månadsanställda i förvaltningen, vilket innebär en ökning jämfört med föregående år. Av dessa är 90,6 procent tillsvidareanställda, en minskning av andelen som är tillsvidareanställda jämfört med föregående år då motsvarande siffra var 91,9 procent. Förvaltningens totala personalomsättning ligger fortsatt på en sund nivå och har under året uppgått till 6,94 procent, vilket är något högre än föregående år.

Personalomsättningen är högst inom åldersgruppen 20-29 år (15,2%) för att sedan sjunka med stigande ålder. Av förvaltningens till antalet medarbetare största befattningar återfinns den högsta omsättningen bland biståndshandläggare och socialsekreterare. Att den tidigare sjunkande personalomsättning nu ökat skulle kunna vara en effekt av att osäkerheten på arbetsmarknaden som fanns under pandemin avtagit och fler medarbetare därför valt att byta arbete under året än föregående år.

Förvaltningen har fortsatt följt upp samtliga enheters arbetsmiljöarbete genom en enkät för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, samverkan och aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen. Enkäten har behandlats i lokal samverkansgrupp och resultatet har följts upp i både avdelnings- och förvaltningssamverkan. Inom samtliga frågeområden har svaren varit övervägande positiva och helhetsbilden av resultatet är att det finns en tydlig systematik i arbetsmiljöarbetet. Förvaltningen vill möjliggöra, uppmuntra och stötta medarbetare att behålla och utveckla en god hälsa i syfte att bidra till ett hållbart arbetsliv. Nätverksträffar för hälsocoacher har genomförts.

Samtliga enheter och avdelningar har under året arbetat med de upprättade kompetensförsörjningsplaner för 2022 som syftar till att säkerställa kompetensförsörjningsbehovet på kort och lång sikt. Under slutet av året reviderades enheternas planer inför 2023. Dessa låg sedan till grund för den reviderade kompetensförsörjningsplan som har tagits fram för hela förvaltningen. Förvaltningen har också reviderat den långsiktiga kompetensförsörjningsplanen för perioden 2023-2025.

Under 2022 har förvaltningen uppmuntrat chefer att uppmärksamma och nominera medarbetare som visat nyfikenhet och intresse för ledarskap. En av de som nominerats deltar nu i stadens program för framtida ledare 2022. De övriga sju nominerade har deltagit i förvaltningens egna utvecklingsprogram för framtida ledare. Syftet med programmet är att deltagarna ska öka sin självkänedom, utveckla sina ledaregenskaper och fundera över om rollen som chef kan vara av intresse framöver.

Förvaltningen har arbetat vidare med att stärka chefernas kompetens som en del i att skapa

goda förutsättningar i uppdraget. På chefsforum har fokus varit på att fortsätta implementera den nya chefsprofilen genom dialog kring ledarskap och medarbetarskap.

Äldreomsorgsavdelningens enhetschefer uppdelade på två grupper från olika verksamheter, har under hösten träffats vid tre tillfällen för att lyfta dilemman. Syftet har varit att utvecklas i sin roll, ledarskap och uppdrag samt genom kollegialt stöd öka samarbetet för "En äldreomsorg på Östermalm". Utvärderingen visar att syftet uppnåtts.

Resultaten i medarbetarundersökningen var genomgående mycket goda. Resultaten redovisas som indexvärde mellan 0 och 100. Lägsta indexvärde för förvaltningen var 71 vilket innebär att utmaningarna till stor del handlat om att förvalta och förädla. Analyser och identifiering av förbättringsområden med åtgärder för att behålla eller förbättra resultaten har genomförts på enhetsnivå under våren och följts upp under året. Förvaltningens svarsfrekvens var 96 procent och i topp bland övriga stadsdelsförvaltningar. Resultatet har ökat med sex procentenheter från föregående år. Den höga svarsfrekvensen ger en hög tillförlitlighet i resultatet och en bra plattform i arbetet med handlingsplaner kring vad som är viktigt att förvalta, förädla och vad som behöver utvecklas. Nämndens mål för Aktivt medskapandeindex, AMI, har uppnåtts. Resultatet i medarbetarundersökningen var 82 och innebar en ökning jämfört med 2021. Stadens samlade AMI-resultat var 80.

Index Bra arbetsgivare var 78, en indexhöjning med 3 punkter jämfört med 2021. Förvaltningens resultat ligger en indexpunkt lägre jämfört med samtliga stadsdelar. Indexet består av tre delindex. Vad gäller jämställdhetsindex har förvaltningen värdet 76, vilket är en ökning med 8 indexpunkter från föregående år. Indexvärdet är 5 indexpunkter lägre jämfört med samtliga stadsdelar. Det förklaras av att några chefer som var män slutat, och att dessa ersatts av kvinnor. Det är färre män i chefsposition i förhållande till totalt antal anställda män, än kvinnor som är chefer i förhållande till totalt antal anställda kvinnor. Då rekryteringen är kompetensbaserad behöver fokus ligga på hur förvaltningen kan attrahera fler män att söka chefstjänster. I jämställdhetsindexet ingår även skillnaden mellan män och kvinnor gällande heltidsanställning där en högre andel kvinnor arbetar heltid. Värdet på delindex Attraktiv arbetsgivare var oförändrat med utfallet 82. Delindexet Rekommendera arbetsplats baseras på svaren för påståendena; Jag har en bra arbetssituation, På min arbetsplats behandlas alla med respekt, Jag tycker att jag och min chef har meningsfulla medarbetarsamtal samt Vi genomför det vi har beslutat på arbetsplatsen. Detta delindex är oförändrat och har värdet 75 indexpunkter, förvaltningens indexvärde är 2 indexpunkter högre jämfört med samtliga stadsdelar.

Den totala sjukfrånvaron har minskat under året för att sedan öka de sista månaderna i samband med ökad smittspridning i samhället. Sjukfrånvaron är till 8,1 procent. Korttidsfrånvaron är 3,6 procent i samma nivå som det senaste året. Verksamheternas chefer har med stöd av HR följt upp kort- och långtidsfrånvaro på individ- och enhetsnivå. Åtgärder för att identifiera tidiga signaler på ohälsa har varit en större utmaning detta år, då medarbetare uppmanats stanna hemma vid minsta symptom. Närvarande ledarskap har varit viktigt för att kunna identifiera och följa upp tidiga signaler på ohälsa hos medarbetarna och på så sätt förebygga långtidssjukfrånvaro.

Lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering

Nämnden strävar efter att arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering och hinder för lika rättigheter samt möjligheter ska vara integrerat i det systematiska arbetsmiljöarbetet i verksamheterna. Arbetet sker inom ramen för samverkan, i syfte att skapa delaktighet.

Under året har chefer och skyddsombud erbjudits utbildning inom arbetsmiljö som även omfattat diskrimineringslagens bestämmelser. Att säkerställa att chefer och skyddsombud känner till vad aktiva åtgärder innebär och hur de kan arbeta förbyggande har varit en viktig del i att säkerställa att aktiva åtgärder vidtas på enhetsnivå. Arbetet med aktiva åtgärder har följts upp genom medarbetarenkäten och den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

I medarbetarenkäten instämde 77 procent av medarbetarna i påståendet På vår arbetsplats arbetar vi aktivt för alla medarbetares lika rättigheter och möjligheter och 77 procent instämde i påståendet På min arbetsplats behandlas alla med respekt. I den årliga uppföljningen 2022 svarade 82 procent av förvaltningens chefer och skyddsombud att de kontinuerligt undersöker risker i arbetet för organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö samt för diskriminering.

Det fokus som under årets lagts på implementering av rutinerna om kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier har gett resultat. I medarbetarenkäten svarade 89 procent av medarbetarna positivt på frågan om de känner till var de ska vända sig om de upplever sig utsatta, vilket innebär en ökning med två procentenheter jämfört med föregående år. Under året har förvaltningen även erbjudit verksamhetsnära stöd till enheter där risker har identifierats.

För att möjliggöra ökad mångfald bland förvaltningens medarbetare erbjuds chefer kontinuerligt utbildning i fördomsfri och kompetensbaserad rekrytering. Förvaltningen har även haft introduktion för samtliga nya chefer, där kompetensbaserad rekrytering ingår som en del. Vidare har alla rekryteringsannonser godkänts av HR-avdelningen innan publicering, för att säkerställa en enhetlighet i processen samt minska risken för att krav som kan vara diskriminerande ställs. I samtliga chefsrekryteringar har HR eller Serviceförvaltningen varit involverade i urval, intervjuer och tillsättning.

Arbetet med heltid som norm vid nyanställning och att erbjuda ofrivilligt deltidsarbetande heltid har fortgått.

Ovan är en sammanfattning av de aktiva åtgärder som vidtagits enligt diskrimineringslagen. En redovisning av det förvaltningsövergripande arbetet biläggs verksamhetsberättelsen.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Nya chefer och skyddsombud har erbjudits en grundläggande arbetsmiljöutbildning där alla delar i det systematiska arbetsmiljöarbetet ingår. En fördjupningsutbildning för chefer i organisatorisk och social arbetsmiljö med tema arbetsbelastning och arbetstid har genomförts under våren. Förutom ökad kompetens får chefer praktiska verktyg att använda i sin verksamhet. Ny checklista och APT-material har tagits fram som stöd för chefer vid riskbedömning av hot och våld. I den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet svarade 85 procent att de har undersökt risker för hot och våld och 11 procent delvis. En arbetsgrupp har bildats med chefer från alla verksamhetsområden med syfte att kartlägga och utveckla hantering samt det förebyggande arbetet mot hot och våld. En

inventering av nuläget samt ett önskat läge har tagits fram med identifierade förbättringsåtgärder. Ett fortsatt utvecklingsarbete kommer ske i samarbete med Norrmalms stadsdelsförvaltning för att synka stadsdelarnas olika processer samt ta fram en gemensam rutin som även inkluderar otillåten påverkan.

Kompetensförsörjning

Arbetet med att kompetensutveckla ledarskapet, bland annat genom att utveckla chefsforum med fokus på ledarskapet, har fortgått. Utöver workshops och utbildningar har chefer erbjudits att delta i HR-chatt för att diskutera arbetsgivarfrågor. I och med ändringar i lagen om anställningsskydd har chefer och andra bemanningsansvariga medarbetare erbjudits utbildningar och workshop om ändringarna och hur dessa påverkar arbetet som arbetsgivare.

Möjligheten att inrätta karriärtjänster inom förskola har undersökts. Det är i nuläget inte möjligt för en enskild stadsdel att inrätta sådana tjänster. Det krävs ett stadsgemensamt uppdrag för att till exempel tillskjuta medel och hantera anställningsformen på ett likvärdigt sätt inom stadens anställningsformer. De befintliga karriärvägar som finns att tillgå för förskola i Stockholms stad är bland annat grundutbildning för de som inte har en utbildning för arbete med barn, erfarenhetsbaserad utbildning för barnskötare till förskollärare samt lärarlönelyftet för förskollärare.

På nationell nivå pågår mycket arbete kring lärares karriärvägar. Skolverket fick i juni uppdraget att utforma ett nationellt professionsprogram för lärare inom samtliga skolformer. Uppdraget handlar bland annat om att ta fram innehåll i en nationell struktur för kompetensutveckling för rektors, lärares och förskollärares professionella utveckling. En eventuell utformning av ett nationellt meriteringssystem för att ge särskilt yrkesskickliga legitimerade lärare respektive förskollärare ett erkännande för sin skicklighet ska också utredas. I betänkandet föreslås tre meriteringsnivåer – erfaren, meriterad och särskilt meriterad. Regeringen har vidare fattat beslut om att inrätta ett särskilt organ med rådgivande funktion benämnt Rådet för professioner i skolväsendet. Rådet har i uppgift att bistå Skolverket i arbetet med nationellt professionsprogram och att utreda frågor om ett meriteringssystem för legitimerade lärare och legitimerade förskollärare.

Möjligheterna till karriärtjänster kommer fortsatt att bevakas av förvaltningen utifrån såväl stadens arbete som det omfattande nationella uppdraget med utformande av nationellt professionsprogram för lärare och förskollärare.

Arbetet med att tillsammans med Lärarförbundets och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd ta fram en handlingsplan med aktiviteter för arbetet i enlighet med huvudöverenskommelsen, HÖK 21, har genomförts. I HÖK 21 ligger fokus på strategisk kompetensförsörjning och lokalt arbete inom områdena arbetsmiljö, arbetsorganisation, arbetstider och lönebildning.

Den verksamhetsförlagda utbildningen, VFU, för lärarstudenter är en del av förskolornas strategiska utvecklingsarbete. VFU-organisationen sker i samarbete främst med Stockholms universitet och Södertörns högskola. Genom en verksamhetsförlagd utbildning av hög kvalitet får förskollärestudenter möjlighet att utvecklas i sin yrkesprofession. Uppdraget som VFU-handledare utgör en av stadens karriärvägar för förskollärare och utbildningen till VFU-handledare är en del i kompetensförsörjningsplanen. Den verksamhetsförlagda utbildningen

bidrar till möjligheten att kvalitetssäkra förskoleverksamheten, men också till rekrytering av kvalificerade förskollärare.

Förvaltningens arbete som akademisk nod fortsätter. Det innebär samverkan med högskolor och universitet för att ta emot studenter i verksamhetsförlagd utbildning, delta i olika forskningsprojekt och implementera nya metoder för att utveckla äldreomsorgen. Ett arbete pågår för att synliggöra detta både inom och utanför förvaltningen, exempelvis genom att alla rekryteringsannonser inom äldreomsorgen ska innehålla information kring akademisk nod. Samarbetet med omsorgsförmedlingen fortsätter och flera av de unga medarbetare som har rekryterats in via förmedlingen uppger att de har fått en positiv bild av samarbetet och erfarenheterna av äldreomsorgen i förvaltningen. Utvärderingen av traineeprogrammet med omsorgsförmedlingen har gett värdefull input till hur äldreomsorgsavdelningen behöver stärka sätt att attrahera och introducera nya medarbetare in i yrket.

Kompetensförsörjning är numera en stående punkt på avdelningssamverkan och ses som etablerad del av verksamhetsutvecklingen.

Digitalisering inom äldreomsorgen

Sedan juni 2021 har nämnden erbjudit IT-stöd till seniorer. Tjänsten är mycket uppskattad och efterfrågad och för att svara mot de äldres behov rekryterades ytterligare IT-stödjare i maj 2022. Nämnden har valt att anställa IT-stödjare med hög kompetens och högskoleutbildning inom IT-området. De erbjuder seniorer information, kunskap och praktisk hjälp med digital teknik genom träffar på de öppna mötesplatserna, individuell bokning av tid och genom hembesök vid behov. Det finns även möjlighet till stöd via telefon varje helgfri vardag.

Under perioden 1 januari -16 december 2022 har 306 individuella bokningar, av 148 unika personer gjorts samt 617 drop-in besök. Det är betydligt fler kvinnor än män som efterfrågar IT-stödjarnas hjälp och stöd. Det mest efterfrågade är grundläggande hjälp med dator, surfplatta eller telefon. Att få stöd i användandet av Swish, e-post, sms, och videosamtal är andra efterfrågade kategorier. DigiCenters lokaler på Sandhamnsgatan 8 invigdes med ett öppet hus i samband med stadsdelens seniorvecka. Drop-in tiderna har under hösten utökats med fler tillgängliga timmar och på DigiCenter finns även möjligheten att under Drop-in tiden sitta i studieverkstaden och arbeta med sin telefon, dator eller surfplatta samt kunna låna viss utrustning på plats.

Lokaler

Parklek och öppen förskola

Inom stadsdelsområdet finns fyra parklekar, i lokalerna bedrivs även öppen förskola. Under året har ett arbete pågått mellan stadsdelsförvaltningen, Miljöförvaltningen och Fastighetskontoret gällande lokalerna för parklek i stadsdelen. Miljöförvaltningen bedömer utifrån förvaltningens verksamhetsbeskrivning att samtliga parklekar klarar de förutsättningar för luft som krävs för att bedriva såväl parklek som öppen förskola. Därmed är lokalerna godkända av Miljöförvaltningen.

När det gäller tre av parklekarna Tessinparken, Humlegården och Gustav Adolf konstaterades behov av renovering. Fastighetskontoret har tillsammans med förvaltningen tagit fram en underhållsplan för att förbättra luftflöden med åtgärder på befintlig ventilation samt för

renovering av lokalerna. Det handlar om nödvändiga åtgärder för en bättre ventilation och för att bättre svara upp mot högre miljökrav. Åtgärderna läggs på hyran som avskrivningar, vilket innebär att hyrorna för de äldre parklekarna kommer att öka. Fastighetskontoret avser att göra en större investering i Gustav Adolf, Humlegården samt Tessinparken där renovering ska ske av tak, fasad och fönster. Invändigt kommer visst underhåll ske och det är förskoleavdelningen som bär underhållskostnaderna utan tillägg på hyran. Underhålls- och upprustningsåtgärder har ägt rum i Tessinparkens och Gustav Adolfs parklekar under 2022. Övergripande underhållsåtgärder planeras att genomföras i Humlegårdens parklek under 2023.

Förskolor

Antalet barn boende i Östermalms stadsdelsområde beräknas enligt befolkningsprognosen att minska från juni 2021 till och med 2025. Därefter väntas en ökning ske som medför att antalet barn i princip återgår till samma nivå som 2020. En geografisk förskjutning förväntas avseende behovet av förskoleplatser fram till och med 2030, från cityområdena mot Hjorthagen-Värtahamnen. Behovet av förskoleplatser kommer att öka i de planerade nya områdena i området Hjorthagen-Värtahamnen, medan behovet minskar i flera av områdena närmare city. Utvecklingen av antalet barn i relation till förskolelokaler behöver fortsatt följas för att undvika överkapacitet i de olika områdena inom stadsdelen. Även ändrade förutsättningar kopplade till samhällsekonomi påverkar utvecklingen. Under året har nämnden fattat beslut om att avveckla förskolan Fontänen under andra halvan av 2023.

Lokalförändringar 2022

- Hemtjänstverksamhet flyttade 2022-03 från Sandelsgatan 6 till en ombyggd lokal (tidigare förskola) på Olaus Petri g 6. Lokalen vid Sandelsgatan är uppsagd och förhandlingar/planering pågår löpande för att återlämna lokalen i förtid till fastighetsägaren.
- Digicenter flyttade 2022-03 in på RIO, Sandhamnsgatan 8.
- Studieförbundet Vuxenskolan flyttade 2022-08 in i lokaler på Sandhamnsgatan 8.
- Administrativ verksamhet inom förskola flyttade 2022-05 in i ombyggd lokal (tidigare förskola) på Olaus Petri gata 6.
- Tidigare förskolelokal Tegelludden, Sandhamnsgatan 47, som nyttjats för administrativ verksamhet inom förskola avvecklades och lokalen återgick till fastighetsägaren 2022-06.
- Avveckling av verksamheten vid Hjorthagens gård, Skogsvaktargatan 11, under våren 2022. Lokalen är uppsagd och återlämnas till fastighetskontoret 2023-03-31.
- Verksamhetsstart av nytt aktivitetscenter i Hjorthagen 2022-08.

Inköp och upphandling

Under året har upphandlingar avseende hemtjänst natt och larm, matlådor till hemtjänsten samt måltidstjänster för särskilda boende genomförts. Därtill har lokala direktupphandlingar och avtalsförlängningar genomförts. Förvaltningen har också varit testpilot för den nya mobilanpassade inköpsappen.

Förvaltningen har deltagit i stadens nätverk för upphandlare. Nätverket, som syftar till att

främja informationsbyte mellan stadsdelar och fackförvaltningar, har bidragit positivt till arbetet kring upphandling.

Ett arbete med att upphandla bemanning av legitimerade sjuksköterskor och undersköterskor har pågått under året. Mot bakgrund av utmaningar i tidigare avtal har fokus varit prissättning i upphandlingen. Ett nytt avtal ska vara på plats under 2023.

Arbetsätt och goda exempel

Förvaltningen har tillsammans med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning deltagit som testverksamhet i SLK-IT:s införandeprojekt Säkra digitala möten och genomprojektet Trygg senior har mervärdet av gemensamma videomöten mellan kund och medarbetare utforskats. Arbetet har bland annat omfattat informationssäkerhetsklassning och dataskyddsfrågor.

Agenda 2030 och jämställdhetsanalys

Arbetet för att nå verksamhetsmålet bidrar till flera av de globala målen, däribland mål 8, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, mål 12 Hållbar konsumtion och produktion samt mål 5, Jämställdhet. Förvaltningens jämställdhetsindex visar att andelen jämställda yrkesgrupper är 14 procent, vilket är något lägre än medianen för andra stadsdelar i landet. Andel chefer som är kvinnor i förhållande till andel anställda kvinnor är 1,09. För att förvaltningen ska vara en helt jämställd organisation behöver andel män som är chefer öka med fyra stycken. Förvaltningens ledningsgrupp består av 57 procent kvinnor, vilket innebär att förvaltningen har en jämställd struktur i den högsta ledningen.

Förvaltningen arbetar för en jämnare könsfördelning genom fördomsfri och kompetensbaserad rekrytering och har som målsättning att anställa den bäst lämpade kandidaten. Utöver detta krävs ett arbete med att attrahera fler män att söka våra chefstjänster.

Jämställdhetsindex visar att kvinnor har högre sjukfrånvaro och att män i högre grad arbetar deltid, vilket är två faktum som gällt under flera år och speglar samhället i stort. Förvaltningen bedömer att det samlade arbetet för att uppnå nämndmålet om att vara en attraktiv arbetsgivare, där chefer och medarbetare tillsammans skapar en god arbetsmiljö, bidrar till ökad jämställdhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	82	83	82	81	82	83	2022
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	2,56 %			2,41 %	2,9 %	Tas fram av nämnd	VB 2022
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %	100 %	93 %	2022
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %			100 %	100 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Index Bra arbetsgivare	78			75	80	84	2022
Analys Index Bra arbetsgivare är 78, vilket innebär en ökning med 3 indexpunkter jämfört med 2021. Det ligger en indexpunkt lägre jämfört med samtliga stadsdelar i staden. Index Bra arbetsgivare består av tre delindex. Den mest positiva förändringen från 2021 är delindex Jämställdhet som ökat med 8 indexpunkter. För att öka jämställdhetsindex ytterligare behöver förvaltningen fortsätta arbetet med kompetensbaserad rekrytering samt attrahera fler män till våra anställningar samt chefspositioner. I jämställdhetsindexet ingår även skillnaden mellan män och kvinnor gällande heltidsanställning och långtidssjukfrånvaro 15 dagar och mer. Delindex Attraktiv arbetsgivare samt Rekommendera arbetsplatsen ligger på samma nivå som förra året och Attraktiv arbetsgivare ligger 1 indexpunkt lägre än övriga stadsdelar medans index Rekommendera arbetsplatsen ligger 2 indexpunkter högre. Ett fortsatt fokus på att sänka sjukfrånvaron och för en god arbetsmiljö kan påverka värdet positivt.							
   Sjukfrånvaro	8,1 %	4,8 %	8,6 %	7,8 %	7,9 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
Analys Sjukfrånvaron har sjunkit under året men ökat på förvaltningen de senaste månaderna i takt med ökad smittspridning i samhället.							
   Sjukfrånvaro dag 1-14	3,6 %	3 %	3,7 %	3,39 %	3,4 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
Analys Kortidssjukfrånvaron ligger kvar på samma nivå som ett år tillbaka. Att stanna hemma vid minsta symtom gäller fortfarande och påverkar utfallet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens pilotprojekt för effektiva arbetssätt vid webbpublicering på hemsidor i syfte att säkerställa kvalitet och efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter samt effektivisera stadens kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna analysera stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsbehov och samordna kompetensutvecklingen för personal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 3.2.1 Nämnden är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare tillsammans skapar en god arbetsmiljö

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Erbjudna heltid till medarbetare med ofrivillig deltid utifrån verksamhetens behov.
- Utredda och prova nya arbetssätt för att bemanna verksamheterna.

- Delta i den partsgemensammaarbetsgruppen gällande trygga anställningar.
- Systematiskt arbeta med att utveckla friskfaktorer på samtliga arbetsplatser
- Öka chefers, skyddsombuds och hälsocoachers kunskap om friskfaktorer.
- Löpande göra uppföljning och analys av utvecklingen av sjukfrånvaron.
- Riktad insatser till enheter som har hög sjukfrånvaro och eller personalomsättning.
- Öka chefers och skyddsombuds kompetens gällande systematiskt arbetsmiljöarbete, organisatorisk och social arbetsmiljö samt aktiva åtgärder mot diskriminering.
- Uppdatera rutin gällande hot och våld.
- Erbjuder chefer utbildning i fördomsfri- och kompetensbaserad rekrytering.
- Vidareutveckla planen för ett stärkt arbetsgivarvarumärke.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där andelen medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ökar. Medarbetarna känner delaktighet och engagemang, vilket visar sig i att aktivt medskapande index ökar. Cheferna har goda förutsättningar att genomföra och vidareutvecklas inom sina uppdrag vilket bidrar till att ledarskapsindex fortsatt ligger på en hög nivå. Förvaltningen arbetar systematiskt med att förebygga diskriminering, kränkande särbehandling, hot och våld. Om någon medarbetare utsatts har åtgärder vidtagits och ett långsiktigt stöd erbjudits. Sjukfrånvaron ligger på en sund nivå.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms delvis vara uppfyllt, med hänvisning till nedanstående indikatorer och aktiviteter. Se analys under indikatorerna och kommentarer under aktiviteterna nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Ledarskapsindex	81	83	80	80	80		2022
 ♀ Medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats (procentuellt index)	74	76	74	74	75		2022
Analys							
Årets mål nås delvis. Resultatet är samma som året innan och som stadens genomsnitt. Då resultaten varierar mellan olika arbetsplatser behöver ytterligare analys ske på enhets- och avdelningsnivå.							
 ♀ Medarbetare som vet var de ska vända sig om de upplever sig utsatta för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. (Procentuellt index)	89	90	88	87	90		2022
Analys							
Årsmålet uppnås delvis. Resultatet har ökat med två procentenheter jämfört med föregående år. Arbetet med att göra rutinen känd fortsätter liksom arbetet med att utveckla introduktionen som inkluderar arbetsmiljö och aktiva åtgärder för lika							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
rättigheter och möjligheter samt diskriminering.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Alla enheter ska kartlägga och bedöma risker för att förebygga hot och våld.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Vid den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet har 85 procent svarat att de har undersökt risker för hot och våld samt 11 procent delvis. Ett APT-material och mall för riskbedömning har tagits fram som stöd.			
✓ Erbjudna fördjupad verksamhetsspecifik utbildning i det systematiska arbetsmiljöarbetet, hot och våld, OSA inklusive aktiva åtgärder.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys En fördjupad utbildning i organisatorisk och social arbetsmiljö med arbetsbelastning och arbetstid har genomförts. I den grundläggande arbetsmiljöutbildningen som genomförts två gånger under året ingår bland annat hot och våld, frisk- och riskfaktorer och fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö samt aktiva åtgärder. Chefer har erbjudits individuellt stöd vid behov istället för de planerade fördjupningsutbildningarna.			
✓ Implementera stadens chefsprofil	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningen arbetar med ledarskap utifrån stadens chefsprofil. Chefsprofilen har lyfts upp och kommer fortsättningsvis också lyftas upp i chefsforum. Chefsprofilen används som skallkrav i chefsrekryteringar.			
✓ Kartlägga och analysera hur förvaltningen kan stärka medarbetarskapet	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningen har under 2022 haft fokus på medarbetarskap genom bland annat en föreläsning av Stefan Söderfjäll på temat ledarskap och medarbetarskap. Alla chefer har även läst boken "en liten bok om medarbetarskap" och haft diskussioner om denna tillsammans i chefsforum.			
✓ Säkerställa att samtliga medarbetare har god kännedom om rutin om kränkande särbehandling och trakasserier genom att utveckla introduktionen.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys I förvaltningens övergripande digitala introduktion ingår ett avsnitt om kränkande särbehandling och trakasserier som alla nya medarbetare uppmuntras att genomgå. I årshjulet för arbetsplatsträff finns även en genomgång av rutinerna med som en punkt.			
✓ Ta fram en strategi för att stärka kommunikationen i sociala medier och därigenom stärka arbetsgivarvarumärket	2022-01-01	2022-12-31	
Analys HR-enheten och kommunikatörerna har tagit fram en gemensamma plan för ett stärkt arbetsgivarvarumärke. Planen innehåller aktiviteter kopplade till sociala medier och intern kommunikation i syfte att tydliggöra karriärvägar, studenterbjudanden samt öka kunskapen om olika befattningar som finns inom förvaltningen.			
✓ Undersöka möjligheten att inrätta en karriärtjänst per förskoleområde.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys PAS har svarat att en enskild stadsdel inte kan inrätta särskilda karriärtjänster.			
✓ Utveckling av introduktionen genom att inkludera verksamheternas introduktion i digitala arbetsverktyg.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen har uppmuntrat och stöttat enheter i framtagandet av enhetsspecifika introduktioner i det digitala verktyget utbildningsplattformen.			
 Öka kunskaperna om kompetensbaserad rekrytering genom uppföljning och utbildning för cheferna.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys För att stärka chefernas kompetens i fördomsfri- och kompetensbaserad rekrytering erbjuds årligen en grundutbildning. Förvaltningen granskar och följer kontinuerligt upp annonser i syfte att säkerställa att kompetensbaserad rekrytering som metod används.			

Nämndmål: 3.2.2 Nämndens verksamheter är effektiva, innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Arbeta kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheten.
- Använda konsulttjänster endast då det är det mest kostnadseffektiva alternativet.
- Med utgångspunkt i stadens fastighets- och lokalpolicy verka för en kostnadseffektiv och ändamålsenlig lokalanvändning för att frigöra lokaler för annan användning, förhyrning eller avveckling.
- Bidra med kompetens i centrala upphandlingar.
- Fortsätta delta i det stadsgemensamma projektet Vinst och upphandlings- och avtalssystemet Kommers.
- Bidra i stadens arbete med kategoristyrning inför upphandlingar genom medverkan med kompetens i kategoristyrningsteam.
- Fortsätta delta i stadens upphandling av en ny Skolplattform.
- Utveckla användandet av digitala verktyg och välfärdsteknik inom funktionshinderomsorgen.
- Säkerställa att boende i bostäder med särskild service har tillgång till datorutrustning och bredband med tillräcklig bandbredd för att möjliggöra videosamtal.
- Vidareutveckla stöd för äldre vuxnas användande av digitala produkter genom DigiCenter, digital fixartjänst och projektet Trygg senior.
- Utifrån behovskartläggning höja den digitala kompetensen inom äldreomsorgens verksamheter.
- Inom ramen för DigiCenter och Trygg senior involvera äldre vuxna i utformandet av insatser och produkter.

Förväntat resultat

Arbetet med informationssäkerhet bedrivs på ett systematiskt och riskbaserat sätt. Äldre vuxna ges möjlighet att medverka i utformningen av insatser, arbetsätt och produkter kopplade till digitalisering och får vid behov stöd för att använda digitala verktyg. Äldreomsorgen har kunskap om verksamheternas digitala kompetens och har påbörjat utbildningsinsatser riktat till medarbetare. Ökade kunskaper om digitala verktyg hos

medarbetarna i socialtjänstens utförarverksamheter möjliggör stärkt stöd till brukarna. I upphandlingsprocessen av den nya Skolplattformen bidrar förskoleavdelningen gällande behov, kommunikation med olika målgrupper samt planering av implementeringen.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppfyllt med hänvisning till nedanstående aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stärka kompetens om digitala verktyg hos medarbetare i utförarverksamheterna inom socialtjänsten i syfte att ge digitalt stöd till brukare.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Medarbetarna har erbjudits kompetensutveckling avseende olika digitala verktyg och hjälpmedel i syfte att, vid behov och utifrån den enskildes önskan, kunna vara ett stöd för de boende.			
✓ Undersöka förutsättningarna för att bredda målgruppen för en digital fixartjänst att även omfatta personer med funktionsnedsättning med målet att inrätta en sådan tjänst under 2022.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Målgruppen för nämndens IT-stödjare (tidigare kallad digital fixartjänst) breddades under hösten att också omfatta personer med funktionsnedsättning.			
! Upprätta och implementera lokal informationssäkerhetsanvisning	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Aktiviteten kommer att slutföras under första kvartalet 2023.			
✓ Utöka den digitala fixartjänsten inom äldreomsorgen för att svara mot behov och önskemål.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Se text under 3.2.			
✓ Vidareutveckla DigiCenter för seniorer och i samverkan med Enskede- Årsta- Vantörs stadsdelsnämnd stödja och driva arbete med digitalisering och välfärdsteknik.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Se text under 3.2.			

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse 2022	Bokslut 2021	Avvikelse 2021
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1626,3	1588,3	38,0	1500,7	35,5
Kostnader (+)	1830,4	1810,4	20,0	1713,4	35,5
Intäkter (-)	204,1	222,1	18,0	212,7	0
Avvikelse före resultatdispositioner			38,0		35,5

Resultatenheterna överskott från 2021 (+)			20,2		16,1
Resultatenheterna överskott till 2023 (-)			24,1		20,2
Avvikelse efter resultatdispositioner			34,1		31,4

Nämndens resultat för året är ett överskott om 38,0 mnkr. Budgeten var netto 90,1 mnkr högre än för 2021. Med hänsyn till resultatenheternas resultat uppgår överskottet till 34,1 mnkr.

Utfallet för kostnader för 2022 uppgår till 1810,4 mnkr och för intäkter till 222,1 mnkr, netto 1588,3 mnkr. Utfallet är netto 87,6 mnkr högre än för 2021.

Nämnden prognostiserade överskott, 7,0 mnkr, redan i tertialrapport 1 som till tertialrapport 2 ökade till 19,9 mnkr. Antal platser på vård- och omsorgsboende har fluktuerat under året vilket varit en osäkerhetsfaktor i prognoser. Antal bidragshushåll har minskat från redan låga nivåer. Antal förskolebarn har minskat något i jämförelse med 2021 men varit fler än prognostiserat. Utifrån prognos om överskott i tertialrapport 2 satsades extra underhållsåtgärder inom verksamhetsområde stadsmiljö. Avvikelser kommenteras nedan under respektive verksamhet.

Budgeten för investeringar uppgick till 33,0 mnkr och utfallet till 23,7 mnkr, vilket ger ett överskott om 9,3 mnkr. Huvudsakliga orsaken till överskottet avser klimatanpassningsåtgärder i Humlegården samt förseningar i tre parkinvesteringar. Nämnden begär i ärendet ombudgetering för dessa till 2023. Avvikelser kommenteras nedan under Investeringar.

Mnkr	Budget (kostnader +)	Budget (intäkter -)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2022 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar
Nämnd och administration	54,9	0,7	54,2	46,5	46,5	7,7	7,2
Individ- och familjeomsorg	119,5	21,6	97,9	94,0	94,0	3,9	8,3
varav barn och ungdom	59,6	7,6	52,0	50,8	50,8	1,2	5,4
varav vuxen	20,0	0,8	19,2	19,7	19,7	-0,5	0,0
varav socialpsykiatri	34,2	8,2	26,0	25,3	25,3	0,7	-0,2
varav nyanlända	5,7	5,0	0,7	-1,8	-1,8	2,5	3,2
Stadsmiljöverksamhet	23,3	0,0	23,3	22,9	22,9	0,4	-1,7
avskrivningar	11,6	0,0	11,6	11,2	11,2	0,4	-2,1
internräntor	0,5	0,0	0,5	0,5	0,5	0,0	-0,1
Förskoleverksamhet	349,3	37,6	311,7	305,9	308,8	2,9	1,6

Äldreomsorg	946,9	102,3	862,6	850,8	850,8	11,8	16,1
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	219,2	7,2	212,0	211,5	211,5	0,5	2,8
Barn, kultur och fritid	17,9	0,5	17,4	15,4	16,4	1,0	0,3
Arbetsmarknads-åtgärder	18,6	13,1	5,5	4,8	4,8	0,7	-0,2
Ekonomiskt bistånd	50,7	21,1	29,6	24,7	24,7	4,9	-0,8
varav handläggare	30,2	20,3	9,9	9,6	9,6	0,3	-0,1
Övrig verksamhet							
Totalt	1830,4	204,1	1626,3	1588,3	1592,2	34,1	31,4

Kommentarer per verksamhetsområde

Nämnd och förvaltningsadministration

Utfall jämfört med budget

Nämnd och förvaltningsadministration redovisar ett överskott för året om netto 7,7 mnkr. Budgeten uppgick till 54,9 mnkr för kostnader och 0,7 mnkr för intäkter, netto 54,2 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 48,0 mnkr och för intäkter till 1,5 mnkr, netto 46,5 mnkr. Överskottet beror huvudsakligen på att nämnden erhållit extra medel för miljösamordnare, platssamverkan som redan varit budgeterat samt vakanser och ökade intäkter avser intäkter för trygghetsarbete.

Utfall jämfört med prognos

Prognostiserad avvikelse, mnkr			
T1	T2	nov	Bokslut
0,0	6,5	7,0	7,7

Överskottet överensstämmer väl med årets senare prognoser. Central upphandlingar av utrustning, kommunikationsradioapparater (RAKEL) och reservaggregat, till de två lokaler som utsetts till stadsdelens trygghetspunkter är försenad vilket bidragit till prognosavvikelse mellan november och bokslut.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgick till 48,0 mnkr och intäkterna till 1,5 mnkr. Motsvarande för 2021 var 46,9 mnkr och 1,2 mnkr.

Personalkostnaderna uppgick till 28,3 mnkr. Motsvarande 2021 var 28,9 mnkr. Antal årsarbetare har minskat från 35,25 till 34,25. Lönerörelsen motsvarade en ökning om 2,55%.

Individ och familjeomsorg

Utfall jämfört med budget

Individ- och familjeomsorg, IoF, redovisar ett samlat nettoöverskott om 3,9 mnkr där IoF barn och ungdom visar överskott om 1,2 mnkr, IoF vuxna visar underskott om 0,5 mnkr, socialpsykiatri överskott om 0,7 mnkr och nyanlända överskott om 2,5 mnkr.

Budgeten uppgick till 119,5 mnkr för kostnader och 21,6 mnkr för intäkter, netto 97,9 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 118,2 mnkr och för intäkter till 24,1 mnkr, netto 94,0 mnkr.

Avvikelse mot budget IoF barn och ungdom avser främst lägre kostnader pga vakanser, samt högre intäkter i form av skolersättning.

Avvikelse mot budget flyktingmottagning avser främst oförbrukade medel för nyanlända ungdomar.

Avvikelse mot budget för vuxnenheten och socialpsykiatri avser främst högre respektive lägre vårdkostnader.

Budget för den del av ungdomsmottagningen som är kommunövergripande uppgick till 2,7 mnkr och nettokostnaderna uppgick till 2,7 mnkr.

Utfall jämfört med prognos

Prognostiserad avvikelse, mnkr			
T1	T2	nov	Bokslut
0,0	2,0	2,5	3,9

Avvikelse mot årets senare prognoser beror främst på svårigheter att prognostisera kostnader och statsbidrag för ensamkommande ungdomar samt vakanser.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgick till 118,2 mnkr och intäkterna till 24,1 mnkr. Motsvarande för 2021 var 108,4 mnkr och 27,1 mnkr. Ökade kostnader beror främst på ökade vårdkostnader. Minskade intäkter beror till stor del på lägre statsbidrag för ensamkommande ungdomar på grund av färre ungdomar. Från och med 2021 redovisas fältverksamheten under IoF och nettokostnaderna uppgick till 2,8 mnkr.

Personalkostnaderna uppgick till 55,3 mnkr. Motsvarande 2021 var 50,5 mnkr. Ökningen avser främst högre bemanning inom IoF barn och ungdom.

Entreprenadkostnader och köp av verksamhet uppgick till 43,3 mnkr, vilket är en ökning med 4,4 mnkr mot fjolårets 39,0 mnkr, och avser huvudsakligen ökade vårdkostnader inom IoF barn och ungdom samt IoF vuxna.

Lokalkostnader uppgick till 11,8 mnkr, vilket är en minskning med 0,4 mnkr mot 2021. 3,1 mnkr av dessa avser ungdomsmottagningen där nämnden erhåller ersättning från Region Stockholm.

Intäkter har minskat totalt med 3,1 mnkr och uppgick till 24,1 mnkr. Minskningen avser främst minskat statsbidrag från Migrationsverket på grund av färre ensamkommande

ungdomar.

Stadsmiljö

Utfall jämfört med budget

Stadsmiljö redovisar ett överskott för året om netto 0,8 mnkr. Budgeten uppgick till 35,4 mnkr för kostnader och 0 mnkr för intäkter, netto 35,4 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 35,0 mnkr och för intäkter till 0,4 mnkr, netto 34,6 mnkr. Överskottet avser lägre kapitalkostnader mot budgeterat och förklaras av att projekt färdigställdes senare än planerat, samt vakant tjänst. Intäkten om 0,4 mnkr avser aktiverat investeringsbidrag från tidigare års trädplantering i Tessinparken.

Utfall jämfört med prognos

Prognostiserad avvikelse, mnkr			
T1	T2	nov	Bokslut
0,0	-0,6	0,5	0,8

Prognosen per november avviker marginellt mot helårsutfall. Prognosen justerades jämfört mot prognos i T2 då investeringsprojekt förskjutits i tid.

Kostnads- och intäktsutveckling

Projekt "minnesplats Avicii" budgeterades till 1,5 mnkr och utfallet för året uppgick till 1,4 mnkr. Med beaktan av kostnader om 0,1 mnkr som upparbetades under 2021 avslutades projektet med budget i balans. Extra beviljade insatser för slyröjning prognostiserades till 1,0 mnkr och utfallet upparbetades till 1,0 mnkr och höll sig inom budget. Stadsdelen beviljades budgetjustering i T2 med 1,8 mnkr för illegala bosättningar. Utfallet för året uppgick till 2,1 mnkr, en kostnadsökning om 0,3 mnkr mot budgeterat. Lägre kapitalkostnader inklusive aktiverade investeringsbidrag samt vakans under året utgör ett samlat överskott om 0,8 mnkr.

Förskoleverksamhet

Utfall jämfört med budget

Förskoleverksamhet redovisar ett överskott för året om netto 5,8 mnkr och efter resultatdisposition om 2,9 mnkr ett överskott om 2,9 mnkr. Budgeten uppgick till 349,3 mnkr för kostnader och 37,6 mnkr för intäkter, netto 311,7 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 345,1 mnkr och för intäkter till 39,2 mnkr, netto 305,9 mnkr. Förskoleverksamhetens överskott beror bland annat på att nämnden kunnat avveckla en lokal tidigare än beräknat. Överskottet förklaras även av högre barnantal mot planerad budget samt överskott inom resultatenheter där maxgräns för resultatöverföring uppnåts.

Resultatenheternas överskott förklaras av statsbidrag för sjuklönekostnader i samband med covid 19 och statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder, där planerade satsningar inte fått helårseffekt.

Utfall jämfört med prognos

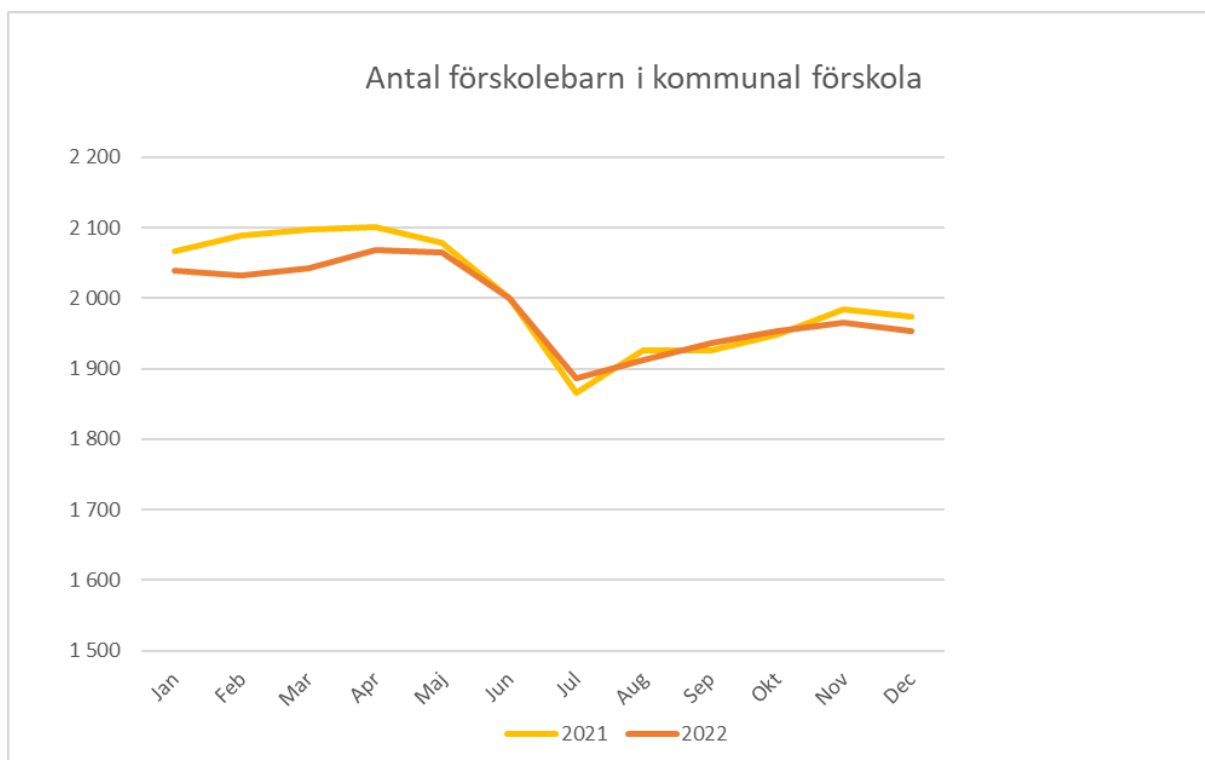
Prognostiserad avvikelse, mnkr			
T1	T2	nov	Bokslut
0,0	1,3	2,2	2,9

Utfallet stämmer väl med årets senare prognoser. Avvikelsen mot prognos förklaras av ett något högre överskott inom resultatenhet där maxgräns för resultatöverföring redan uppnåtts.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgår till 345,1 mnkr och intäkterna till 39,2 mnkr, netto 305,9 mnkr. Motsvarande för 2021 var 336,6 mnkr, 34 mnkr, netto 302,3 mnkr.

Antalet inskrivna barn i kommunal förskoleverksamhet har under året i genomsnitt varit 1988, vilket är en minskning med 17 barn från 2021, dock en mindre minskning är väntat. Andel barn i kommunal verksamhet utgjorde 56,1 procent av det totala antalet barn i förskoleverksamhet i stadsdelen, vilket är en ökning från 2021 då motsvarande siffra var 55,6 procent. I genomsnitt var det totalt 3547 barn i de kommunala och fristående förskolorna i stadsdelen.

Kostnaderna utgörs huvudsakligen av personalkostnader. De uppgick till 239,2 mnkr vilket motsvarar 69,3 procent av bruttokostnaderna, 70,3 procent 2021. Motsvarande kostnader 2021 var 236,6 mnkr. Antal årsarbetare uppgick för året till 515,3 en ökning från 501,5 föregående år. Ökningen av årsarbetare förklaras av verksamhetens arbete med att nå målvärdet om 4,9 barn per anställd. Utfallet för lönerörelsen uppgick till 1,5 procent inom Kommunals avtalsområde och 1,95 procent för övriga.

Lokalkostnader uppgick till 71,1 mnkr, en ökning med 1,0 mnkr jämfört med 2021. Ökningen avser indexering av hyror samt prisökningar för drift och underhåll. Verksamheten har under året avvecklat en lokal vilket har minskat kostnadsökningen. Hyreskostnader per barn motsvarar 30,2 tkr, en ökning med 1,5 procent, 29,7 tkr 2021.

Intäkterna uppgick till 39,2 mnkr, vilket är högre än 2021 då de uppgick till 34 mnkr. Intäktsökningen förklaras främst av det nytillkomna riktade statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskola.

Äldreomsorg

Utfall jämfört med budget

Äldreomsorgen redovisar ett nettoöverskott om 11,8 mnkr, efter resultatdisposition om 0,0 mnkr, vilket ger ett överskott om 11,8 mnkr. Budget uppgår till 964,9 mnkr för kostnader och 102,3 mnkr för intäkter, netto 862,6 mnkr. Utfall för kostnader uppgick till 965,0 mnkr och för intäkter till 114,2 mnkr, netto 850,8 mnkr. Överskottet beror huvudsakligen på mer intäkter för bidrag och ersättningar än budgeterat.

Utfall jämfört med prognos

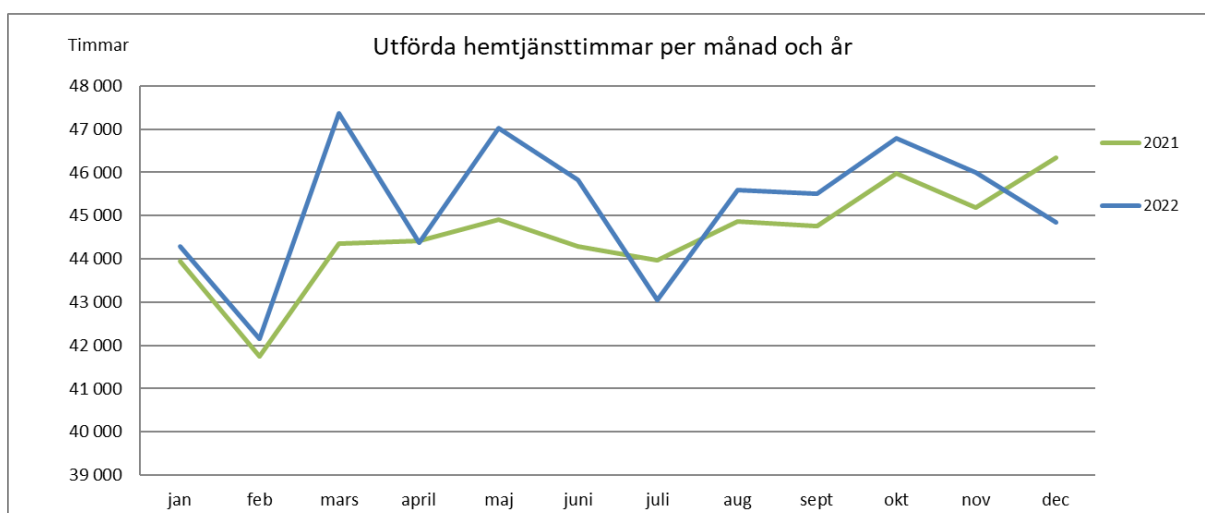
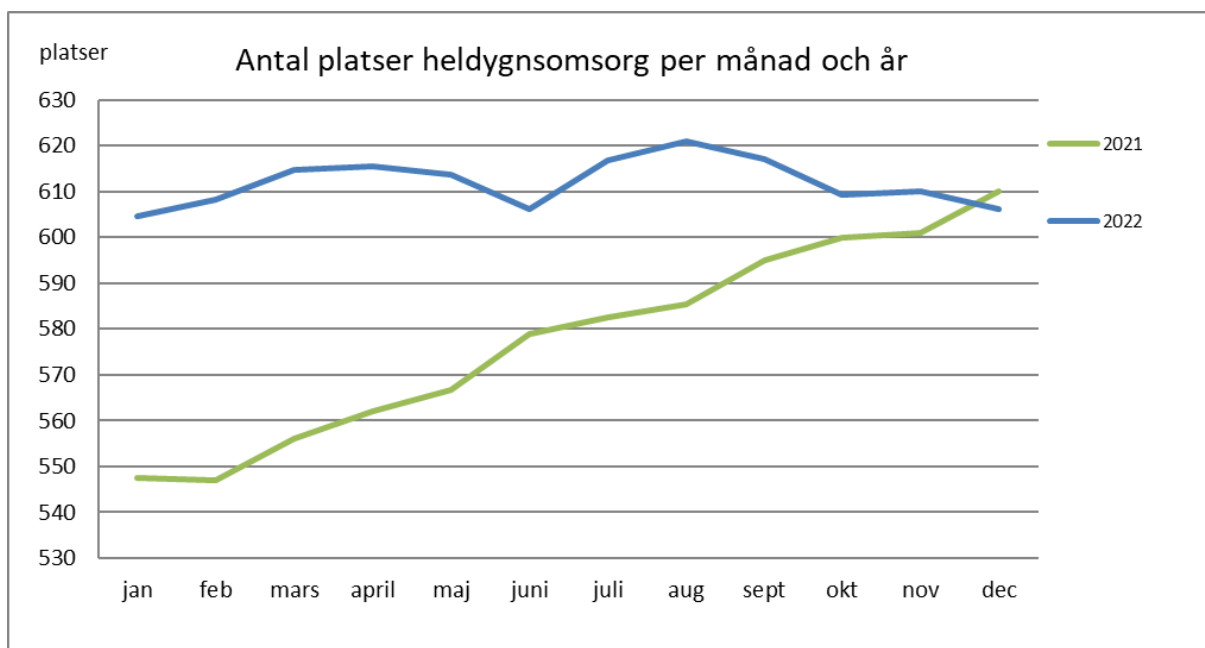
Prognostiserad avvikelse, mnkr			
T1	T2	nov	Bokslut
7,0	10,0	7,0	11,8

Avvikelsen jämfört med november är 3,8 mnkr högre överskott och det högre utfallet beror på högre försiktighet i novemberprognos på ökad efterfrågan av hemtjänst och vård- och omsorgsboendeplatser.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnader för 2022 uppgick till 965,0 mnkr och för intäkter till 114,2 mnkr, netto 850,8 mnkr. Motsvarande för 2021 var kostnader 907,2 mnkr och intäkter 106,9 mnkr, netto 801,5 mnkr. Kostnader har ökat med 6,4 procent och intäkter har ökat med 6,8 procent.

Faktorer som påverkar kostnadsutvecklingen är framför allt ökat behov av äldreomsorg samt även prishöjning med i snitt med 2,7 procent. Antal platser på vård- och omsorgsboenden uppgår i snitt till 612 platser per månad. Snittet för år 2021 var 578 platser. Antal platser inom vård och omsorgsboenden har ökat med 5,9 procent. Utförda hemtjänsttimmar uppgår i snitt till 45 236 timmar per månad, vilket är en ökning med 1,1 procent jämfört med snittet för utförda timmar 2021 som i snitt var 44 562 timmar per månad. Det är i snitt fler unika kunder med hemtjänst 2022. 1 385 unika hemtjänstkunder för 2022 jämfört med 1 339 för 2021.

Kostnader för inhyrd personal har under 2022 uppgått till 3,0 mnkr, motsvarande siffra för 2021 var 2,9 mnkr. Kostnader för timanställningar exklusive personalförsäkring uppgår till 12,5 mnkr mot 19,9 mnkr 2021, en minskning med 37,2 procent.

Fler har flyttat in på vård och omsorgsboenden under 2022. Detta har medfört att kostnader för vård och omsorgsplatser ökat. Kostnaden för vård- och omsorgsboenden uppgick till 566,6 mnkr (520,9 mnkr år 2021). Med prisökning inräknat om 3,0 procent har kostnaden ökat med 45,7 mnkr eller 8,8 procent.

Intäkterna för äldreomsorgen under 2022 uppgick till 114,2 mnkr (106,9 mnkr år 2021). Intäkterna har ökat med 7,3 mnkr eller 6,8 procent totalt. Intäktsökningen beror till största del av prisjustering och ökat antal brukare som betalar omsorgsavgift.

Antal årsarbetare per den sista december uppgick till 327, vilket är en ökning med 10 personer

eller 3,2 procent jämfört med 2021.

Personalkostnaderna uppgår till 197,6 mnkr (204,0 mnkr år 2021). Varav uppbokade retroaktiva lönekostnader (timlöner, ob, övertid) är 2,9 mnkr inklusive personalförsäkring som kommer betalas ut under 2023.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Utfall jämfört med budget

Verksamhetsområdet redovisar ett nettoöverskott om 0,5 mnkr. Budgeten uppgick till 219,2 mnkr för kostnader och 7,2 mnkr för intäkter, netto 212,0 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 219,4 mnkr och för intäkter till 7,9 mnkr, netto 211,5 mnkr.

Avvikelse mot budget avser främst lägre externa intäkter.

De egna utförarna, bestående av tre LSS gruppboenden och en LSS serviceboende, visar totalt ett överskott som främst avser Husarens serviceboende.

Utfall jämfört med prognos

Prognostiserad avvikelse, mnkr			
T1	T2	nov	Bokslut
-2,5	-3,0	-1,0	0,5

Utfallet stämmer väl med årets senaste prognoser.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgick till

Entreprenadkostnader och köp av verksamhet uppgick till 140,7 mnkr, en ökning med 16,6 mnkr som främst avser högre vårdkostnader för vuxenboende, dagverksamhet samt personlig assistans. Antal brukare har totalt ökat från 284, augusti 2021, till 301, augusti 2022, där ökningen främst finns inom vuxenboende.

Kostnader för turbundna resor uppgick till 11,2 mnkr, en ökning med 1,2 mnkr.

Lokalkostnader uppgick till 7,9 mnkr, en knapp minskning från 8,0 mnkr 2021.

Barn, kultur och fritid

Utfall jämfört med budget

Barn, kultur och fritid redovisar ett överskott för året om netto 2,0 mnkr och efter resultatdisposition om 1,0 mnkr ett överskott om 1,0 mnkr. Budgeten uppgick till 17,9 mnkr för kostnader och 0,5 mnkr för intäkter, netto 17,4 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 16,5 mnkr och för intäkter till 1,1 mnkr, netto 15,4 mnkr. Avvikelse för kostnader beror främst på vakanser. Avvikelse för intäkter avser kolloverksamhet, sjuklöner, preventionsarbete och återbetalning av föreningsstöd.

Utfall jämfört med prognos

Prognostiserad avvikelse, mnkr			
T1	T2	nov	Bokslut
0,0	0,2	0,2	1,0

Utfallet avviker endast marginellt mot årets prognoser.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgår till 16,5 mnkr och intäkterna till 1,1 mnkr. Motsvarande för 2021 var för kostnader 15,3 mnkr och för intäkter 0,9 mnkr.

Under året tilldelades nämnden 1 mnkr för sommarcenter för ukrainska ungdomar. Av dessa medel har 856 tkr använts, 144 tkr har bokats upp och kommer att återbetalas 2023.

Antal årsarbetare uppgick till 14,9, motsvarande siffra 2021 var 15,4. Utfallet för lönerörelsen uppgick till 1,7 procent för Kommunals avtalsområde och 2,38 procent för övriga avtalsområden. Personalkostnaderna uppgick till 8,7 mnkr, en knapp minskning från föregående år. Entreprenadkostnader och köp av verksamhet uppgick till 3,7 mnkr, en ökning med 0,9 mnkr.

Kostnaden för föreningsstöd uppgår till 1,5 mnkr, vilket är samma som föregående år

Arbetsmarknadsåtgärder

Utfall jämfört med budget

Verksamhetsområdet redovisar nettoöverskott om 0,7 mnkr. Budgeten uppgick till 18,6 mnkr för kostnader och 13,1 mnkr för intäkter, netto 5,5 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 17,4 mnkr och för intäkter till 12,6 mnkr, netto 4,8 mnkr. Överskottet återfinns inom insatser för feriearbeten, OSA samt visstidsanställningar.

Utfall jämfört med prognos

Prognostiserad avvikelse, mnkr			
T1	T2	nov	Bokslut
0,0	0,0	0,3	0,7

Utfallet ligger nära prognos.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgick till 17,4 mnkr och intäkterna till 12,6 mnkr. Motsvarande för 2021 var 17,2 mnkr och 12,1 mnkr. Ökning av kostnader och intäkter beror främst på färre vakanser mot föregående år.

Ekonomiskt bistånd

Utfall jämfört med budget

Verksamhetsområdet redovisar nettoöverskott om 4,9 mnkr. Budgeten uppgick till 50,7 mnkr för kostnader och 21,1 mnkr för intäkter, netto 29,6 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 45,8 mnkr och för intäkter till 21,2 mnkr, netto 24,7 mnkr. Överskott om 4,6 mnkr avser lägre kostnader för utbetalt försörjningsstöd samt 0,3 avser lägre handläggningskostnader.

Utfall jämfört med prognos

Prognostiserad avvikelse, mnkr			
T1	T2	nov	Bokslut
2,5	3,5	5,0	4,9

Utfallet stämmer väl med årets senare prognoser.

Kostnads- och intäktsutveckling

Handläggningen av försörjningsstöd samfinansieras av tre förvaltningar – Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm.

Kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd uppgick till 15,7 mnkr, vilket är en minskning med 2,9 mnkr mot föregående år. Kostnaderna för den gemensamma handläggningen uppgick till 28,3 mnkr och intäkterna till 19,9 mnkr. Motsvarande för 2021 var 29,2 mnkr och 20,7 mnkr. Östermalms nettokostnad för handläggning uppgick till 9,6 mnkr. Intäkter har ökat med totalt 0,3 mnkr och intäkterna från Norrmalm och Kungsholmen för den gemensamma handläggningen har minskat med 1 mnkr. Personalkostnader har minskat med 2,2 mnkr och uppgick till 22,1 mnkr, kostnader för konsulter har ökat med 0,7 mnkr och uppgick till 1,1 mnkr.

Lokalkostnader inklusive bevakning uppgick till 4,3 mnkr, en ökning om ca 0,5 mnkr.

Antal bidragshushåll på Östermalm har i snitt har minskat från 163 i snitt 2021 till 135 i snitt januari till november 2022. Medelbidrag per månad och hushåll på Östermalm har ökat från 9 698 kr för 2021 till 9 761 kr.

Resultatenheter

Från 2021 hade resultatenheterna 20,2 mnkr i resultatfond. Årets resultat är 3,9 mnkr varför ingående balans till 2023 är 24,1 mnkr. Samtliga resultatenheter för förskolor utom en ökar sina fonder. Resultatenheten Engelbrekt-Gärdets förskolor liksom Dagverksamhet Östermalm har nu maximalt tillåtna 10 procent av den totala bruttobudgeten i fond.

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2022	Resultatöverföring från 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Resultatöverföring till 2023 Överskott (+) Underskott (-)
Centrala Östermalms förskolor	61 994	-3 526	-1 715	5 241
Engelbrekts och Gärdets förskolor	78 572	-7 889	32	7 857
Hedvig Eleonoras förskolor	59 137	-3 605	-585	4 190
Norra Djurgårdsstadens förskolor	67 256	-4 678	-1 641	6 319
Dagverksamhet Östermalm	4 786	-484	5	479

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2022	Resultatöverföring från 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Resultatöverföring till 2023 Överskott (+) Underskott (-)
Summa resultatenheter	271 745	-20 182	-3 904	24 086

Investeringar

Stadsdelsnämndens totala investeringsbudget uppgick till 33,0 mnkr. Utfallet uppgick vid bokslutet till 23,7 mnkr enligt nedan tabell.

Mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse 2022	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2022
Parkinvesteringar	4,5	3,1	1,4	1,4
Parkreinvesteringar	4,0	2,4	1,6	1,6
Nycklade medel Stadsmiljö	10,2	10,2	0	0
Klimatinvesteringar	8,8	2,5	6,3	0,4
Trygghetsinvesteringar	0,5	0,5	0	0
Övriga investeringsmedel	1,2	1,2	0	0
Maskiner & inventarier	3,8	3,8	0	0
Totalt investeringar	33,0	23,7	9,3	3,4

Avvikelsekommentarer

Parkinvesteringar, reinvesteringar, nycklade medel

Stadsdelsnämndens budget uppgick till 18,7 mnkr för parkinvesteringar och reinvesteringar i parker och grönområden. Utfallet uppgick till 15,7 mnkr fördelat på följande objekt:

Mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse bokslut	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut
<i>Parkinvesteringar</i>				
Ruddammsparken	1,5	1,1	0,4	0,4
Tessinparkens parklek	3,0	2,0	1,0	1,0
<i>Reinvesteringar</i>				
Humlegården	0,5	0,6	-0,1	-0,1
Ruddammsparken	0,5	0,2	0,3	0,3
Innergårdar Hjorthagen	0,5	0,5	0,0	0,0
Kaknäs lekplats	0,5	0,1	0,4	0,4
Tessinparkens parklek	2,0	1,0	1,0	1,0

Mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse bokslut	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut
Nvcklade medel				
Ruddammsparken sanering	2,5	1,6	0,9	0,9
Roslagsparken	0,8	0,2	0,6	0,4
Nobelparken	1,5	1,3	0,2	0,7
Motalaparken	1,0	1,0	0,0	0,0
Humlegården minnesplats	0,5	0,5	0,0	0,0
Humlegården skyfallsmagasin, stödbudget	1,0	2,5	-1,5	-1,5
Karlavägen	1,4	2,7	-1,3	-0,2
Småparker	1,5	1,2	0,3	-0,4
Prins Bertils väg/allé	0,0	-0,8	0,8	0,1
Totalt	18,7	15,7	3,0	3,0

Parkinvesteringar och parkreinvesteringar

Avvikelsen inom parkinvesteringar och parkreinvesteringar avser främst förseningar i upprustningsprojekten Ruddammsparken och Tessinparkens parklek. Tidsförskjutningen beror på att leverantörer inte inkommit med offerter i tid för genomförande. Förvaltningen kommer begära att projektens samlade avvikelse om 2,7 mnkr ombudgeteras till 2023.

Nycklade medel

I tertialrapport 2 rapporterades behov av omdisponering av medel inom nycklade medel, totalt sett ingen avvikelse jämfört mot budget. Försenade byggstarter, då leverantörer inte inkommit med offerter i tid, berörde i första hand Ruddammsparken och Roslagsparken där byggstarterna försköts med mer än en månad mot planerat. Även Nobelparkens naturlekplats försenades på grund av förlängd produktionstid för beställd utrustning vilket medförde att utförandet bara delvis kom igång innan vintern. Överskjutande medel från de projekten fördelades i första hand till upprustningsåtgärder och inköp av utrustning till Humlegården samt till färdigställandet av Karlavägens mittstråk.

Klimatinvesteringar

I projektet för klimatinvesteringsåtgärder i Humlegården inkom inget giltigt anbud vid upphandling av projektör. Tidplanen förskjuts därför och anläggning, som är den stora kostnadsbäraren planeras till 2023-2024. Förvaltningen kommer begära att resterande klimatinvesteringar ombudgeteras till 2023.

Trygghetsinvesteringar

(Avser vegetationsåtgärder och belysning i Humlegården)

Ingen avvikelse

Övriga investeringsmedel

(Avser tillgänglighetsanpassningar lekplats i Gustav Adolfsparken)

Ingen avvikelse

Inventarier och maskiner

Ingen avvikelse

Försäljningar av anläggningstillgångar

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Ombudgeteringar

Nämnden begär ombudgetering om 6,4 mnkr avseende klimatinvesteringar. Ombudgeteringen avser klimatinvesteringsåtgärder i Humlegården där tidplanen blev förskjuten då inga giltiga anbud inkom vid upphandling och har tidigare beskrivits i Tertialrapport 2 och verksamhetsplan.

Nämnden begär ombudgetering om sammanlagt 2,7 mnkr för två investeringsprojekt i parker där arbetet försenats på grund av sent inkomna offerter som påverkat tidplanen för genomförande.

Medel för lokaländamål

För förskolor med hög hyra har nämnden delvis kompenserats för merkostnaderna. Kompensationen uppgick för 2022 till 8,1 mnkr

Analys av balansräkning

Balansräkningen

Tillgångar, mnkr	2022	2021
Kundfordringar (15xx, 16xx), bl.a. hemtjänst- och barnomsorgsavgifter	18,0	15,5
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (konto 17xx)	41,8	37,9
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	<i>59,9</i>	<i>53,5</i>
<i>Summa anläggningstillgångar</i>	<i>143,9</i>	<i>135,8</i>
<i>Summa tillgångar</i>	<i>203,8</i>	<i>189,2</i>

Skulder och eget kapital, mnkr	2022	2021
Leverantörsskulder (konto 25xx)	127,1	94,8
Övriga kortfristiga skulder och Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (konto 28xx, 29xx)	34,2	43,2
Inkomster Pågående ny-, till- och ombyggnad	7,5	7,8
<i>Summa skulder</i>	<i>168,6</i>	<i>145,8</i>
<i>Eget kapital</i>	<i>35,2</i>	<i>43,5</i>
Summa skulder och eget kapital	203,8	189,2

Kommentarer till balansräkningen bokslut år 2022

Årets resultat enligt balansräkningen på en stadsdel visar skillnaden mellan tillgångar och skulder exklusive bankrörelsen som ligger centralt i form av en stadskassa.

Under årets resultat redovisas vid bokslutet det egna kapitalet till 35,2 mnkr inklusive resultatfonder. En förändring på 8,3 mnkr från bokslutet år 2021, då uppgick det till 43,5 mnkr.

Resultatfonden har ökat under året med 3,9 mnkr och uppgår nu till 24,1 mnkr.

Resultatfonden innehåller i princip endast resultatenheter inom Förskola och Parklek; 23,6 mnkr. Äldreomsorgens demensdagvårds resultatfond är oförändrad 0,5 mnkr.

Nämndens tillgångar i form av investeringar i parker och inventarier har ökat netto med 8,2 mnkr sedan bokslut 2021, och avser bland annat satsning på förskolegårdar samt funktionskompletteringar i Ruddammsparken, Nobelparken, Hjorthagen, Humlegården, Gustav Adolfsparken, Louden - Kaknäs samt Tessinparken.

Kundfordringar (konto 15xx, 16xx)

Kundfordringar har ökat sedan bokslut 2021 med 2,5 mnkr och uppgår till 18,0 mnkr. Det är främst de interna kundfordringarna som har ökat. Det beror till största del på att i december fakturerades Utbildningsförvaltningen för VFU- och vikarieersättning, Äldrenämnden för Äldreomsorgslyftet och utbildningar till Silviacertifiering samt Trafikkontoret för räcke Karlavägen, som de ska medfinansiera.

Andel av kundfordringar som är att betrakta som osäkra är i stort sett oförändrat sedan 2021.

Förutbetalda kostnader och intäkter (konto 17xx)

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 3,9 mnkr till 41,8 mnkr jämfört med 37,9 mnkr i bokslutet för 2021. Det beror i huvudsak på att hyresfakturer från Fastighetskontoret, Micasa samt bostadsrättsföreningar för kvartal 1 2023 har hanterats på 2022.

Inkomster på pågående investeringar och investeringsbidrag (konto 23xx)

Avser investeringsbidrag 50 procent från Länsstyrelsen för Tessinparken, Sportfältets lekplats, Loudden – Kaknäs och småparker.

Leverantörsskulder (konto 25xx)

Leverantörsskulden har ökat med 32,1 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på att fler fakturor gällande äldreomsorg hann komma in 2022 samt den handel som förvaltningen har mellan stadens bolag. I bokslut 2022 fanns hyresfakturor från Familjebostäder, Svenska Bostäder, Stockholmshem och SISAB om 5,4 mnkr jämfört med 2,4 mnkr 2021.

Övriga kortfristiga skulder (konto 28xx)

Övriga kortfristiga skulder har ökat något med 0,1 mnkr. Skulden består till största delen av uppbokning LASS 20 timmar från Försäkringskassan

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 9,2 mnkr. Uppbokning av timlöner som avser december har minskat med 1,6 mnkr, färre timanställda i och med minskad sjukfrånvaro hos ordinarie personal. Uppbokning av fakturor för vård- och omsorgsboende inom äldreomsorgen har minskat med 9 mnkr då väsentligt fler fakturor hann komma 2022.

Uppbokningen totalt är 30,8 mnkr och består av externa fakturor avseende 2022 som inte hann komma innan 2022 stängdes i fakturahanteringssystemet. Även alla slutavräkningar för stadsintern handel såsom handläggningen av försörjningsstöd, parkskötsel, ungdomsmottagning och ekonomiadministration bokas upp, då sista datum för att internfakturera var 28 december 2022.

Beloppsgräns för periodisering

Stadsdelsnämndens lägsta beloppsgräns för periodisering (interimsbokföring) i bokslut är 50 000 kronor.

Övrigt

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Nämnden bidrar i arbetet med att genomföra de globala målen för hållbar utveckling enligt Agenda 2030. Nämnden har, med utgångspunkt i stadsdelsområdets förutsättningar och prioriterade områden utifrån uppdraget som samhällsbyggare, arbetsgivare samt demokrati- och välfärdsaktör, identifierat tre förvaltningsgemensamma fokusområden under 2022:

1. Stärkt trygghets- och säkerhetsarbete
2. Samverkan för barns och ungas välmående och skydd

3. Utveckling av framtidens äldreomsorg

Arbetet med fokusområdena omfattar såväl förvaltningsgemensamma ansträngningar som samverkan med andra nämnder och lokala aktörer. Resultat och effekter av utvecklingsarbetet med koppling till fokusområdena beskrivs närmare under mål 1.2, 1.4 och 1.5.

Arbetet med Agenda 2030 är en del i styr- och ledningssystemet och därmed den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen. I verksamhetsberättelsen redovisas hur arbetet med att nå verksamhetsområdesmålen kan kopplas till arbetet med att nå de globala målen. Arbetet tar sikte på förverkligandet av de mänskliga rättigheterna, med fokus på ökad jämställdhet, minskad ojämlikhet och minskad miljöpåverkan.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Nämnden arbetar i enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning vilket beskrivs under mål 1.4. Nämndens råd för funktionshinderfrågor har under året bidragit till arbetet med att tillämpa funktionsrättsperspektivet i nämndens verksamheter.

Att bredda målgruppen för nämndens IT-stödjare att också omfatta personer med funktionsnedsättning är en del i nämndens arbete för ökad delaktighet och tillgänglighet. Avseende fysisk tillgänglighet har en översyn av fritidsgården Humlanhuset resulterat i att ytterligare anpassningar av lokalen planeras. Ungdomsmottagningens lokaler har under året tillgänglighetsanpassats genom installation av en hiss.

Motverka ålderism

Nämnden arbetar förvaltningsövergripande med att implementera stadens handlingsplan för äldrevänlig stad, där ett av de grundläggande perspektiven är att motverka ålderism. Ålderism innebär stereotypa föreställningar kopplade till en människas ålder och som kan leda till diskriminering. Fördomar om äldre kan till exempel komma till uttryck i överdrivet negativa bilder med betoning på den skröpliga ålderdomen, eller i överdrivet positiva bilder om det aktiva åldrandet. För att motverka ålderism krävs ett aktivt arbete med att identifiera förutfattade meningar, missförhållanden eller hinder som påverkar äldres levnadsförhållanden. Målgruppens inflytande i planering och uppföljning av nämndens utvecklingsarbete behöver också stärkas. Ett redan väl etablerat forum för målgruppsdialog är nämndens pensionärsråd och nämnden arbetar för att utveckla fler kanaler. Bland annat genom äldreomsorgens förebyggandeenhets arbete med sociala medier, utåtriktade informations- och dialoginsatser i stadsmiljö samt att på prov använda verktyget Medborgardialog, se mer under 1.5.

Minskad miljöpåverkan

Målen i Stockholms stad miljöprogram samt förvaltningens miljö- och klimathandlingsplan bidrar till genomförandet av Agenda 2030. Nämndens arbete med att skapa trygga och inkluderande grönområden bidrar till mål 11, Hållbara städer och samhällen, samtidigt som det bidrar till mål 3, God hälsa och välbefinnande. Arbetet för att minska transporter och tjänsteresor bidrar till mål 13, Bekämpa klimatförändringarna. Verksamheternas arbete med att minska energiförbrukningen, välja giftfria produkter samt öka återvinning och minska

avfall, bidrar till mål 12, Hållbar konsumtion och produktion. Nämndens arbete för att bevara och främja ekosystem och biologisk mångfald, motsvarar mål 15, Ekosystem och biologisk mångfald, i den globala agendan.

Jämställdhet

Jämställdhetsanalyser integreras i verksamhetsuppföljningen inom alla kommunfullmäktiges mål där det är möjligt och relevant. Analysen redovisas under respektive verksamhetsområdesmål under rubriken Agenda 2030 och jämställdhetsanalys. Vid analys av brukarundersökningar och statistik har könsaspekten lyfts i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella olikheter samt möjliggöra analys och förbättringsåtgärder. Förskolornas arbetssätt utgår från ett medvetet genus- och normkritiskt perspektiv. Inom socialtjänsten beaktas jämställdhetsperspektivet vid handläggning och i egenkontroller. Arbetssätt som innebär att delar av handlägningsprocessen görs med aidentifierade ärenden, minskar risken för ojämlika bedömningar utifrån kön. Flera verksamheter inom socialtjänsten är hbtq-diplomerade och arbetar utifrån årligen uppdaterade handlingsplaner. Inom äldreomsorgen förs dialogen med den äldre för att i möjligaste mån individanpassa insatserna. Inom stadsmiljöområdet genomförs parkupprustningar utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Barns rättigheter

Nämnden arbetar för barns rättigheter i enlighet med Program för barnets rättigheter och inflytande. Vägledning i arbetet inhämtas bland annat från stadens Stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten. Analys av arbetet har integrerats i verksamhetsuppföljningen. Särskilt viktigt är det inom förskolans och socialtjänstens verksamhetsområden.

Utifrån ett barnrättsperspektiv ses barn som bärare av rättigheter vilket lyfts fram i skollagen och i Skolverkets tolkning av likvärdighet utifrån lagtexten. De rättigheter som betonas i denna tolkning är a) rätten till lika tillgång till utbildning, b) rätten till lika kvalitet i utbildning och c) rätten till kompensatoriska åtgärder som tar hänsyn till barnens olika förutsättningar. Ett fungerande kvalitetsarbete i förskolan är avgörande för att utbildningen ska kunna främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.

I enlighet med barnkonventionen ska barnets bästa beaktas i alla åtgärder som berör barn. I ärenden där barnets vårdnadshavare är aktuella inom socialtjänsten ska barnets perspektiv beaktas. Barnets möjlighet till delaktighet sker utifrån barnets förutsättningar och eventuell behov av anpassat stöd ska erbjudas. I ärenden där vuxna med barn söker ekonomiskt bistånd ska barnets behov särskilt beaktas. Nämndens arbete för barns rättigheter beskrivs under mål 1.4.

Inom samhällsplaneringen efterfrågas barnkonsekvensanalyser. Ur ett barnperspektiv är det bland annat viktigt med god tillgång till park-, lek- och idrottsmiljöer, inte minst i stadens stadsutvecklingsområden.

Nationella minoriteters rättigheter

Nämnden samverkar med andra delar av staden utifrån det uppdrag som framgår av stadens riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter samt stadens strategi för romsk inkludering. Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, meänkieli samt samiska. Information om rättigheten till förskola på nationella minoritetsspråk sker via stadens webbplats och Kontaktcenter samt genom stadsdelens köhandläggare, öppna förskolor, parklekar och socialtjänst. Förskolorna arbetar aktivt med läroplansuppdraget att främja barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket. Förvaltningen samverkar med utbildningsförvaltningen i utvecklingsfrågor kring de nationella minoritetsspråken i förskolan samt deltar i stadens årliga språkinventering. Läs mer under 1.3. Rioträffen har under året erbjudit aktiviteten "Kom och umgås på finska".

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Östermalms stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2022 varit tillräcklig. Bedömningen baseras på uppföljningen av förvaltningens operativa arbete, granskningar av externa utförare samt uppföljning av den egna interna kontrollen.

Väsentlighets- och riskanalysen, VoR, som genomfördes inför 2022 omfattade totalt 96 oönskade händelser kopplade till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. För oönskade händelser med ett riskvärde nio eller högre gäller att åtgärder ska tas fram. Förvaltningen utarbetade även åtgärder vid lägre riskvärden, där det ansågs relevant. Åtgärderna är av varierande karaktär. Det handlar både om åtgärder av förebyggande slag, genomföra utbildningsinsatser eller ta fram av rutinbeskrivningar exempelvis, och om att genomföra ytterligare kontroller. Samtliga planerade åtgärder, utom två, har genomförts under året. Den åtgärd som avsåg genomgång av provtagningsresultat för damm pausades då miljöförvaltningen, som samordnar arbetet, under året valde att se över sitt tillsynsansvar och sitt samordningsansvar gentemot stadsdelsförvaltningarna. Arbetet med att ta fram en förvaltningsövergripande rutin för att förebygga otillåten påverkan mot politiker och tjänstemän planeras under 2023. Förvaltningens rutin gällande hot och våld innefattar delvis även otillåten påverkan. Rutin för otillåten påverkan finns inom enheter inom socialtjänsten.

För samtliga oönskade händelser med riskvärde tolv eller högre gäller att de ska tas med i internkontrollplanen. Syftet med internkontrollplanen är att bedöma hur väl förvaltningens systematiska kontroller fungerar och ge nämnden underlag för att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Årets internkontrollplan innehåller åtta processer med tillhörande arbetssätt och kontroller. Resultatet av uppföljningen av internkontrollplan 2022 redovisas i bilaga till verksamhetsberättelsen.

Systematiskt kvalitetsarbete

Nämndens äldreomsorgs- och socialtjänstavdelningar har i samverkan under året vidareutvecklat det systematiska kvalitetsarbetet i enlighet med Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för kvalitet. Två enheter från respektive avdelning har ingått i en arbetsgrupp som tagit fram förslag på gemensamma arbetssätt. Arbetet har bland annat resulterat i rutiner för styr- och stöddokument, avvikelshantering och en ny sida på intranätet med samlad information om arbetet.

Förskola

Enligt skollagen ska det systematiska kvalitetsarbetet inriktas mot att uppfylla de nationella målen för förskolans utbildning. Kravet innebär att huvudmän och enheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen. Varje huvudman och varje enhet behöver därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma – att identifiera utvecklingsområden i verksamheten för att bidra till att ge barnen möjlighet till utveckling och lärande.

Östermalms kommunala förskolors systematiska kvalitetsarbete har under året skett utifrån skollagen och förskolans läroplan och syftat till att skapa kvalitet och likvärdighet i den utbildning barnen möter i förskolorna. Utbildningen har följts upp systematiskt och kontinuerligt. Resultaten har analyserats i förhållande till de nationella målen och utifrån det har utbildningen i förskolorna planerats och vidareutvecklats. Med anledning av förtydliganden i Skollagen från augusti 2022 gällande det systematiska kvalitetsarbetet har arbetet anpassats för att svara upp mot detta. Tilläggen i lagen handlar om att förtydliga huvudmannens ansvar för att analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Sedan hösten 2022 används en metod för dialogbaserat arbetssätt i genomförandet av kvalitetsdialog med varje förskoleområdes ledningsgrupp. I dialogerna sker en fördjupad analys med fokus på kvalitativa dimensioner. Till kvalitetsdialogerna hör ett metodstöd med fokusområden och indikatorer. Metodstödet utgår från de framgångsfaktorer om effektiv skolutveckling som Skolverket, Skolinspektionen och Skolforskningsinstitutet identifierat och som kommer att användas vid de huvudmannadialoger som skolmyndigheterna ska genomföra framöver. Metodstödet används av rektorer som självskattningsunderlag inför kartläggning av nuläget och analys av förskoleområdets utvecklingsbehov.

Socialtjänst

Socialtjänstens utförarverksamheter i egen regi och på entreprenad har följts upp enligt plan. Därtill har uppföljningar av verksamheter upphandlade inom LOV genomförts på uppdrag av socialförvaltningen. Uppföljningarna görs utifrån socialförvaltningens underlag som är baserade på Socialstyrelsens föreskrift om kvalitetsledningssystem samt stadens förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivningar. Uppföljningarna har kompletterats med platsbesök, granskning av dokumentation, granskning av avvikelser och genomgång av verksamhets- och kvalitetsberättelser. Resultatet för verksamheter i egen regi och entreprenader redovisas till nämnden. Resultatet för verksamheter enligt LOV redovisas till

socialförvaltningen.

Socialtjänstavdelningens enheter arbetar systematiskt med att förbättra kvalitén i verksamheterna. Arbetet sker genom att enheterna planerar, utför och följer upp sitt arbete, analyserar resultat och åtgärdar avvikelser, brister och risker som uppmärksammas. Arbetet med att rapportera och utreda avvikelser inklusive lex Sarah samt hantera synpunkter och klagomål är en viktig del i att identifiera brister i verksamheten och vidta åtgärder så att de inte inträffar igen. Under året har fyra rapporter om missförhållanden i enlighet med lex Sarah inkommit. De rapporterade händelserna har resulterat i förslag på åtgärder som bidragit till utveckling av verksamheten.

Socialtjänstavdelningens enheter arbetar med egenkontroller utifrån Socialstyrelsens föreskrift om kvalitetsledningssystem, SOSFS 2011:9. Egenkontroll görs bland annat av dokumentation, genomförandeplaner, barnkonsekvensanalyser och utredningstider. Det sker exempelvis genom kollegiala kvalitetsobservationer och granskningar. Identifierade risker lyfts i nämndens väsentlighets- och riskanalys och ligger till grund för framtagande av interna kontroller och åtgärder.

Äldreomsorg

Verksamheter i egen regi, på entreprenad och verksamheter upphandlade enligt LOV följs upp enligt stadsgemensam uppföljningsmodell. Uppföljningarna görs av utvecklingssekreterare, dietist, medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS, och medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR. Uppföljningen omfattar områden som till exempel bemanning, dokumentation, kvalitetsledningssystem och platsbesök i verksamheterna. Uppföljningar av egen regi och entreprenader redovisas till stadsdelsnämnden, uppföljning av LOV-verksamheter redovisas till äldrenämnden.

MAS har regelbunden kontakt och avstämning med verksamheterna angående följsamhet till riktlinjer och regler på hälso- och sjukvårdens område. Verksamheter med hälso- och sjukvårdsansvar upprättar årligen en patientsäkerhetsberättelse med beskrivning av vad verksamheten har gjort för att identifiera, analysera och så långt som möjligt minska risker i vården, och för att minimera antalet tillbud och negativa händelser. MAS och MAR skriver patientsäkerhetsberättelse på aggregerad nivå för hela stadsdelen. Samtliga patientsäkerhetsberättelser redovisas till nämnden.

Äldreomsorgens verksamheter har rutiner och arbetssätt för hur oönskade händelser inklusive lex Sarah och lex Maria, avvikelser, klagomål och synpunkter ska hanteras. Under året har elva lex Sarah rapporter och tre lex Maria anmälts. Avvikelser, oönskade händelser samt synpunkter och klagomål analyseras samlat och tillsammans med annan information på enheten. Utifrån analysen vidtas åtgärder både för att lösa problem och för att förebygga att något liknande ska inträffa igen. Under 2023 har åtgärderna bland annat avsett framtagande eller revidering av rutiner samt kompetenshöjande insatser. Identifierade risker lyfts i nämndens väsentlighets- och riskanalys och ligger till grund för framtagande av interna kontroller och åtgärder.

Redovisning av inkomna synpunkter och klagomål

Inkomna synpunkter och klagomål har behandlats i enlighet med förvaltningens rutin.

Verksamhetsområde	Totalt antal 2021 (varav beröm)	Totalt antal 2022 (varav beröm)
Förskola och parklek	169 (38)	191 (109)
Socialtjänst	29 (2)	30 (1)
Äldreomsorg	82 (3)	62(3)
Parkmiljö	1 359 (31)	1 562 (26)

Förskola

Antalet inkomna synpunkter, klagomål och beröm minskade efter årets första tertial, och är nu tillbaka på samma nivå som innan pandemin.

Ett flertal klagomål handlar om boende som upplevt buller och störande ljud från olika förskolegårdar. Flera av synpunkterna är kopplade till ett och samma ärende på en förskola och handlar om avsaknaden av en grind. Övriga synpunkter kan främst kopplas till bemötande samt sammansättning av barngrupper och arbetslag. Värmeböljorna har också lett till klagomål på varma lokaler och gårdar. Under perioden har det inkommit beröm som framför allt gäller bemötande, information, kompetens, pedagogisk miljö och utbildningens innehåll. En trolig förklaring till periodens ökning av beröm är att vårdnadshavarna åter har tillgång till förskolemiljöerna utan restriktioner, vilket varit efterlängtat.

Utöver ovan nämnda synpunkter och klagomål har under året åtta anmälningar om kränkande behandling av barn anmälts och utretts av rektor. I fyra av anmälningarna har kränkning konstaterats.

Socialtjänst

Synpunkter och klagomål utgör ett viktigt underlag i socialtjänstavdelningens förbättringsarbete. Under året har totalt 30 synpunkter och klagomål inkommit varav ett var beröm. Majoriteten av de registrerade synpunkterna och klagomålen avsåg myndighetsutövning och då främst ärendehandläggning och klientens upplevelse av bemötandet. Avvikelse gällande dataskydd och posthantering har också registrerats.

Alla klagomål har utretts av berörd verksamhet i syfte att synliggöra och komma tillrätta med eventuella brister. Frågor gällande rättssäkerhet i handläggning, ett gott bemötandet är centrala i förvaltningens förbättringsarbete. I alla ärenden, där anmälaren inte önskat vara anonym, görs en individuell återkoppling.

Äldreomsorg

Totalt 62 synpunkter och klagomål har inkommit, varav tolv avser biståndsbedömning. De handlar främst om bemötande, avgifter, handläggning och information. 18 klagomål avser vård- och omsorgsboenden. Dessa handlar främst om bemötande, kvalitet på insatser och bemanning. 25 klagomål avser hemtjänst och handlar främst om bemötande, uteblivna insatser, kommunikation och kvalitet på utförda insatser. Övriga inkomna klagomål och synpunkter rör korttidsboende, transport samt ASIH. Alla klagomål har utretts av berörd verksamhet i syfte att synliggöra och komma tillrätta med eventuella brister. De beröm som inkommit gäller vård- och omsorgsboende och hemtjänst.

Parkmiljö

Totalt har 1 562 synpunkter inkommit under året. Antalet synpunkter har ökat något i jämförelse med föregående år då 1 359 synpunkter inkom. De senaste åren, fram till 2021, har det dock varit en stor ökning av inkomna synpunkter för varje år, en trend som nu ser ut att ha planat ut. Den stora ökningen de senaste åren, som är en trend i staden i stort, kan delvis bero på en ökad användning av det digitala verktyget Tyck till, där allmänheten kan lämna synpunkter på den offentliga miljön. Det har även nyligen upptäckts att en del av de felanmälningar som rör gata och som ska registreras hos trafikkontoret har registrerats som felanmälningar i stadsdelsförvaltningens statistik, vilket ger en felaktig bild av antalet felanmälningar som rör parkmark. Förvaltningen kommer därför under våren utreda detta för att framöver kunna ta ut mer rättvisande statistik av inkomna felanmälningar som rör parkmark.

Många synpunkter rör slitage på lekutrustning och utegym och underhåll i parkerna generellt, detta kan delvis bero på det höga besöksstrycket i parkerna på Östermalm. Att besöksstrycket i parkerna har blivit större har också lett till att spänningen mellan olika intressegrupper som använder parkerna har ökat. Många inkomna synpunkter är därför klagomål på att ordningsregler i parkerna inte hålls, exempelvis vad gäller lösspringande hundar i park. Många synpunkter som inkom under sommaren rörde en ökad fordonstrafik i parkerna, till följd av de entreprenadarbeten samt evenemang som genomförts under denna period. Ett flertal inkomna synpunkter under denna period rörde även användningen av spontanidrottsytor, såsom fotbollsplaner, kvällstid vilket upplevdes som störande av boende i närheten av dessa platser, samt sanering efter bosättningar i park. Under året har många synpunkter kring önskemål om fler träd inom stadsdelsområdet, en stor del av dessa har dock rört ytor som stadsdelsförvaltningen inte har rådighet över. Många felanmälningar som inkommit under året har även rört klotter samt trasiga bänkar i parkerna som behöver bytas ut.

Kategori	Antal 2022 (antal 2021)
Fråga	315 (428)
Klagomål	288 (272)
Felanmälan	829 (536)
Beröm	26 (31)
Idé	104 (92)
Totalt	1 562 (1 359)

Arbete för att främja innovationer, samarbete med externa parter och akademi

Nämnden verkar för att främja innovationer, innovativa arbetssätt och samarbete med externa parter. Samverkan med akademi, näringsliv och civilsamhälle beskrivs närmare under mål 1.2, 2.1 och 2.4. Samverkan sker även inom ramen för kärnverksamheten.

Äldreomsorgen har under året samarbetet med Enskede- Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och deras Verklighetslabb. Verklighetslabbet testar och validerar produkter, arbetssätt och tjänster som kan bidra till att utveckla framtidens äldreomsorg. Äldreomsorgens avdelningschef ingår i Verklighetslabbets styrgrupp tillsammans med representanter från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, äldreförvaltningen, stadsledningskontoret, KTH, Karolinska Institutet och Södertörns högskola.

Äldreomsorgen samverkar även med, och tar del av resultat från, Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum, stadens FoU-enhet inom äldreområdet. Bland annat har de engagerats för att utvärdera nämndens satsning på språkstöd på arbetsplatsen.

Äldreomsorgen har under våren samarbetat med mastersstudenter från Open lab kring utmaningen att bryta utanförskap och ensamhet för äldre. Arbetet knyter nära an till handlingsplanen för en äldrevänlig stad. Openlab arbetar med innovation och ingående organisationer är Stockholms stad, Region Stockholm, KTH, Stockholms universitet, Södertörns högskola och Karolinska Institutet.

Övrigt

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Tf. stadsdelsdirektör	2023-01-30